सोलुखुम्बु
साल्पासिलिछो गाउँपालिका
संखुवासभा
षडानन्द नगरपालिका
भोजपुर नगरपालिका
अरुण गाउँपालिका
खोटाङ
टयाम्केमैयुम
गाउँपालिका
पौवाढुङमा गाउँपालिका
रामप्रसादराई गाउँपालिका
हतुवागढी गाउँपालिका
धनकुटा
आमचोक गाउँपालिका
उदयपुर

अरुण गाउँपालिका

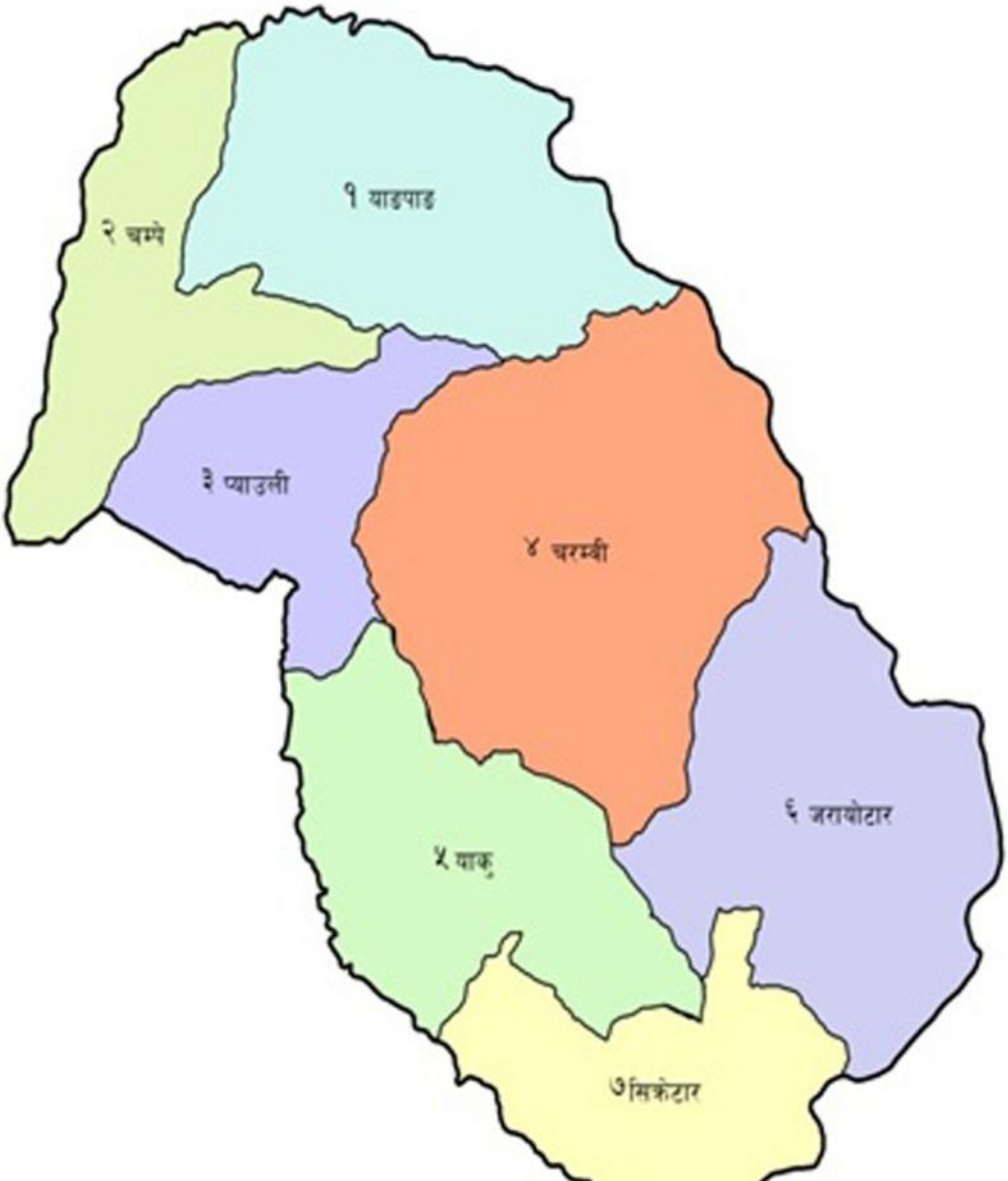

कार्यपालिका सदस्यहरुको फोटो सहितको नामावली

शालिकराम खत्री
अध्यक्ष

विनिता ढकाल
उपाध्यक्ष

रामकुमार तामाङ
१ नं. वडा अध्यक्ष

इन्द्र ब.पुलामी मगर
२ नं. वडा अध्यक्ष

कुमार कार्की
३ नं. वडा अध्यक्ष

जंगबहादुर राई
४ नं. वडा अध्यक्ष

युवराज ढकाल
५ नं. वडा अध्यक्ष

गणेश कुमार राई
६ नं. वडा अध्यक्ष

कुमार थापा
७ नं. वडा अध्यक्ष

रुपादेवी श्रेष्ठ
कार्यपालिका सदस्य

देवी तामाङ (राई)
कार्यपालिका सदस्य

अनिशा विश्वकर्मा
कार्यपालिका सदस्य

मैना राई
कार्यपालिका सदस्य

ललित कुमार राई
कार्यपालिका सदस्य

भक्त बहादुर भुजेल
कार्यपालिका सदस्य

प्र. प्र. अ.
सचिव

गाउँपालिका अध्यक्षको भनाई

दुई शब्द

गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक तथा पर्यावरणीय विकासलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिई अरुण गाउँपालिकाले १६ औं गाउँसभा सम्पन्न गरेको छ। संविधान सभाद्वारा जारी भएको नेपालको पहिलो संविधानको अधिनमा सम्पन्न स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन मार्फत हामीलाई अमूल्य मत दिई गाउँपालिकाको सेवा गर्ने अवसर प्रदान गर्नु भएकोमा अरुण गाउँपालिका सम्पूर्ण गाउँवासी प्रति सर्वप्रथम आभार व्यक्त गर्दछु।

नेपाल राष्ट्रको स्थापना, प्रजातन्त्र, लोकतन्त्र हुँदै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको स्थापना गर्ने क्रममा आफ्नो जीवनलाई आहुति दिनुहुने सम्पूर्ण सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। लोकतन्त्रको आधारशिला भनेकै विधिको शासन हो र विधिको शासनलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्दै स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्न विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत रुपमा अगाडि बढाउन आज हामी लागि परेका छौं।

विगतका योजना तर्जुमा र कार्यन्वयनका अनुभव र सिकाईलाई ध्यानमा राखि स्थानीय सरकार नागरिकको सबैभन्दा नजिकको सरकार हो भन्ने कुरा आम गाउँपालिका वासीलाई आभास होस भन्ने कुरामा हामी प्रयत्नशील छौं। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहभित्र पनि जिम्मेवारीका हिसाबले वडा समितिमा निर्वाचिन जनप्रतिनिधिलाई अझै नजिकको सरकार मानेको छ। गाउँ क्षेत्रको भूबनोट, विविधतायुक्त प्रकृति, आम गाउँवासीको इच्छा, अन्य पालिकाको असल अभ्यास, समग्र राष्ट्रले लिएका मूल नीति र प्राप्त भएका श्रोत साधनको समन्यायिक विवरणलाई केन्द्रविन्दुमा राखि सुशासन समृदि र न्यायको आधारमा ठोस सार्थकता दिन १६ औं गाउँसभा मार्फत ल्याइएको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट गाउँपालिकाको कोषेढुङ्गा हुनेछ भन्ने अपेक्षा लिइएको छ। आ.व. २०८३/८४ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पारित गर्दा समावेसी विकासलाई विशेष प्राथामिकतामा राखिएको छ। कृषि तथा पशुपालन र उद्यमशिलताको माध्यामबाट सीप विकास तथा आयमूलक कार्यक्रमहरु गरी गरिबी न्युनीकरण गर्न आर्थिक विकासका क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गरेका छौं। श्रोत साधनले भ्याएसम्म शिक्षा, स्वास्थ्य, युवा तथा खेलकूद, पूर्वाधार र वातावरण संरक्षणललाई विशेष ध्यानमा राखि बजेट विनियोजन गर्ने प्रयत्न गरिएको छ। सीमित श्रोत र साधन तर असीमित माग, अपर्याप्त जनशक्ति, सुविधायुक्त प्रशासनिक भवनको अभावजस्ता समस्यासँग सामना गर्दै गाउँवासीहरुको आर्थिक, सामाजिक अवस्थामा परिवर्तन ल्याउन हामीले अझै कठिन प्रयत्न गर्नुपर्नेछ।

अन्त्यमा, राष्ट्रिय योजाना आयोगका मार्गदर्शन तथा नीति, गाउँपालिकाले लिएको सोचका आधारमा १६ औं गाउँसभाले विभिन्न क्षेत्रमा विनियोजन गरेको बजेटलाई गाउँवासी समक्ष सूचना प्रवाह गर्ने अभिप्रायले दस्तावेजको रुपमा यो पुस्तक प्रकाशन गरी सार्वजनिक गर्न लागिएको छ। यसका लागि गाउँसभा सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नुहुने उपाध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु, वडा सदस्य ज्यूहरु, अहोरात्र खटिनुभएका कर्मचारी मित्रहरु, नागरिक समाज एवं सञ्चारकर्मी मित्रहरुमा विशेष धन्यवाद र आभार प्रकट गर्दै पुःन यस्तै प्रकारको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु।

धन्यवाद।

शालिकराम खत्री
अध्यक्ष
अरुण गाउँपालिका, भोजपुर

गाउँपालिका उपाध्यक्षको भनाई

दुई शब्द

संविधानसभा मार्फत जारी भएको नेपालको पहिलो संविधानको अधिनमा सम्पन्न स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचन मार्फत हामीलाई अमूल्य मत दिई अरुण गाउँपालिकाको विकास र समृद्धि कायम गर्न योगदान गर्ने मौका दिनुभएकोमा सम्पूर्ण अरुण गाउँपालिकाका नागरिकहरु प्रति सर्वप्रथम आभार व्यक्त गर्दछु।

देशमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्न तथा जनतालाई सार्वभौम एंव अधिकार सम्पन्न बनाउँदै स्थानीय तहका अधिकार स्थापित गर्ने क्रममा भएका विभिन्न आन्दोलनमा प्राण अर्पण गर्नुहुने सम्पूर्ण शहिदहरुप्रति म मेरो अन्तरआत्मादेखि नै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै लोकतन्त्र प्राप्तिका लागि भएका आन्दोलनमा सहभागी हुने क्रममा हुनुभएका घाइतेप्रति शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु।

राज्य संघीयतामा प्रवेश गरे पश्चात हुन गएको दोस्रो निर्वाचन मार्फत नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्न जिम्मेवारी दिनुहुने आम गाउँवासी प्रति आदरभाव प्रकट गर्दै तपाईहरुले हामीप्रति देखाउनु भएको विश्वासलाई इमान्दारीका साथ पालना गर्दछौं भन्ने कुरा सम्पूर्ण गाउँ सभाका सदस्य मार्फत आम गाउँवासीमा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु।

हामीले विगतका गाउँसभाले लिएका मुख्य नीति तथा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै, भएका कमी कमजोरीबाट पाठ सिक्दै आ.व. २०८३/८४ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम पारित गर्दा केन्द्रीय लक्ष्यको रुपमा रहेको दिगो विकासको लक्ष्य अनुरुप गरिबीका सबै स्वरुपहरुको अन्त्य गर्न सक्ने वातावरणमैत्री पूर्वाधार निर्माण, महिला, बालबालिका, आदिवासी, जनजाती, अपाङता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक तथा पिछडिएको वर्गको समग्र आर्थिक र सामाजिक स्थितिमा सुधार आउन सक्ने गरी सबै वर्ग र समुदायको प्रत्यक्ष संलग्नतामा सहभागितात्मक पद्धति मार्फत योजना तथा कार्यक्रमको छनौट गर्ने प्रयत्न गरेका छौं ।

अन्त्यमा, १६औं गाउँ सभाले विभिन्न क्षेत्रमा विनियोजन गरेको बजेट, नीति तथा कार्यक्रमलाई पुस्तकको रुपमा प्रकाशन गरी आम नागरिकलाई सूचनाको हक प्रत्याभूति गराउने कार्यका लागि म अन्तरआत्मा देखि नै प्रशंसा गर्न चाहन्छु साथै १६औं गाउँ सभा पूर्ण रुपमा सफल बनाउन सहयोग गर्नुहुने गाउँ सभा सदस्यज्यूहरु, विभिन्न समितिका सदस्य ज्यूहरु, राष्ट्रसेवकहरु, सञ्चारकर्मी लगायत सम्पूर्ण गाउँवासीहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

विनिता ढकाल
उपाध्यक्ष
अरुण गाउँपालिका, भोजपुर

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको भनाई

दुई शब्द

वि.सं. २०६२/०६३ को ऐतिहासिक दोस्रो जनआन्दोलनको सफलतासँगै संविधानसभा मार्फत दर्जनौं होनहार नागरिकहरुको वलिदानी र त्यागबाट प्राप्त उपलब्धि सहित आम नेपालीको दशकौं पुरानो माग र अपेक्षा अनुरुप वि.सं. २०७२ असोज ३ गते नेपालको संविधान जारी भए सँगै संविधानमा अन्तर्निहित मुलुकको संघात्मक पुनर्संरचनाको प्रावधान बमोजिम वि.सं. २०७३ साल फागुन २७ देखि मुलुकको शासकीय संरचना संघात्मक, शासकीय संरचनामा रुपान्तरण भएको तथ्यमा सर्वविदितै छौं।

वर्षौं लम्बिएको राजनीतिक र प्रशासनिक सङ्क्रमणको अन्त्य गर्दै, वि.सं. २०७४ वैशाख र असारमा गरी दुई चरणमा सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात् मुकलुकभरका ७५३ वटै स्थानीय तहहरु क्रमशः गतिशील र चलायमान बन्दै गए। स्थानीय तहहरुको पूर्वाधार निर्माण, संस्थागत सक्षमता अभिवृद्धिका साथै लामो संघर्ष र बलिदानी पश्चात् प्राप्त उपलब्धि एवं अवसरहरुको समन्यायिक र न्यायोचित वितरणको लागि स्थानीय तहहरुको काँधमा आइपुग्दा तमाम् आम नागरिकमा दशकौंदेखि अपेक्षाकृत शासकीय अधिकार र अवसरहरु पाउँदा एक नवीन उभार आएको देखियो। स्थानीय तहको पहिलो कार्यकाल वि.सं. २०७४ देखि २०७९ सम्म जनताको दैनन्दिन रुपमा जोडिएका सडक पूर्वाधार, खानेपानी लगायतका भौतिक संरचना निर्माणमा बढी केन्द्रित भएको जग जाहेर छ।

वि.सं. २०७९ साल वैशाखमा सम्पन्न दोस्रो निर्वाचन मार्फत् स्थानीय तहहरु अविच्छिन्न रुपमा गतिशील र चलायमान भएसँगै मुलुक अग्रगमन तर्फ उन्मुख रहेको आभास हुन्छ।

अरुण गाउँपालिकाको स्थापनासँगै, आ.व. २०८३/०८४ सम्म आइपुग्दा समस्त अरुणवासी आमाबुबा, दाजुभाई, दिदीबहिनीहरुको साझा अभिभावकको रुपमा रहि आएको छ। नेपालको संविधानको धारा २९६ बमोजिम बनेको स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को व्यवस्था अनुरुप अरुण गाउँपालिकाको सम्मानित गाउँ सभाबाट स्वीकृत वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पुस्तिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रुपमा शुभकामना शब्द राख्ने अवसरको लागि गाउँपालिका प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै सफल, फलदायी, परिणाममुखी एवं नतिजामुखी कार्यान्वयनको लागि ***"अरुण गाउँपालिकाले हामीलाई के दिन्छ होइन, हामीले अरुण गाउँपालिकालाई के दिन सक्छौं?"*** भन्ने भाव राख्दै समग्र कर्मचारी परिवारको तर्फबाट प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु।

जसरी परापूर्वदेखि अनन्त कालसम्म अरुण नदी बगिरहन्छ, त्यसैगरी अरुण गाउँपालिका पनि निरन्तर अगाडी बढिरहनुपर्छ भन्ने शुभकामनाका साथ उत्तरोत्तर प्रगतिको कामनासँगै मेरा दुई शब्द यहीं अन्त्य गर्दछु ।

धन्यवाद

जय अरुण गाउँपालिका

इति संवत् २०८३ साल असार ३२ गते रोज ४ शुभम् ।

अरुण गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

कोशी प्रदेश अन्तर्गत रहेको भोजपुर जिल्लाको सात वटा गाउँपालिका मध्ये अरुण गाउँपालिका पनि एउटा हो । नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार देशभरी गठन भएका ४६० गाउँपालिका मध्ये एक गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकामा जम्मा याङपाङ, चम्पे, प्याउली, चरम्बी, याकु, जरायोटार र सिक्रेटार गरी जम्मा ७ वटा वडा रहेका छन् । जिल्लाको सदरमुकाम भोजपुरदेखि करिब ३५ कि.मि. टाढा रहेको यस गाउँपालिकाले आफ्नै खालको धार्मिक, राजनैतिक र सामाजिक महत्व र विशेषता बोकेको छ । यस गाउँपालिमा सबै जातजाति, धर्म र क्षेत्रका मानिसहरुको मिश्रित बसोवास रहेको छ ।

<u>क्षेत्रफल, सिमाना तथा धरातलीय स्वरुपः</u>

विश्व मानचित्रमा अरुण गाउँपालिका २७ डिग्री १२ मिनेट उत्तरी अक्षांश र ८७ डिग्री ९ मिनेट पूर्वी देशान्तरमा रहेको यस गाउँपालिकाको पूर्वमा अरुण नदी, पश्चिममा पौवादुङ्मा गाउँपालिका र भोजपुर नगरपालिका, उत्तरमा षडानन्द नगरपालिका र दक्षिणमा अरुण नदी रहेको छ । २०७८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकाको जनसंख्या १४,५९१ रहेको छ जसमध्ये पुरुषको जनसंख्या ७,१३५ रहेको छ भने महिलाको जनसंख्या ७,४५६ रहेको छ । यस गाउँपालिकाको सबैजसो भूभाग पहाडी क्षेत्र रहेको छ ।

<u>प्रशासकीय एवं राजनीतिक विभाजनः</u>

- जिल्ला : भोजपुर
- प्रदेश : कोशी प्रदेश
- सदरमुकाम : प्याउली
- के.निर्वाचन क्षेत्र : १
- क्षेत्रफल : १५४.७६ वर्ग कि.मि.
- जनसख्या : १४५९१ जना

विषयगत समितिहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद
१. आर्थिक विकास समिति		
१	कार्यपालिका सदस्य श्री ललितकुमार राई	संयोजक
२	४ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री जंगबहादुर राई	सदस्य
३	कार्यपालिका सदस्य श्री रुपादेवी श्रेष्ठ	सदस्य
४	विषयगत शाखा प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारी	सदस्य-सचिव
२. सामाजिक विकास समिति		
१	७ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री कुमार थापा	संयोजक
२	१ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री रामकुमार तामाङ	सदस्य
३	३ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री कुमार कार्की	सदस्य
४	विषयगत शाखा प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारी	सदस्य-सचिव
३. संस्थागत तथा सुशासन विकास समिति		
१	६ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री गणेश कुमार राई	संयोजक
२	कार्यपालिका सदस्य श्री मैना राई	सदस्य
३	कार्यपालिका सदस्य श्री ललितकुमार राई	सदस्य
४	विषयगत शाखा प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारी	सदस्य-सचिव
४. पूर्वाधार विकास समिति		
१	५ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री युवराज ढकाल	संयोजक
२	६ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री गणेश कुमार राई	सदस्य
३	२ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री इन्द्रबहादुर पुलामी मगर	सदस्य
४	विषयगत शाखा प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारी	सदस्य-सचिव
५. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन विकास समिति		
१	२ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री इन्द्रबहादुर पुलामी मगर	संयोजक
२	कार्यपालिका सदस्य श्री अनिशा विधकर्मा	सदस्य
३	कार्यपालिका सदस्य श्री भक्तबहादुर भुजेल	सदस्य
४	विषयगत शाखा प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारी	सदस्य-सचिव
६. स्थानीय राजस्व परामर्श समिति		
१	गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री विनिता ढकाल	संयोजक
२	१ नं. वडा अध्यक्ष/कार्यपालिका सदस्य श्री रामकुमार तामाङ	सदस्य

३	कार्यपालिका सदस्य श्री देवी तामाङ (राई)	सदस्य
४	निजी क्षेत्रको उद्योग वाणिज्य सम्बन्धी मान्यताप्राप्त संस्थाको गाउँपालिका तहको अध्यक्ष वा जनजले तोकेको प्रतिनिधि	सदस्य
५	घरेलु तथा साना उद्योग सम्बन्धी मान्यता प्राप्त संस्थाको गाउँपालिका तहको अध्यक्ष वा निजले तोकेको प्रतिनिधि	सदस्य
६	विषयगत शाखा प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको कर्मचारी	सदस्य-सचिव
७. सार्वजनिक लेखा समिति		
१	वडा सदस्य श्री तिर्थ वैद्य	संयोजक
२	वडा सदस्य श्री केशव श्रेष्ठ	सदस्य
३	वडा महिला सदस्य श्री रमिला खत्री	सदस्य
४	आ.ले.प. अधिकृत श्री हेमराज प्रधान	सदस्य-सचिव

आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

"कृषिको व्यवसायीकरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, उद्योग र व्यापार
पर्यटन, विकास र भौतिक पूर्वाधार, अरुण गाउँपालिकाको समृद्धिको आधार"

गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू, गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरु,

एवं राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु ।

अरुण गाउँपालिका, भोजपुरको आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि तयार गरिएको नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय १६ औं गाउँसभा बैठकमा प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्त गौरवको अनुभूति गरेको छु। यो अवसरमा, म हाम्रो राष्ट्रिय स्वाभिमान, संस्कृति र स्वतन्त्रताको रक्षार्थ विभिन्न कालखण्डमा जनताको आकांक्षालाई मूर्त रुप दिन पटक पटक भएका प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, ऐतिहासिक जन आन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष (१० वर्षे जनयुद्ध, १९ दिने जनआन्दोलन, **२०८२ भदौ २३ र २४ गतेको जेन्जी आन्दोलन**) बाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनार्थ गरिएको त्याग र बलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण गर्दै आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने ज्ञात-अज्ञात शहिदहरुप्रति श्रद्धासुमन अर्पण गर्दै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, बेपत्ता एवं पीडित नागरिकहरुलाई उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु।

यस नीति तथा कार्यक्रमले अरुणको जनताको वास्तविक अवस्था, सामाजिक संरचना, सेवा प्रवाहको पहुँच र स्थानीय आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्ने प्रयत्न गरेको छ। गाउँपालिकाको विविध भौगोलिक स्वरूप, स्थानीय जनजीवनको स्वरुप तथा दिगो विकासका लक्ष्यहरूलाई ध्यानमा राख्दै प्रत्येक टोल, बस्ती, गाउँ र वडामा यथार्थपरक र व्यवहारिक कार्यदिशा तय गरिएको छ।

समयअनुसार विकासका आवश्यकता परिवर्तनशील हुने भएकाले नीति तथा कार्यक्रमलाई समसामयिक बनाउँदै लचिलो र प्रत्युत्तरमुखी बनाउने प्रयास गरिएको छ। स्थानीय तहको निर्वाचनमार्फत प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीको जग थप मजबुत भएको छ। संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनासँगै गठित स्थानीय सरकारको लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतामा आधारित दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको यात्रामा दृढता थपिएको छ।

गाउँपालिकाले समावेशी विकासलाई केन्द्रमा राख्दै, जनसहभागितामा आधारित योजना निर्माण र कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान र सीमित आन्तरिक स्रोतलाई सन्तुलित र प्रभावकारी ढंगले प्रयोग गरिनेछ। विशेष गरी महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्ग, अशक्त , जेष्ठ नागरिक र बालबालिकाजस्ता वर्गको हित सुनिश्चित गर्न योजनाहरू आम जनताको बृहत्तर हितलाई केन्द्रमा राखि माग र आवश्यकता अनुसार तय गरिनेछन्। हाम्रो आर्थिक स्रोत न्यून रहे तापनि करको दर समयानुकूल सन्तुलित रुपमा परिमार्जन गर्ने र करको दायरा विस्तार गरी आन्तरिक स्रोतमा बढोत्तरी गरिनेछ । विकास निर्माणमा हुन सक्ने दोहोरोपन अन्त्य गरी, उपलब्ध स्रोतसाधनको अधिकतम उपयोगमार्फत गाउँपालिकालाई सक्षम, उत्तरदायी र पारदर्शी निकायका रूपमा अघि बढाइनेछ।

यस आ.व.मा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम गाउँपालिका स्तरमा सुशासन, समतामूलक, समावेशिता, जनउत्तरदायित्व र दिगो विकासको बलियो आधारशिला बन्ने विश्वास गरिएको छ।

नेपालका श्रमजीवी, सर्वहारा एवं उत्पीडित वर्गका जनताको ऐतिहासिक, दीर्घकालीन र सकसपूर्ण सङ्घर्ष, त्याग र बलिदानको फलस्वरूप प्राप्त संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापनासँगै, नेपाली नागरिकले पहिलोपटक आफ्नै सक्रिय सहभागिताबाट निर्माण गरेको नेपालको संविधान कार्यान्वयनमा आएको महत्वपूर्ण चरणमा हामी उभिएका छौं। यस संविधानले परिकल्पना गरेको तीन तहको शासन प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय सरकारको रूपमा स्थानीय तहहरू जनताको अधिकार र सेवा पहुँचको केन्द्रका रुपमा स्थापित भएका छन्।

यिनै ऐतिहासिक उपलब्धिहरूको जगमा उभिँदै, गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले म आजको यस गौरवपूर्ण र गरिमामय सभामा, आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट तयार पारिएको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्त हर्षित, उत्साहित र गौरवान्वित भएको अनुभूति गर्दछु।

यो नीति तथा कार्यक्रम अरुण गाउँपालिकाको समग्र सामाजिक, आर्थिक, भौतिक, संस्थागत र पर्यावरणीय विकासका लागि मार्गदर्शन गर्ने खाका हो, जसले संविधानले अङ्गीकार गरेको समाजवाद उन्मुख शासन प्रणाली, नागरिक अधिकारको प्रत्याभूति, समावेशी विकास र स्थानीय आत्मनिर्भरता सुनिश्चित गर्न योगदान पुर्‍याउनेछ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको अधिकार, दायित्व र कर्तव्यको दायराभित्र रही, हाम्रो गाउँपालिकाले आफ्ना स्रोत, आवश्यकताहरू र जनअपेक्षाको यथोचित मूल्याङ्कनका आधारमा यो नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गरेको छ। यस कार्यक्रममार्फत अरुण गाउँपालिकाका जनतालाई संघीय शासनको प्रत्यक्ष अनुभूति हुने विश्वास लिएको छु।

गाउँपालिकाले वडास्तरमा प्रभावकारी सेवा र न्यायपूर्ण विकास सुनिश्चित गर्न भू-परिस्थिति, जनसंख्या संरचना, आर्थिक अवस्था, चेतनास्तर र प्राकृतिक जोखिमको वैज्ञानिक मूल्याङ्कन गर्नेछ। उचाइ, जमिनको प्रकार, बस्तीको फैलावट, जलस्रोत र जोखिमयुक्त क्षेत्रको

विश्लेषण विकास योजनाको आधार हुनेछ। जनसाङ्ख्यिक विविधता, लिङ्ग अनुपात र बसोबासको अवस्थाअनुसार समावेशी योजना तयार पारिनेछ। उत्पादन क्षमता, आयको स्रोत, बेरोजगारी र गरिबीको आधारमा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। मानव विकास सूचकाङ्कमा सुदृढीकरण गर्दै पूर्ण मानवअधिकारको प्रत्याभूति गरी अरुणवासीको आत्मसम्मान, आत्मगौरव र आत्म स्वाभिमानको रक्षा गरिनेछ। बाढी, पहिरो, सुख्खा आदि जोखिमको मूल्याङ्कन गरी पूर्वाधार, पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना बनाइनेछ। यस्ता तथ्यमा आधारित योजनाले बजेट विनियोजन, प्राथमिकता निर्धारण र स्रोत व्यवस्थापनलाई मार्गदर्शन गर्दै सामाजिक न्याय, समान अवसर र दिगो विकासमा योगदान पुऱ्याउनेछ। यही वस्तुगत र वैज्ञानिक आधारलाई टेकेर बजेटको न्यायोचित वितरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

यस दस्तावेजमा समावेश गरिएका नीति, कार्यक्रम र प्राथमिकताहरूले हाम्रो गाउँपालिकाको समृद्धि, सामाजिक न्याय र नागरिक सशक्तीकरण तर्फको यात्रालाई थप सुदृढ बनाउने छन्।

१. सुशासन र संस्थागत सुधार सम्बन्धी नीति:

क. पालिकाको सुशासन तथा संस्थागत सुधारसम्बन्धी नीति:

पालिका सञ्चालनको मूल मर्म नागरिकप्रति उत्तरदायी, पारदर्शी, सहभागितामूलक र कानुनसम्मत शासन व्यवस्था स्थापना गर्नु हो। यस उद्देश्यलाई आत्मसात गर्दै पालिकाले नीतिगत निर्णय, सेवा प्रवाह, योजना निर्माण, बजेट विनियोजन र कार्यान्वयनका प्रत्येक चरणमा सुशासनका मान्यता व्यवहारमा लागू गरिनेछ। समावेशी र सहभागितामूलक निर्णय प्रक्रियामार्फत नागरिकको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ, जसका लागि नियमित सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण र जनप्रतिनिधि–संवाद जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ। सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता, सरलता र समयपालन सुनिश्चित गर्न सूचना प्रविधिमा आधारित प्रणालीहरु जस्तैः डिजिटल अभिलेख, अनलाइन निवेदन, एकद्वार सेवा केन्द्र तथा मोबाइल एपहरू सञ्चालन गरिनेछ। योजनाको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न प्राविधिक जनशक्ति, गुणस्तर चेकजाँच जस्ता विधिहरुको प्रयोग गरी अनुगमन प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ। भ्रष्टाचार सम्बन्धी शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ। यसरी संस्थागत संरचना र कार्यशैलीमा सुधार गर्दै पालिकालाई सुशासनको विश्वसनीय नमुना बनाउने उद्देश्य लिइएको छ।

ख. कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यप्रणालीमा सुधार र सुशासनमा योगदान:

सुशासनको व्यवहारिक कार्यान्वयनमा कर्मचारी प्रणालीको भूमिका अत्यन्त महत्वपूर्ण रहन्छ, जसलाई दक्ष, उत्तरदायी र परिणाममुखी बनाउनु पालिकाको प्रमुख प्राथमिकता हो। प्रत्येक कर्मचारीको कार्यक्षेत्र, जिम्मेवारी र कार्यसम्पादन मापदण्ड स्पष्ट रूपमा तोकिनेछ र उनीहरूको कार्यसम्पादन समयमै मूल्याङ्कन गरिनेछ। नियमित सेवा अनुशासन, समयपालन, पारदर्शिता र सेवामुखी आचरणलाई संस्थागत गर्न स्पष्ट आचारसंहिता लागू गरिनेछ, जसको पालना अनिवार्य हुनेछ। क्षमता विकासका लागि सूचना प्रविधि, वित्तीय प्रशासन, नेतृत्व विकास र नागरिक सेवा केन्द्रित विषयमा नियमित तालिम प्रदान गरिनेछ। सरुवा, पदोन्नति र पुरस्कृत प्रणालीमा निष्पक्षता, मापदण्ड र कार्यसम्पादन आधारित मूल्याङ्कनलाई मूल आधार बनाइनेछ। मानव संसाधन व्यवस्थापन प्रणाली (HRMIS) को प्रयोगबाट उपस्थिति, विदा, पारिश्रमिक प्रक्रिया डिजिटल रूपमा राख्ने नीतिको सुरुवात गरिनेछ। जसले गर्दा पारदर्शिता र जवाफदेहिता दुवैमा सुधार ल्याउनेछ। यसरी कर्मचारी व्यवस्थापनमा संस्थागत सुधारका माध्यमबाट पालिकाको समग्र शासन प्रणाली सुदृढ र जनउत्तरदायी बनाइनेछ।

२. स्मार्ट पूर्वाधार सम्बन्धी नीतिको थालनी:

अरुण गाउँपालिकाले प्रविधि मैत्री र दिगो विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले स्मार्ट पूर्वाधार सम्बन्धी नीति अवलम्बन गर्दै जाने रणनीति तय गरेको छ। स्थानीय आवश्यकता र समयअनुसार व्यवहारिक, लागत-उपयुक्त र दिगो समाधानमा केन्द्रित रही यो नीतिको कार्यान्वयन यसै आर्थिक वर्षदेखि टोल वस्ती स्तरबाट प्रारम्भ गरिनेछ।

सुरूवाती चरणमा पालिकाको सेवा प्रवाह, सञ्चार पहुँच, ऊर्जा व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि प्रयोग, डिजिटल अभिलेखीकरण तथा अनलाइन प्रणाली स्थापनाजस्ता क्षेत्रमा पूर्वाधार विकासको थालनी गरिनेछ। पालिकाको भौगोलिक अवस्था, प्राविधिक क्षमता, स्रोत-साधन, र स्थानीय जनशक्ति सँग मेल खाने गरी कार्यान्वयन चरण निर्धारण गरिनेछ।

यस नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि पालिकामा दक्षता अभिवृद्धि तालिम, प्रविधिमा पहुँच, तथा सम्बन्धित पूर्वाधार निर्माणमा सहभागीता आधारित योजना अपनाइनेछ। नीति कार्यान्वयन क्रमशः चरणबद्ध रूपमा विस्तार गरिँदै जानुका साथै स्थानीय आर्थिक, सामाजिक तथा प्राविधिक सन्दर्भलाई केन्द्रमा राखेर लचिलो र परिणाममुखी प्रणाली विकास गरिनेछ।

यस प्रकारको नीतिगत पहलले पालिकालाई निकट भविष्यमै दीर्घकालीन रूपमा स्मार्ट, उत्तरदायी र नागरिकमैत्री सेवा केन्द्रमा रूपान्तरण गर्न सघाउ पुऱ्याउने विश्वास गरिएको छ।

३. शिक्षा, युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति:

क) गुणस्तरीय शिक्षा र प्रविधिमैत्री विद्यालय निर्माण:

अरुण गाउँपालिकाले सबै बालबालिकालाई समान अवसरसहित गुणस्तरीय शिक्षामा पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्यसाथ शिक्षालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको छ। यस नीतिअन्तर्गत विद्यालयहरूको भौतिक तथा शैक्षिक पूर्वाधारलाई मजबुत पार्ने कार्य योजनाबद्ध रूपमा अघि बढाइनेछ। प्रविधिको युगअनुसार विद्यालयहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाउन डिजिटल सामग्री, स्मार्ट बोर्ड, इन्टरनेट सुविधा, कम्प्युटर प्रयोगशाला र ई-पाठ्यक्रमहरूको व्यवस्था गरिनेछ। शिक्षण प्रक्रियालाई प्रभावकारी र नवीन बनाउन शिक्षकहरूका लागि सूचना प्रविधिसम्बन्धी दक्षता अभिवृद्धि गर्ने तालिमहरू सञ्चालन गरिनेछन्।

गाउँपालिका भित्र रहेका विद्यालयहरूमा अनुसन्धान र नवप्रवर्तन प्रवर्द्धन गर्दै ग्रामीण क्षेत्रका विद्यार्थीहरूलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका प्रतिस्पर्धाका लागि तयार पार्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ। यस प्रक्रियालाई पारदर्शी, समावेशी र नतिजामुखी बनाई सबै वर्ग र समुदायका बालबालिकालाई गुणस्तरीय शिक्षाको समान अवसर प्रदान गरिनेछ। परीक्षा प्रणालीमा सुधार गर्दै नतिजा विश्लेषण र मूल्याङ्कन प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ । अरुण गाउँपालिका भित्र रहेका सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा सिसिटिभीको पहुँच सुनिश्चित गरी गाउँपालिकाबाट त्यसको प्रत्यक्ष निगरानी गर्ने संयन्त्रको विकास गर्दै लगिनेछ ।

संस्थागत विद्यालयहरूको अत्यधिक प्रभावलाई सन्तुलित गर्दै सरकारी नियन्त्रण, स्थानीय सहभागिता र उत्तरदायित्वमा आधारित शिक्षा प्रणालीलाई सुदृढ गरिनेछ। यी सबै योजनाहरूलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक स्रोत, साधन र जनशक्तिको व्यवस्थापन कानुनी, संस्थागत र दिगो ढंगले गरिनेछ, जसले शिक्षामा हुने खर्चको भार घटाउँदै पहुँचयोग्य, समावेशी र स्थायी शिक्षाको वातावरण निर्माण गर्नेछ।

अरुण गाउँपालिका वडा नं. ५ स्थित विश्वप्रेमी माध्यमिक विद्यालय, जुन अरुण गाउँपालिका भित्रकै एक मात्र कम्प्युटर प्राविधिक/इन्जिनियरिङ धारको विद्यालय हो । यस विद्यालयलाई प्रविधि केन्द्रित शैक्षिक मोडलको रूपमा विकास गर्ने रणनीति अपनाइनेछ। प्रविधिमा आधारित शिक्षाको बढ्दो माग र सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै उक्त विद्यालयमा आवश्यक स्रोत साधन, जनशक्ति, उपकरण तथा पाठ्यक्रमको सुदृढीकरण गर्नुका साथै गरिब तथा विपन्न छात्रवृत्ति कार्यक्रम मार्फत् थप विद्यार्थी आकर्षित गर्ने नीति अख्तियारी गरिनेछ । विद्यालयको व्यवस्थापन, सञ्चालन तथा विस्तारका लागि आवश्यक नीति, संरचना र सहयोग संयन्त्रको निर्माण गर्दै प्रचारप्रसारको विशेष अभियान समेत सञ्चालन गरिनेछ। यसबाट प्रविधि शिक्षामा ग्रामीण विद्यार्थीहरूको पहुँच वृद्धि हुने मात्र होइन, गाउँपालिकाभित्रै रोजगारमुखी र व्यावसायिक शिक्षाको बलियो जग बस्नेछ।

अरुण गाउँपालिकाभित्रका विद्यालय स्तरका बालबालिकाहरुको सृजनात्मक क्षमतालाई प्रस्फुटन गराउन एवं उनीहरुभित्र लुकेर रहेको प्रतिभालाई (Talent Hunt/ट्यालेन्ट हन्ट) उजागर गर्न विभिन्न कला र सृजनाका विषयहरु छनौट गरी प्रतिस्पर्धाका माध्यमबाट कम्तीमा एक/एक जना अरुण आइडल उत्पादन गर्ने कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइनेछ ।

ख) युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति:

गाउँपालिकाले शिक्षा, युवा तथा खेलकुद क्षेत्रलाई समावेशी, गुणस्तरीय र प्रभावकारी ढङ्गले अघि बढाउने स्पष्ट नीति अवलम्बन गर्नेछ। यसअन्तर्गत, युवाहरूमा सिर्जनात्मक ऊर्जा, आपसी सद्भाव र सामाजिक समझदारी अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले विविध प्रकारका खेलकुद गतिविधिहरूको प्रवर्द्धन गरिनेछ। विद्यालयहरुमा स्काउट सम्बन्धी कार्य गर्न समिति गठन गर्ने कार्यलाई नरन्तरता दिइनेछ । भलिबल, फुटबल, ब्याडमिन्टन लगायत स्थानीय रूपमा लोकप्रिय खेलहरूलाई संस्थागत रूपमा विकास गरी मनोरञ्जनसहित व्यावसायिक सम्भावना समेत बढाइनेछ। खेलकुद कार्यक्रमहरूलाई युवामैत्री र प्रेरणादायी बनाउँदै उनीहरूलाई रचनात्मक बाटोमा अगाडि बढ्न उत्प्रेरित गरिनेछ।

खेलकूद पूर्वाधार विकासलाई निरन्तरता दिई स्वास्थ्य र सिर्जनशील युवाका लागि खेलकूद र खेलकूदका लागि युवा भन्ने नारालाई कार्यान्वयन गर्दै गाउँपालिका क्षेत्रका युवाक्लब तथा विद्यालयहरुको प्रतिनिधित्व हुने गरी वडास्तरीय एवं पालिकास्तरीय खेलकूद प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ। उत्कृष्ट खेलाडीहरुको पहिचान गरी उनीहरुलाई प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

शिक्षा क्षेत्रको सुदृढीकरणका लागि पालिकालाई गुणस्तरीय र समावेशी शिक्षाको उत्कृष्ट गन्तव्यका रूपमा विकास गर्ने रणनीति तय गरिनेछ। यसै सन्दर्भमा, स्नातक तहसम्मको अध्ययन उपलब्ध गराउने गरी सामुदायिक क्यापस अरुण बहुमुखी क्याम्पसको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ। सामुदायिक विद्यालयहरूमा मातृभाषा र अङ्ग्रेजी माध्यम दुवैमा पठनपाठनको व्यवस्था गरिनेछ, जसले शैक्षिक गुणस्तरलाई थप सुदृढ बनाउनेछ। प्रत्येक विद्यालयमा कार्यसम्पादन सम्झौता लागू गर्दै सिकाइ प्रक्रियामा पारदर्शिता र जवाफदेहिता सुनिश्चित गरिनेछ। विद्यालयहरूमा क्रमशः सिसिटिभी जडान गरिँदै सुरक्षित शैक्षिक वातावरण निर्माण गरिनेछ।

'एक वडा, एक नमुना विद्यालय' को अवधारणाको विकास गर्दै लगिनेछ । भौगोलिक विकटता, बसाइँसराइ दर तथा विद्यार्थी संख्या घट्ने प्रवृत्तिलाई ध्यानमा राखी एकीकृत सिकाइ केन्द्रहरू निर्माण गरिनेछन्। बालबालिकाहरूको पहुँचलाई समान र प्रभावकारी बनाउन पूर्वाधारको विकास र शैक्षिक वातावरणको सुधारमा प्राथमिकता दिइनेछ। प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा जिम्मेवारी बोध गराउने प्रणाली स्थापना गरिनेछ।

बाल विकास सहजकर्ता, कार्यालय सहायक र विद्यालय कर्मचारीलाई स्थानीय तहबाट दिइँदै आएको मासिक प्रोत्साहन पारिश्रमिकलाई निरन्तरता दिइनेछ। शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थीबीच समन्वय र साझेदारीमा आधारित शैक्षिक गतिविधिहरूलाई यथार्थरूपमा चित्रण गर्दै समर्पित र विश्वसनीय शैक्षिक वातावरण सुनिश्चित गरिनेछ। १० वर्षे शिक्षा योजना निर्माणको कार्यान्वयन सुरु गरिनेछ, जसले दीर्घकालीन शैक्षिक सुधार र पहुँच विस्तारमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुर्‍याउनेछ।

अरुण गाउँपालिकाका कक्षा ८, १० र १२ को वार्षिक परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने विद्यार्थीहरुलाई पुरस्कृत गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै, उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने विद्यालयहरुलाई आवश्यक मापदण्डको निर्माण गरी पुरस्कृत गर्दै जाने प्रक्रियाको थालनी गरिनेछ । त्यसै गरी विद्यालयहरुमा छात्राहरुलाई सेनिटरी प्याड वितरण गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । दिवाखाजा वितरण, छात्रा, दलित तथा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति, अपाङ्गता सहायता छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

४. आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति

क) आधुनिक, समावेशी र प्रविधिमैत्री स्वास्थ्य सेवा विस्तार:

अरुण गाउँपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रलाई मूल प्राथमिकतामा राखी आधुनिक, समावेशी र प्रविधिमैत्री सेवा विस्तार गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ। स्वास्थ्य सेवा सबै नागरिकको मौलिक अधिकार हो भन्ने मान्यताका साथ विशेष गरी गरिब, विपन्न, दलित, अपाङ्ग, महिला, अशक्त र सीमान्तकृत वर्गले सजिलै पहुँच पाउन सक्ने संरचना र सेवा प्रणाली विकास गरिनेछ। बहुसंख्यक नागरिकहरू आर्थिक, सामाजिक तथा आत्मगत रूपमा ठूला र जटिल रोगहरूको सामना गर्न असमर्थ छन्। यस्तो सन्दर्भमा नागरिकको स्वास्थ्य सुरक्षा सुनिश्चित गर्नु स्थानीय सरकारको संवैधानिक, नैतिक तथा मानवीय दायित्व हो। यसलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न निम्न रणनीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ:

१. सामान्य औषधिको न्यूनतम मूल्यमा बिक्री: नेपाल सरकावाट निःशुल्क वितरण गरिँदै आएको सामान्य प्रकारको औषधि वाहेक अन्य औषधीहरु न्यूनतम मूल्यमा उपलब्ध गराइनेछ, जसले अनावश्यक दुरुपयोग न्यूनीकरण गर्नेछ र औषधि आपूर्तिमा पारदर्शिता ल्याउनेछ।

२. नागरिक उपचार कोषको स्थापना: औषधिबाट संकलित रकम "नागरिक उपचार कोष" मा जम्मा गरिनेछ। यस कोषमार्फत लक्षित वर्गका नागरिकहरूको गम्भीर रोग वा आकस्मिक दुर्घटनाको उपचारमा आवश्यक आर्थिक सहायता प्रदान गरिने व्यवस्था गरिनेछ।

३. स्वास्थ्य बीमा, प्राथमिक सेवा सुदृढीकरण र आकस्मिक सेवामा लगानी: समग्र स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई बलियो बनाउन नागरिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा प्रविधिमैत्री उपकरण तथा दक्ष जनशक्ति विस्तार, र आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा सहज पहुँचमा ल्याइनेछ।

४. नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्था: माथिका कार्यहरूको दीर्घकालीन सुनिश्चितताका लागि आवश्यक नीति निर्माण गरिनेछ। स्वास्थ्य ऐन, उपचार कोष कार्यविधि तथा लक्षित वर्गसँग सम्बन्धित मापदण्डहरुको निर्माण गरी स्वास्थ्य सेवालाई सहुलियत र सहज ढङ्गले सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

५. आयुर्वेद उपचार पद्धतिको व्यवस्थाः आयुर्वेद प्रणालीबाट स्वास्थ्य उपचार गर्न यस गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. २ स्थित नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ र गाउँपालिका स्तरमा नै आयुर्वेद उपचार पद्धतिको विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।

६. दैनिक व्यस्त जीवनसँगै जनमानसमा देखिने बढ्दो मानसिक तनाव, डिप्रेसनजस्ता मानसिक समस्याबाट मुक्त हुनको लागि समय समयमा आध्यात्मिक ध्यान, योग शिविरहरु सञ्चालन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

७. नागरिकहरुको स्वास्थ्यमा पहुँच सुनिश्चितताको लागि अरुण गाउँपालिकाका आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत अस्पतालबाट नियमित सेवा प्रदानलाई सहज र नियमित बनाइने छ ।

८. गर्भवती महिलालाई नियमित स्वास्थ्य जाँच तथा स्वास्थ्य संस्थामै सुत्केरी गराउन प्रोत्साहन गरिने छ।

९. महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१०. विपन्न तथा पिछडएको वर्गको तथा अपाङ्गता भएको परिवारलाई उपचार सहायता गरिने छ ।

११. विभिन्न महामारी रोगको रोकथाम, नियन्त्रण तथा राहत कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

१२. स्वस्थ घर, स्वस्थ वडा, स्वस्थ गाउँपालिका अभियान सञ्चालन गरिनेछ।

१३. आङ (पाठेघर) खसेको महिलाहरुको वडास्तरमा नै पहिचान गरी सचेतना तथा उपचार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१४. वालवालिकालाई **'पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना'** गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

१५. प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थामा eHMIS, Dish2, pamsv2, ETB संचालन गरी सेवा प्रदान गरीने छ।

१६. अरुण गाउँपालिका अन्तर्गत वडा नं. ५ को आरुखर्कमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापना गरी सोही इकाई मार्फत सो क्षेत्रका समुदायहरुलाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

ख) १५ शैयाको आधारभूत अस्पताल सञ्चालनः

नेपाल सरकारको "एक स्थानीय तह, एक आधारभूत अस्पताल" नीति अनुरूप अरुण गाउँपालिकामा निर्माण सम्पन्न भएको १५ शैयाको अस्पताललाई सेवा प्रारम्भ गर्नका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, पालिका तथा विभिन्न दातृ निकायहरूको सहकार्यमा उच्च गुणस्तरीय र प्रविधियुक्त सेवा प्रणाली लागू गरिनेछ।

समाजको समग्र विकासमा स्वास्थ्य सेवा अत्यन्तै संवेदनशील र प्राथमिक विषय भएकाले, उक्त अस्पताललाई आवश्यक पूर्वाधार, दक्ष जनशक्ति, प्रयोगशाला, औषधि आपूर्ति, सुत्केरी तथा आकस्मिक सेवा, आकस्मिक उपचार कक्ष (ER) लगायतका पक्षमा स्तरीय बनाइनेछ। यस अस्पतालमा विशेषज्ञ सेवा सुनिश्चित गर्न चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान (न्याम्स) तथा विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (BPKIHS) सँग सहकार्य गर्दै टेली-मेडिसिन र कम्युनिटी मेडिसिन प्रविधिको प्रयोगमार्फत विशेषज्ञ परामर्श तथा उपचार सेवा उपलब्ध गराइने छ।

यसरी, अरुण गाउँपालिकाले स्थानीय स्वास्थ्य सेवालाई वैज्ञानिक, पहुँचयुक्त र गुणस्तरीय बनाउन दीर्घकालीन रणनीतिका साथ आवश्यक प्रक्रियाको थालनी गरिने छ।

५. वन तथा वातावरण एवं जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी नीतिः

अरुण गाउँपालिका, आफ्नो विशिष्ट पहाडी भूगोल, जैविक विविधता र प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण क्षेत्र भएकाले यहाँ हरित अर्थतन्त्रको व्यवस्थापन र जलवायु अनुकूलनलाई स्थानीय आवश्यकता र सम्भावनासँग जोडेर योजनाबद्ध रूपमा अघि बढाउनु अत्यन्त जरुरी छ। जलवायु परिवर्तनका दुष्प्रभावबाट स्थानीय जीवनशैली, कृषि प्रणाली र वातावरणीय सन्तुलनमा परेको असरलाई न्यून गर्न दीर्घकालीन रणनीति आवश्यक देखिन्छ। प्राकृतिक स्रोत साधनमा धनी भए तापनि जलवायु परिवर्तनका असरहरू जस्तैः बाढी, पहिरो, भूक्षय, हावाहुरी प्रतिकूल मौसमी परिवर्तनका कारण संवेदनशील अवस्थामा रहेको छ। यस्तो सन्दर्भमा भूगोल सुहाउँदो हरित अर्थतन्त्रको व्यवस्थापन र जलवायु अनुकूलनको दीर्घकालीन योजना अति आवश्यक छ। यसलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न संघ सरकार, प्रदेश सरकार र सरोकारवाला निकायहरूसँग सहकार्य गर्दै संस्थागत र नीतिगत पहल गरिनेछ।

गाउँपालिकाभित्र रहेका डाँडाकाँडा, खुला चौरहरू, भिर पहरा, चट्टानहरू र सामुदायिक वनहरूलाई स्थानीय जनजीविकासँग जोडिने गरी संरक्षण, सरसफाई र संवर्धन गरिनेछ। प्राकृतिक सौन्दर्यलाई पर्यटनसँग समेट्दै हरित पार्कहरू, पदयात्रा मार्गहरू र पर्यावरणमैत्री विश्रामस्थलहरू निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ। यस्ता प्रयासले ग्रामीण पर्यटनलाई प्रोत्साहन गर्नुका साथै वातावरणीय सन्तुलनमा समेत योगदान पुऱ्याउनेछ।

उक्त कार्यान्वयनका लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरू, वनसँग सम्बन्धित राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू र स्थानीय जनशक्तिलाई समन्वयात्मक रूपमा परिचालन गरिनेछ। यसले स्थानीय रोजगारी सिर्जना गर्नुका साथै जनताहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनेछ । साथै, हरित क्षेत्रहरूको सुदृढीकरणले बाढी, पहिरो, हावाहुरी जस्ता प्राकृतिक विपत्तिहरूको न्यूनीकरणमा समेत महत्वपूर्ण सहयोग पुऱ्याउनेछ। वृक्षारोपण, भूगोलमैत्री संरचना निर्माण, र प्राकृतिक जलप्रवाह व्यवस्थापनमार्फत वातावरणीय जोखिम न्यून गर्ने दीर्घकालीन रणनीति अपनाइनेछ।

अरुण गाउँपालिकाको भौगोलिक र पर्यावरणीय विशेषतालाई ध्यानमा राखी हरित अर्थतन्त्र र जलवायु अनुकूलनलाई एकीकृत रूपमा अघि बढाउने योजनाले समृद्ध, सुरक्षित र दिगो गाउँपालिका निर्माणको मार्ग प्रशस्त गर्नेछ।

६. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति

क) समावेशी समाज र नवप्रवर्तन सम्बन्धी कार्य

अरुण गाउँपालिकाले समावेशी समाज निर्माण र नवप्रवर्तन मैत्री नीतिको अवलम्बन गर्दै सबै जातजाति, धर्म, समुदाय, लिङ्ग र भौगोलिक क्षेत्रका नागरिकहरूप्रति समान रुपमा सम्मान र व्यवहार गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ। सामाजिक विविधतामाथि एकता हाम्रो शक्ति हो भन्ने मान्यताका साथ सहअस्तित्व, सहकार्य र सद्भावका आधारमा समाजलाई अगाडि बढाउने प्रयास गरिनेछ। यसका लागि

समुदायबीचको अन्तरदृष्टि अभिवृद्धि गर्न, विभेद न्यूनीकरण गर्न र सामाजिक समावेशिता सुनिश्चित गर्न विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छन्।

जातीय, धार्मिक वा क्षेत्रीय आधारमा देखिएका असमानता र उपेक्षालाई अन्त्य गर्दै सबै नागरिकलाई अवसरमा समान पहुँच सुनिश्चित गर्न स्थानीय नीति, बजेट र कार्यक्रमहरू समावेशी बनाइनेछ। पालिकाका योजना निर्माण, बजेट वितरण, सेवा प्रवाह र विकासका प्रक्रियामा सबै समूहको प्रतिनिधित्व र सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ। महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, पिछडिएको वर्ग, दीर्घ रोगी बिरामी र अपांगता भएका व्यक्तिहरूको अधिकारको सुरक्षित गर्दै अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको पहिचान गर्न शिविर सञ्चालन गरिनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक विकास एवं क्षमता विकास गराउने कार्यलाई प्राथमिकता दिई उनीहरूको सशक्तीकरणमा प्राथमिकता दिइनेछ।

नवप्रवर्तन मैत्री नीतिअन्तर्गत स्थानीय स्तरमा सिर्जनात्मक विचार, प्रविधि र सीप प्रयोगमार्फत सामाजिक रुपान्तरणका उपायहरू खोजिने छन्। सामाजिक समावेशिता, सहकार्य र नवप्रवर्तनको समन्वयले अरुण गाउँपालिकालाई समावेशी, न्यायपूर्ण र समुन्नत समाजतर्फ उन्मुख गराउने अपेक्षा लिइएको छ। यसै सन्दर्भमा अरुण गाउँपालिकाको सातै वटा वडाहरुमा छुवाछुत मुक्त घोषणा कार्यक्रम र सोसँग सम्बन्धित अभियानलाई निरन्तर संचालन गरिनेछ।

७. युवा उद्यम र नवीन अभ्यास (स्टार्टअप) प्रवर्द्धन कार्यक्रम:

युवा उद्यम र नवीन अभ्यास (स्टार्टप) प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ जसले स्थानीय युवाहरूलाई स्वरोजगार र नवप्रवर्तनमा उत्प्रेरित गर्नेछ। अरुण क्षेत्रको विशेष भूगोल र माटो सुहाउँदो कार्यक्रमहरू समावेश गरी युवाहरूलाई विदेशिने विकल्पभन्दा आफ्नै गाउँ-ठाउँमै अवसर खोज्न र सिर्जना गर्न प्रेरित गरिनेछ। यसरी नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रममार्फत युवाहरूलाई उत्प्रेरणा दिई उनीहरूलाई उत्साहित तथा सम्मानित पेशाको रूपमा उद्यमशीलतालाई जोड्ने नीति बनाइनेछ। यसले युवा श्रमशक्तिलाई स्थानीय विकासमा सक्रिय रूपमा संलग्न गराई दीगो रोजगारी सृजना गर्ने र समृद्ध समाज निर्माणमा योगदान पुर्‍याउनेछ।

८. नवीन तथा आधुनिक प्रविधिमा आधारित कृषि तथा पशुपालन प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिकामा कृषकहरूलाई आधुनिक कृषि प्रणाली र प्रविधिमा सशक्त रूपमा जोड्न आवश्यक छ, जसले न्यूनतम लगानी र श्रमबाट उच्चतम उत्पादन सुनिश्चित गर्न सकियोस्। पछिल्ला समयहरूमा उर्वर जमिन मल अभावका कारण शिथिल हुँदै गएको छ भने अत्याधिक रासायनिक मल र विषादीको प्रयोगले माटोको जैविक सन्तुलनमा गम्भीर जटिलता निम्त्याएको छ। यसले मात्र कृषि उत्पादनमा कमी आएको छैन, मानव स्वास्थ्यमा समेत दीर्घकालीन नकारात्मक प्रभाव देखिन थालेका छन्। विशेष गरी माटोमा रोगजन्य जीवाणु र कीटहरूको वृद्धि हुनु र विभिन्न प्रकारका रोगहरूको फैलावटले कृषकहरूलाई नियन्त्रणमा अत्यन्तै कठिनाइमा पारेको छ। यस्ता विकृति र चुनौतीहरूको समाधानका लागि कृषि प्रणालीमा पशुपालन व्यवसायलाई जोड दिने नीति आवश्यक छ। यस सन्दर्भमा, प्रत्येक वडामा कृषि तथा पशुपंक्षी प्राविधिक जनशक्तिको आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाइनेछ। तपसिलका नाराहरुलाई आत्मसाथ गर्दै पूर्ण कार्यान्वयनका लागि आवश्यक रणनीति अवलम्बन गरिनेछ।

१. "कृषि उत्पादनमा वृद्धि, अरुण गाउँपालिकाको समृद्धि"।
२. "स्वास्थ्य माटोको साथ, उत्पादन वृद्धिको सुरुवात"।
३. "खेतबारीमा प्राविधिक सेवा, उत्पादनमा टेवा" ।
४. "स्वास्थ्य उत्पादन, रसायन प्रतिस्थापनको लक्ष्य, कृषक पाठशाला पद्धतिद्वारा कृषक स्वयम् दक्ष" ।
५. "विदेशमा सिकेको सिप र ज्ञान, स्वदेशी योगदान"
६. "जोखिम छैन कुनै सिमा, कृषकहरुको सुख दुःखको साथी बाली विमा"।

पशुपालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गरेर जैविक मल उत्पादनलाई सुदृढ बनाउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसले माटोको उर्वरता पुनर्स्थापना गर्दै रासायनिक मलको प्रयोगलाई क्रमशः न्यूनीकरण गर्नेछ। आधुनिक एवम् व्यवसायिक पशुपालन कार्यक्रमलाई जोड दिदै पशु विमा कार्यक्रमको समेत आवश्यक प्रवन्ध गरिनेछ। विशेषगरी, कृषि प्रविधिको हस्तन्तरण तथा वितरण गर्ने प्रकृयालाई निरन्तरता दिँदै निश्चित प्रतिशत साझेदारीमा कृषि तथा पशुपालन कार्यक्रम मार्फत अनुदान दिई कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गरिनेछ साथै जैविक मल उत्पादनमा कृषकहरूलाई प्रेरित गरिनेछ। यस कार्यक्रमले वनमारा र झाडीबुट्टानलाई जैविक मलमा परिणत गर्ने कार्यलाई समेत प्रोत्साहन गर्नेछ, जसले कृषकहरूलाई रोजगार सृजना गर्ने र स्थानीय अर्थतन्त्रलाई मजबुत बनाउने महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ।

थोरै मात्रामा रासायनिक मल प्रयोगलाई क्रमशः कटौती गर्दै रासायनिक मल ढुवानीमा दिइने अनुदान पूर्णरूपमा हटाइनेछ। यसरी बचत हुने स्रोतहरू जैविक मल उत्पादन र प्रवर्द्धनमा लगानी गरिनेछ, जसले दीगो कृषि प्रणाली स्थापना गर्न मद्दत गर्नेछ। साथै, यस नीतिले कृषकहरूलाई माटो र वातावरण संरक्षणको महत्त्वबारे सचेत बनाउँदै दीर्घकालीन कृषिप्रविधिको प्रयोगमा अग्रसर गराउनेछ।

पशुपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँपालिकामा व्यावसायिक रूपमा पशुपालन विकास गरिनेछ। यस कार्यक्रममा आधुनिक प्रविधि, विशेष गरी कृत्रिम गर्भधारण (AI) को प्रयोगलाई निरन्तरता दिइनेछ। पशुपालन सम्बन्धी उत्पादन क्षमता र गुणस्तरलाई अभिवृद्धि गरिनेछ। कृत्रिम गर्भाधान प्रविधिको सहयोगले गाईभैसीको दुध उत्पादनमा उल्लेखनीय वृद्धि सम्भव हुनेछ। यसरी थोरै समयमै बढी उत्पादन र लाभ प्राप्त गर्न सकिने वातावरण तयार पार्न आवश्यक पूर्वतयारी, तालिम र प्रविधि हस्तान्तरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछन्। यसले कृषक र पशुपालकहरूको आम्दानीमा सकारात्मक वृद्धि ल्याउँदै दीगो विकासमा मद्दत पुऱ्याउनेछ।

अरुण गाउँपालिकाको पशुपंक्षी विकास शाखाबाट प्रदान गरिने पशु स्वास्थ्यसम्बन्धी प्राविधिक सेवालाई व्यवस्थित गर्न न्यूनतम शुल्क लिएर पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइनेछ । उन्नत जातका घाँस तथा डाले घाँसको बिउँ तथा बेर्ना वितरण गरी वर्षभरि गुणस्तरीय र सन्तुलित पशु आहाराको उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ। यसबाट पशुपालनको उत्पादन लागत घटाई पशुको उत्पादकत्व तथा कृषकको आम्दानी वृद्धि गर्न सहयोग पुऱ्याइनेछ। महिला, युवा, विपन्न, दलित तथा साना किसानलाई प्राथमिकतामा राखि व्यवसायीक पुशपालन सम्बन्धी तालिमको सुनिश्चितता गरिनेछ।

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अनुसार गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशुपन्छीमा देखिने खोरेत, रेबिज, PPR, स्वाइन फीभर लगायतका रोगहरूको नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि वार्षिक खोप तालिका अनुसार नियमित खोप अभियान सञ्चालन गरी खोप सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ। यसबाट पशु स्वास्थ्य संरक्षण, उत्पादन वृद्धि तथा रोगजन्य क्षति न्यूनीकरण गर्न सहयोग पुऱ्याइनेछ।

स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्दै आत्मनिर्भर तथा व्यावसायिक कृषि प्रणालीको विकास गर्न वडास्तरमा कृषि नमुना जोन निर्माणको नीति अवलम्बन गरिनेछ। प्रारम्भमा प्रत्येक वडामा कम्तीमा एउटा नमुना कृषि जोन स्थापना गरी व्यावहारिक अभ्यास थालनी गरिनेछ, जसअन्तर्गत उन्नत बीउ प्रविधि, मल–औषधि प्रयोग, सिँचाइ व्यवस्थापन, कीट नियन्त्रण, कृषि यान्त्रीकरण र बजार पहुँचको सुनिश्चितता जस्ता पक्ष समेटिनेछन्। यस्तो जोनमा स्थानीय किसानलाई तालिम, प्रविधि हस्तान्तरण, सहजीकरण, अनुदान तथा अनुगमनको विशेष व्यवस्था गरिनेछ। यसरी नवीन कृषि प्रणाली र प्रविधिमा आधारित पशुपालन प्रवर्द्धन नीतिले कृषकहरूको आर्थिक उपार्जनमा सहयोग र माटोको स्वास्थ्य र उत्पादनशीलतालाई संरक्षण गर्नेछ भने मानव स्वास्थ्यमा परेको नकारात्मक प्रभावलाई समेत न्यूनीकरण गर्नेछ। दीगो र पर्यावरणमैत्री कृषि विकासको लागि यो नीति अत्यावश्यक छ, जसले कृषकहरूको आर्थिक सशक्तीकरण र स्थानीय कृषि प्रणालीको समृद्धि सुनिश्चित गर्नेछ।

जंगली जनावरबाट हुने कृषि बालीनालीको क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न समुदायगत गस्ती र निगरानी, सरकारी तथा स्थानीय निकायहरुसँग समन्वय, आधुनिक प्रविधिको उपयोग तथा स्थानीय औजार उपकरणहरुको प्रयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

स्थानीय स्तरमा उत्पादित कृषि उपजहरुलाई बजारीकरण गर्न एवं कृषकहरुलाई कृषि पेशाप्रति प्रोत्साहित गर्नका लागि कृषि प्रदर्शनी, कृषि मेलाको आयोजना गरिनेछ ।

९. महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक सम्बन्धी नीति :

अरुण गाउँपालिकाले महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक वर्गप्रति समर्पित, समावेशी र पहुँचमा आधारित नीति निर्माण तथा कार्यान्वयनमा जोड गरेको छ। समाजका यी संवेदनशील वर्गको सम्मान, सुरक्षा, विकास र सशक्तीकरणलाई स्थानीय सरकारको एक प्रमुख जिम्मेवारीका रूपमा स्वीकार्दै निम्न बुँदामा आधारित नीति र कार्यक्रमहरू अगाडि बढाइनेछ:

क) **महिला सशक्तीकरण र हिंसा नियन्त्रण:** महिलाको अधिकार सुनिश्चित गर्दै लैङ्गिक समानता स्थापना गर्न पालिकाले विविध कार्यक्रम र सचेतना अभियानहरू सञ्चालन गर्नेछ। लैंगिक एवं घरेलु हिंसा नियन्त्रणका लागि अन्तर संस्थागत समन्वय, कानुनी सहायता, सुरक्षित आश्रय गृह, समुदायमा आधारित सचेतना कार्यक्रम तथा पीडित मैत्री सेवा केन्द्रहरू स्थापना गरिनेछ। महिलालाई शिक्षा, स्वरोजगार, नेतृत्व र स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्राथमिकतामा राखी सक्षम बनाउने कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ। अरुण गाउँपालिका भित्रका विवाहित बधू (बुहारी) हरुलाई उच्च शिक्षा हासिल गर्न प्रोत्साहन स्वरुप छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।

ख) **पोषण तथा सुत्केरी सेवा सुदृढीकरण:** गर्भवती पोषण कार्यक्रम गाउँपालिकाभर प्रभावकारी रूपमा लागू गरिनेछ। सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रमलाई समयमै (छिटो छरितो) व्यवस्थित र सहज सेवा प्रवाहमा सुधार गरी निरन्तरता दिइनेछ। स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पोषण सामग्री, सुत्केरी किट, समयमै जाँच र सल्लाह सेवा उपलब्ध गराइनेछ। मातृ मृत्युदर घटाउने र सुरक्षित मातृत्व प्रवर्द्धन गर्न यी कार्यक्रमहरूलाई स्थानीय प्राथमिकतामा राखिनेछ।

ग) **बालअधिकार संरक्षण र विकास:** बालबालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य, पोषण, खेलकुद, सिर्जनशीलता तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतालाई सम्मान गर्दै उनीहरूको अन्तर्निहित क्षमता विकास हुने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। विद्यालय, बाल क्लब र अभिभावक समूहसँग सहकार्य गर्दै बालमैत्री वातावरण निर्माण गरिनेछ।

घ) **बालविवाह र बालश्रम शोषण अन्त्य:** बालविवाह पूर्णरूपमा अन्त्य गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम, विद्यालयस्तरीय संवाद, समुदायमा अभिभावक लक्षित अभियान तथा विधिको कार्यान्वयन गरिनेछ। बालश्रम, दुर्व्यवहार तथा यौन शोषण अन्त्य गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ र बालमैत्री स्थानीय शासन प्रणालीलाई निरन्तरता दिइनेछ।

ङ) **जेष्ठ नागरिकको सम्मान र सुरक्षा:** जेष्ठ नागरिकहरूलाई सामाजिक, मानसिक र स्वास्थ्य सुरक्षाको प्रत्याभूति दिनेगरी 'जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम' लाई निरन्तरता दिइनेछ। सेवामा प्राथमिकता, स्वास्थ्य उपचार निःशुल्क बनाउने, सहजीकरण केन्द्र स्थापना गर्ने र सामाजिक सहभागिता प्रवर्द्धन गर्ने कार्यहरू अगाडि बढाइनेछ। ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई अभिभावकत्वको भूमिका निर्वाह गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

च) **बालउद्यान तथा बालमैत्री वडा:** हरेक वडामा बालउद्यान निर्माण प्रक्रिया थालनी गरिनेछ। बालबालिकाको खेल र सिर्जनशील विकासमा योगदान दिने यस्ता संरचना बालमैत्री वातावरणका आधार बन्नेछन्। साथै, पालिकाभित्रका वडाहरूलाई चरणबद्ध रूपमा 'बालमैत्री वडा' घोषणा गर्दै आवश्यक पूर्वाधार, कार्यक्रम र सेवा प्रणालीको विकास गरिनेछ। यस नीति मार्फत अरुण गाउँपालिकाले महिला, बालबालिका र जेष्ठ नागरिकलाई सशक्त, सुरक्षित र सम्मानित जीवनको प्रत्याभूति गराउने लक्ष्य लिएको छ। नीति निर्माणदेखि कार्यक्रम कार्यान्वयनसम्म स्थानीय आवश्यकता, सहभागिता र उत्तरदायित्वलाई केन्द्रमा राखिनेछ।

१०. धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटन प्रवर्द्धनसम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिकाभित्र रहेका धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने नीति अख्तियार गर्दै धार्मिक सहिष्णुता सहितको नीति अख्तियारी गरिनेछ । अरुण गाउँपालिकाभित्र रहेको पौराणिक, ऐतिहासिक वा परापूर्वकालदेखि स्थापित मठमन्दिर, माङ्खिम्, सुम्निमा पारुहाङ, चैत्य, देवालय, मस्जिद, चर्च, प्रकृति पूजकजस्ता आस्थाका केन्द्रहरूदेखि लिएर पाटीपौवा, कुवा, पधेरोजस्ता परम्परागत सांस्कृतिक संरचनाहरूको अध्ययनमार्फत तिनीहरूको संरक्षण तथा प्रचारप्रसारलाई प्राथमिकतामा राखिने छ । त्यसैगरी अभौतिक सम्पत्तिहरुको रुपमा रहेका विविधतालाई एकतामा जोड्ने विभिन्न जातजातिहरुसँग सम्बन्धित मौलिक सम्पत्तिहरुको संरक्षण गर्ने साथै समाजमा धार्मिक सहिष्णुता कायम राख्नको लागि हिन्दु, बौद्ध, किराँत लगायत विभिन्न धर्मका धार्मिक तथा साँस्कृतिक कार्यक्रमलाई संरक्षण एवं प्रवर्धन गर्ने उद्देश्यले भाषा संरक्षण तथा कर्मकाण्ड प्रशिक्षण कार्यलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

गाउँपालिकाभित्रका विभिन्न जातजाति, धर्म र संस्कृतिका आस्थाका केन्द्रहरूलाई प्रवर्द्धन गर्दै स्थानीय भेषभूषा, भाषा, चाडपर्व तथा मौलिक परम्पराको संरक्षणमा समर्पित नीति अवलम्बन गरिनेछ। ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्यटकीय सम्पदाहरूको अभिलेखीकरण गर्दै तिनको पूर्वाधार विकास र प्रचारप्रसारद्वारा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई आकर्षण गर्ने प्रयत्न गरिनेछ। सात वटै वडामा रहेका सम्भावनायुक्त धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको समग्र उत्थानका लागि गणतान्त्रिक पार्क, सहिद पार्क, ऐतिहासिक पार्क निर्माण, होमस्टे व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक जग्गाको संरक्षणमार्फत पर्यटनमा आधारित व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

साथै, विशिष्ट स्थलहरूको प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिँदै वडा नं. ३, ४ र ५ स्थित **बराहापोखरी-सुर्केनागी-रमितेढुंगा-हेरेलोडाँडा पर्यटकीय स्थलको रुपमा विकास गरिनेछ साथै** संरक्षण, सम्बर्धन तथा प्रचारप्रसार मार्फत त्यसलाई धार्मिक तथा विशिष्ट आस्थाको केन्द्र बनाइनेछ। वडा नं. १ मा रहेको याङपाङस्थित ऐतिहासिक **पेन्सनगढी, नाक्छुङधारा एवं शिवरात्री गुफा एवं शिवालय मन्दिर**लाई सामरिक इतिहास र सौन्दर्य पर्यटनसँग जोडेर विकास गरिनेछ। वडा नं. २ को चम्पेमा रहेको विशाल प्राकृतिक पोखरीको निर्माण तथा संरक्षण गर्दै जलपर्यटनको सम्भावना विकास गरिनेछ साथै **पातले गुफा, ओखले दह, सिरमनी डाँडा** चम्पे कालिका मन्दिर लगायत प्राकृतिक एंव ऐतिहासिक क्षेत्रको उचित विकास प्रचारप्रसार र प्रवर्द्धनमा विशेष भूमिका निर्वाह गरिनेछ। त्यस्तै, वडा नं. ३ को कालिका देवी मन्दिर, वडा नं. ४ को चरम्बेश्वर मन्दिर, वडा नं. ५ को सितलादेवी मन्दिर, वडा नं. ६ को मनकामना मन्दिर, विश्रान्ति मन्दिर एवं आर्यघाट व्यवस्थापन, अरुण-७ स्थित नसुवा दोभान, लोवरेडाडा, **चिल्ड्रेन पार्क, सिंहदेवी देवीथान, गौरीशंकर मन्दिर, शिवालय पर्वत, सुम्निमा पारुहाङ डाँडा** ऐतिहासिक पखुवा देवीथान हुँदै बराह पोखरीसम्मको प्राकृतिक र धार्मिक मार्गलाई मिलाएर एकीकृत धार्मिक एवं प्राकृतिक पदमार्गको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ।

अन्ततः उपयुक्त भूगोल पहिचान गरी साहसिक पर्यटनको सम्भावना परीक्षण गरी प्याराग्लाइडिङ सञ्चालनजस्ता नवीन नीति अपनाइनेछ। यसरी आस्था, परम्परा, पहिचान र सम्भावनालाई एकीकृत गर्दै अरुण गाउँपालिकालाई धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिकोणले आत्मनिर्भर र समृद्ध बनाउन संघ, प्रदेश र विभिन्न दाताहरूसँगको सहकार्यलाई प्रभावकारी ढंगले अगाडि बढाइनेछ।

११. सिँचाइ तथा सफा घर स्वच्छ खानेपानी सम्बन्धी नीति:

सिँचाइ तथा स्वच्छ खानेपानीको सन्दर्भमा गाउँपालिकाले समावेशी, दीगो र व्यवहारिक दृष्टिकोणलाई आधार मानी योजना अगाडि बढाउने नीति लिएको छ। पालिकाभित्र रहेका सबै वडाहरूमा उपलब्ध स्रोत साधनको खोजी गर्दै सिँचाइ व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिइनेछ। यस अन्तर्गत स्थान विशेषको भौगोलिक अवस्था, आवश्यकताका आधारमा प्लास्टिक पाइपमार्फत सिँचाइ विस्तार गरिनेछ भने आवश्यकताअनुसार पक्की कुलो निर्माण गरी सिँचाइको दिगो पूर्वाधार तयार गरिनेछ।

खानेपानी पहुँच बाहिर रहेका घरधुरीहरूको पहिचान गरी वैज्ञानिक मापदण्ड अनुरूप आवश्यक स्रोत परिचालन गरी तिनीहरूलाई सुरक्षित र भरपर्दो खानेपानी सेवा पुऱ्याउने कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ । खानेपानीका मुहानहरूको संरक्षण तथा दीगो व्यवस्थापनका लागि आवश्यक नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा ध्यान दिइनुका साथै खानेपानी तथा सिँचाइ उपभोक्ता समितिहरूलाई सक्रिय बनाई योजना कार्यान्वयनमा स्थानीय सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ।

"एक घर, एक धारा" नीतिलाई निरन्तरता दिँदै पालिका भित्रका नयाँ तथा चलिरहेका योजनाहरूलाई सुदृढ बनाइनेछ। भोजपुर नगरपालिका वडा नं. १ र २ स्थित छोक्ला छरछरे मुहानबाट खानेपानी योजना निर्माण कार्यको लागि सहमति भई प्रक्रिया अगाडि बढिसकेको र संघीय सरकारबाट डिपिआर बमोजिमको बजेट विनियोजन भई निकट भविष्यमै आयोजना पूरा हुने अवस्थाको सृजना भएको छ । साथै विगतका वर्षदेखि नै बजेट विनियोजन भई सञ्चालनमा रहेको अरुण नदी फुर्केसल्ला चरम्बी हुँदै हरेलो डाँडा बराहपोखरी लिफ्ट खानेपानी आयोजनालाई निरन्तरता दिइनेछ।

सफा घर स्वच्छता प्रवर्द्धनको लागि "आँगन, दलान, भान्साघर, शौचालय तथा कुवा धारा, खानेपानीका मुहान सफा" कार्यक्रमलाई समुदायस्तरमा अभियानका रूपमा अघि बढाइनेछ। यसका लागि आवश्यक जनचेतना, अनुगमन तथा नीतिगत सहजीकरण गरिनेछ। गाउँपालिकाभित्र दीर्घकालीन रूपमा कार्य गर्न सक्ने "स्वच्छ खानेपानी प्रवर्द्धन केन्द्र" स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने र आवश्यकता अनुसार प्रक्रिया अघि बढाइनेछ।

अलपत्र अवस्थामा रहेको अरुण गाउँपालिका वडा नं. ७ सिक्रेटारस्थित ऐतिहासिक हङ्ग्रायो खोला सिँचाइ आयोजना र सापाखोला वराहपोखरी लिफ्टिङ खानेपानी योजनाको समुचित अध्ययन गरी चालू आर्थिक वर्षभित्र सञ्चालनमा ल्याउन सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ।

१२. अन्तरपालिका समन्वय र सहयोग सम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिकाले समावेशी, पारदर्शी र उत्तरदायी सुशासनलाई संस्थागत बनाउँदै, भौगोलिक, आर्थिक र सामाजिक दृष्टिले नजिक रहेका छिमेकी पालिकासँगको अन्तरसम्बन्धलाई सुदृढ गर्ने नीति अवलम्बन गरेको छ। यस सन्दर्भमा, छिमेकी गाउँपालिकाहरुसँगको सम्बन्धलाई रणनीतिक साझेदारको रूपमा हेरेर साझा विकासका आयोजनाहरू जस्तैः सिमाना क्षेत्रमा पर्ने पूर्वाधार निर्माण, कृषि उत्पादनको प्रवर्द्धन तथा शिक्षा-स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तारमा सहकार्य गरिनेछ। पालिकाहरु बिचको स्रोत, अनुभव र प्रविधिको आदानप्रदान मार्फत स्थानीय विकासमा गुणात्मक परिवर्तन ल्याउने अपेक्षा गरिएको छ।

उत्कृष्ट गाउँपालिकाको रुपमा रहेका नमूना गाउँपालिकाहरुको छनोट गरी त्यस्ता गाउँपालिकाका अनुभवलाई आदानप्रदान गरी त्यस्ता पालिकामा भए गरेका कार्यहरुको अनुशरण गर्दै आफ्नो गाउँपालिकालाई पनि नमूनायोग्य र उत्कृष्ट बनाउनेतर्फ उन्मुख हुन सफल स्थानीय तह अन्तरपालिका अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमको आयोजना गरिनेछ ।

१३. योजना सञ्चालन तथा उपभोक्ता समिति सम्बन्धी नीति:

स्थानीय विकासको आधारशिला उपभोक्ता समितिमार्फत सञ्चालन हुने योजनाहरू भएकाले यसलाई सहज, सरल, पारदर्शी, र उत्तरदायी बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ। प्रचलित नियम, ऐन, कार्यविधिहरूको पूर्ण पालना गर्दै योजनाहरू कार्यान्वयन गरिनेछ।

- हाल प्रचलनमा रहेको उपभोक्ता समिति सम्बन्धी ऐन, नियम र कार्यविधिहरूलाई समयसापेक्ष संशोधन गरी व्यवहारिक, कार्यान्वयन योग्य र नागरिकमैत्री बनाइनेछ। उपभोक्ता समितिहरुलाई संस्थागत रुपमा दर्ता गर्ने प्रक्रियाको थालनी गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरिने आयोजनाहरुको श्रमदानको अंश आयोजनाको प्रकृति हेरी १० प्रतिशतदेखि १५ प्रतिशत सम्म श्रमदान व्यहोर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- योजना तथा कार्यक्रमहरुको सम्झौता गाउँपालिका मार्फत् वडाहरुमा शिविर सञ्चालन गरी योजना सम्झौताको कार्य सम्पन्न गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- योजना निर्माण, कार्यान्वयन तथा अनुगमन सहज बनाउन आवश्यक कर्मचारी तथा प्राविधिक जनशक्ति वडास्तरसम्म खटाई योजना कार्यान्वयनमा सहज बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- पालिकाबाट सञ्चालिन गरिने योजना र कार्यक्रमहरूमा उपभोक्ताको प्रत्यक्ष सहभागिता अनिवार्य गरिनेछ। यसले स्थानीय जनताको स्वामित्व, जवाफदेहिता र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नेछ।
- उपभोक्ताहरूलाई योजना प्रक्रियामा उत्साहित र सक्षम बनाउन आवश्यक अभिमुखीकरण तथा सहजीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यसले योजना कार्यान्वयनको प्रभावकारिता र सफलतामा योगदान पुऱ्याउनेछ।

१४. बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी नीति :

अरुण गाउँपालिकाको लक्ष्य नागरिकहरूको वित्तीय पहुँचमा सहजता ल्याउने र जनगुनासो रहित बैंकिङ सेवा सुनिश्चित गर्नु हो। बैंक, सहकारी संस्था, लघुवित्तजस्ता बैंकिङ संस्थाहरुमा नागरिकहरुलाई बचत गर्ने बानीको विकास गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

१५. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धी नीति:

पालिका भित्र सञ्चालनमा आएका सबै योजना तथा कार्यक्रमहरूको समुचित कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणालीलाई प्रभावकारी, सशक्त र परिणाममुखी बनाइनेछ। योजनाको गुणस्तरियतालाई कम हुन नदिन योजना सुरु भएसँगै कार्यान्वयन अवधिभर निरन्तर अनुगमन गरिने नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ। संघ, प्रदेश तथा दातृ निकायहरुबाट सञ्चालित आयोजनाहरुको कार्यान्वयन हुँदा पालिका स्तरमा समन्वय गर्न सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ।

१६. न्याय सम्पादन सम्बन्धी नीति:

स्थानीय तहको प्रमुख जिम्मेवारीमध्ये एक न्याय सम्पादन पनि हो। यस कार्यलाई प्राथमिकताको रूपमा राखी, कानुनसम्मत र प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गर्न न्यायिक सम्पादनको कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ। समाजका विविध विवादका घटनाहरुलाई दीर्घकालीन रुपमा समाधान गर्नका लागि मेलमिलाप प्रणालीलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

यस सन्दर्भमा, मेलमिलाप सञ्चालन कार्यविधि निर्माण गरि सोही बमोजिम प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गरि सकिएको अवस्था छ। सूचीकृत मेलमिलापकर्ताहरूलाई आवश्यक तालिम तथा स्रोतको व्यवस्था गर्दै सामाजिक सम्मान प्रदान गरिनेछ र उनीहरूको भूमिकालाई स्थायित्वपूर्ण बनाइनेछ।

समुदाय तथा विभिन्न संघसंस्थाहरूमा हुनसक्ने अनुशासनहीन कार्यहरू तथा अन्य विवादका विषयमा सजगता अपनाउँदै प्रारम्भिक चरणमा नै समाधान गरिने संयन्त्रको विकास गरिनेछ। न्यायिक समितिको इजलासलाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरिनेछ। संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको माध्यमबाट न्याय सेवा सँग सम्बद्ध कर्मचारीको व्यवस्था गरिनेछ र आवश्यकता अनुसार अन्य न्यायिक निकाय र कानूनविद्हरुसँग समेत राय परामर्श लिइनेछ।

न्यायिक कार्यहरूलाई अझ व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउने उद्देश्यले डिजिटल प्रणालीको विकास र कार्यान्वयन गरिनेछ। यसबाट उजुरी दर्ता, सुनुवाइ, निर्णय तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया ट्र्याकिङ गर्न सहज हुनेछ। यसैगरी, न्यायिक समितिका सदस्यहरूलाई कानूनी ज्ञान, प्रक्रिया सम्बन्धी आवश्यक तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ। गुनासो तथा उजुरीहरूलाई यथाशीघ्र समाधान गर्न गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली लागू गरिनेछ, जसबाट नागरिकको विश्वास अझ प्रगाढ हुने अपेक्षा गरिएको छ।

सूचीकृत मेलमिलापकर्ताहरुलाई मेलमिलाप गराए वापत उनीहरुले पाउने सेवा सुविधालाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ। अरुण गाउँपालिकामा स्थानीय बालमैत्री शासन वडा घोषणा भएका र हुन बाँकी रहेका वडाका विद्यालयहरुमा अध्ययनरत विद्यार्थी तथा उनीहरुका अभिभावकहरुलाई बालविवाह, बालवालिका माथि हुने घरेलु हिंसा र न्यायिक समितिको न्यायिक कार्य सम्बन्धी व्यवस्थाको बारेमा कानूनी सचेतना कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन **"समुदाय तथा विद्यालयहरूसँग न्यायिक समिति"** भन्ने कार्यक्रम सबै वडा र विद्यालयहरूमा सञ्चालन गरिनेछ।

१७. रोजगारी सम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिकामा स्थापना गरिएको **रोजगार सेवा केन्द्र**लाई प्रभावकारी, पारदर्शी, समुदायमुखी तथा अनुकरणीय संस्थाको रूपमा विकास गर्नका लागि निम्न पहलहरु गरिनेछः

- **घर दैलोको सरकार, रोजगारीको प्रमुख आधार भन्ने मुल नाराका साथ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**लाई स्थानीय आवश्यकताअनुसार समायोजन गर्दै सूचीकृत बेरोजगारलाई न्यूनतम रोजगारी प्रदान गरिनुका साथै सामाजिक संरक्षणको दायरा फराकिलो बनाइनेछ।
- **वैदेशिक रोजगार** सुरक्षित बनाउन श्रम स्वीकृति सहज गर्ने, सीपयुक्त तालिम प्रदान गर्ने र दक्ष जनशक्तिलाई मात्र वैदेशिक रोजगारमा सहभागी गराउने नीति अपनाइनेछ ।
- **स्थानीय स्तरको रोजगारी प्रवर्द्धन**का लागि व्यवसायिक सीप र उत्पादनमुखी दक्षता विकास गर्दै रोजगारसम्बन्धी सूचना, तालिम, मार्गदर्शन तथा अनुगमन **एकीकृत सेवा केन्द्र**मार्फत उपलब्ध गराइनेछ।
- '**श्रमको सम्मान-राष्ट्रको अभियान**' कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरी स्थानीय रोजगारका अवसरहरू पहिचान तथा नवीन उपायहरूको परीक्षण गरिनेछ।
- श्रमिकहरूलाई **अभिमुखीकरण कार्यक्रम** अनिवार्य गराउँदै रोजगारीमा जिम्मेवार तथा सक्षम रूपमा संलग्न हुन सहयोग गरिनेछ।

१८. सुरक्षित आप्रवासन तथा मानसिक स्वास्थ्य एवं मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी नीति

१. गाउँपालिकाभित्रका नागरिकहरूलाई आवश्यकतानुसार मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

२. मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, आत्महानी रोकथाम तथा मनोसामाजिक सुस्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३. निराशा, तनाव, आत्महत्याको सोच वा प्रयास भएका व्यक्तिहरूलाई लक्षित विशेष मनोपरामर्श सेवा प्रदान गरिनेछ ।

४. घरेलु हिंसा, लैङ्गिक विभेद, लाञ्छना तथा यौन दुर्व्यवहारबाट प्रभावित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक सहयोग तथा परामर्श सेवा उपलब्ध गराइनेछ।

५. वैदेशिक रोजगारीमा रहेका व्यक्तिका परिवार तथा सुरक्षित आप्रवासनसँग सम्बन्धित जोखिममा रहेका व्यक्तिहरूका लागि मनोसामाजिक परामर्श तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

६. स्वास्थ्यकर्मी, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका, शिक्षक तथा समुदायस्तरका सरोकारवालाहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

७. गाउँपालिकाको मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक सुस्वास्थ्य सम्बन्धी नीति तर्जुमा गरिनेछ ।

१८. आन्तरिक लेखापरीक्षण तथा लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

- आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने कार्यलाई आर्थिक कारोबारहरूको प्रचलित ऐन, कानुन, नियम, नीति तथा स्वीकृत कार्यविधि अनुकूल सम्पादन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ। यसको सुनिश्चितताका लागि नियमित एवं निरन्तर रूपमा अनुपालन लेखापरीक्षण गरिनेछ।
- वित्तीय जोखिमलाई कम गर्नका लागि संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई समयसापेक्ष, सुदृढ, सक्षम र प्रभावकारी बनाइनेछ।
- महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट हुने अन्तिम लेखापरीक्षणमा आउन सक्ने सम्भावित त्रुटी र बेरुजुलाई प्रारम्भिक चरणमै रोक्न पूर्व-सतर्कता अपनाइनेछ। आन्तरिक लेखापरीक्षणका क्रममा देखिएका कैफियतहरूलाई तत्कालै सच्याई बेरुजु शून्यमा झार्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट औंल्याइएका पेश्की तथा बेरुजुहरुको विस्तृत अध्ययन गरी बेरुजु फछ्यौंट गर्न सार्वजनिक लेखा समिति गाउँसभाबाट गठन गरी बेरुजु फछ्यौंट गर्नेतर्फ आवश्यक पहल गरिनेछ।

१९. कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिकाभित्र कार्यरत सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको कार्यशैली, अनुशासन, जिम्मेवारी र परिणाममूलक कार्यप्रति गहिरो मूल्याङ्कन गर्दै पारदर्शी, निष्पक्ष र उत्तरदायी कर्मचारी प्रशासन निर्माणका लागि कर्मचारी प्रोत्साहन तथा दण्डसम्बन्धी नीति अविलम्ब गरिनेछ। यस नीतिको मूल भावना अनुसार कर्मचारीलाई थप प्रेरणा, उत्तरदायित्व र सेवा भावनाको विकास गर्न सहयोग पुऱ्याउनेछ। नियमित, इमानदार, दक्ष र पालिकाको नीति, कानुन तथा जनअपेक्षाअनुसार समयमै कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीहरूलाई कार्यक्षमता र कार्यसम्पादको आधारमा दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।

२० कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी:

अरुण गाउँपालिकाभित्र रहेका सातै वडाहरूलाई विधि, प्रक्रिया र सुशासनको मूल्यमान्यतालाई आत्मसात् गराई कार्यसम्पादनको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने प्रणालीको अवलम्बन गरिनेछ। यस नीतिको मुख्य उद्देश्य वडास्तरमा उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, कार्यकुशलता र जनउत्तरदायी सेवा प्रवाहलाई प्रवर्द्धन गर्नु हो। पालिकाले प्रत्येक वडाको सेवा वितरण, योजनाको कार्यान्वयन, आर्थिक पारदर्शिता, नागरिक सन्तुष्टि, नवप्रवर्तनशीलता, र कार्यप्रदर्शनको गुणस्तरको आधारमा नियमित मूल्याङ्कन गर्नेछ। सकारात्मक कार्यसम्पादन गर्ने, समयमै सेवा दिने, इमान्दारिता र नवप्रवर्तन प्रदर्शन गर्ने वडाहरूप्रति सम्मान प्रकट गर्दै विशेष पुरस्कार तथा सार्वजनिक प्रशंसा गरिनेछ। यसका लागि पालिकाले मूल्याङ्कन विधि, मापदण्ड, कार्यविधिको निर्माण गरी मूल्याङ्कनको आधारमा प्रोत्साहन गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ।

२१. पञ्जीकरण तथा घटना दर्ता सम्बन्धी नीति :

गाउँपालिका भित्रका व्यक्तिगत पञ्जीकरण र घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्धविच्छेद, बसाइँसराइ आदि) सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरूलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाइनेछ। यस क्षेत्रलाई नागरिक अधिकारसँग गाँसिएको अत्यन्त संवेदनशील सेवा मानेर कार्यान्वयन गरिनेछ।

नेपाल सरकारको नीति अनुसार सबै घटना शतप्रतिशत दर्ता गर्ने लक्ष्यप्रति प्रतिबद्ध भई यसलाई प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्न स्थानीय तहले नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नेछ। नागरिकलाई समयमै घटना दर्ता गराउन प्रेरित गर्नका लागि सञ्चार माध्यमहरूको अधिकतम प्रयोग गरिनेछ; जस्तै सामुदायिक रेडियो, सूचना पाटी, सामाजिक सञ्जाल, विद्यालय तथा आमसभा मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ।

घटना दर्ता प्रणालीलाई अझ सक्षम र सक्रिय बनाउन सम्बन्धित कर्मचारी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, जनप्रतिनिधि, र वडास्तरका कर्मचारीहरूलाई नियमित तालिम दिइनेछ। यसले सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउनुका साथै नीतिको कार्यान्वयनमा समन्वय वृद्धि गर्नेछ। कानूनी रुपमा जटिल घटनाहरुको दर्ता सम्वन्धमा कानूनी राय परामर्श र सहजीकरणका लागि अदालत र कानूनी विज्ञको सहायता मार्फत तत्काल समस्या समधान गरिनेछ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण प्रणालीलाई पारदर्शी र पहुँचयोग्य बनाउन बैंकिङ प्रणालीको प्रयोग गरिनेछ। लाभग्राहीलाई आफ्नो वडा तहबाट सेवा दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। टोलमै सेवा प्राप्त हुने व्यवस्था गरिनेछ, जसले सेवा लिन जाँदा लाग्ने समय र खर्चमा कटौती हुनेछ। अति अशक्त बिरामी तथा ८० वर्ष नाघेका जेष्ठ नागरिकहरूका लागि घरमै पुगेर भत्ता वितरण सेवा पुर्‍याइनेछ, जसका लागि मापदण्ड, नीति तथा कार्यविधिहरु तयार गरिनेछ।

व्यक्तिगत घटना दर्तालाई शतप्रतिशत पुर्‍याउन "राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन २०७७" को अनुसूची ३ मा उल्लेखित बिलम्ब शुल्क र प्रतिलिपि दस्तुर लागू गरिनेछ। यसले दर्तामा नियमितता र जवाफदेहिता ल्याउनेछ। बैंकिङ प्रणालीबाट भत्ता वितरण गर्दा देखा परेका समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ। संस्थागत संयन्त्र बनाईनेछ। यसमा बैंकहरूसँग समन्वय, गुनासो व्यवस्थापन, अनुगमन र नियमित समीक्षा समावेश हुनेछन्। सेवाग्राहीलाई सहज सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले वितरण प्रणालीलाई अझ सरल, पारदर्शी र जवाफदेही बनाइनेछ।

राष्ट्रिय परिचय तथा पञ्जीकरण विभागको स्वीकृति लिई राष्ट्रिय परिचयपत्र दर्ता तथा वितरण गर्नका लागि दर्ता स्टेसन तथा वितरण केन्द्र स्थापनाका लागि स्रोतको सुनिश्चित गरि आवश्यक पहल गरिने छ। डिजिटलाईजेशन गर्न बाँकी रहेका व्यक्तिगत घटना दर्ता किताबका विवरणहरु डिजिटलाईजेशन गरी सम्पूर्ण रेकर्डहरु अनलाईल प्रणालीमा जोडिने छ। भविष्यमा सामाजिक सुरक्षा प्रणालीलाई डिजिटल र सुरक्षित बनाउन लाभग्राहीहरूको विवरणलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रसँग एकीकृत गरिनेछ। भत्ता वितरण प्रणाली बायोमेट्रिक प्रविधिसँग जोड्दै लाभग्राहीको पहिचान सुनिश्चित गरी प्रणालीलाई चुस्त, दुरुस्त र विश्वसनीय बनाइनेछ।

२२. आन्तरिक राजस्व सङ्कलन तथा परिचालन सम्बन्धी नीति:

गाउँपालिकाले आत्मनिर्भर आर्थिक संरचना निर्माणको उद्देश्यका साथ आन्तरिक राजस्व सङ्कलन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ। यसका लागि स्पष्ट, पारदर्शी र व्यावहारिक ढंगले राजस्व परिचालन गर्न आवश्यक कानुनी, प्राविधिक तथा प्रशासनिक प्रबन्ध मिलाइनेछ। गाउँपालिका भित्र लगाइने विभिन्न प्रकारका कर, दस्तुर तथा शुल्कहरूको दर निर्धारण गर्दा संविधान, प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुरूप कार्य गरिनेछ।

आन्तरिक आम्दानीको दायरा विस्तार गर्न विशेष योजना ल्याइनेछ। यस अन्तर्गत राजस्वका सम्भावित नयाँ स्रोतहरूको पहिचान गर्न विस्तृत अध्ययन, तथ्याङ्क सङ्कलन र सर्वेक्षण प्रक्रियाको थालनी गरिनेछ। स्थानीय उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्दै निर्यातमुखी उत्पादन र सेवा प्रणालीलाई प्रोत्साहन दिइनेछ, जसले आम्दानीको वैकल्पिक स्रोत थप्नेछ।

प्राकृतिक स्रोतसाधनहरूलाई नियमन गर्दै, ती स्रोतहरूलाई करको दायरामा ल्याउने व्यवस्था गरिनेछ। यस्ता स्रोतहरूको सदुपयोग सुनिश्चित गर्न आवश्यक नीति, नियम निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न नविनतम उपायहरू अपनाइने छन्। कर सङ्कलन प्रणालीलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउने उद्देश्यले प्रविधिको उपयोग गर्दै डिजिटल प्रणाली मार्फत कर सङ्कलन तथा अभिलेख व्यवस्थापन गरिनेछ। यसले पारदर्शिता र सेवा सरलतामा समेत उल्लेखनीय सुधार ल्याउनेछ।

नियमित रूपमा कर तिर्ने करदाताहरूलाई विशेष सम्मान तथा प्रोत्साहन प्रदान गरिनेछ। करदाता मैत्री वातावरण निर्माण गरी स्वेच्छिक कर तिर्ने संस्कृतिको प्रवर्द्धन गरिनेछ। घरजग्गा नक्सा पास, राजस्व भुक्तानी लगायतका सेवामा लाग्ने करहरूलाई सेवा सहजता र पहुँचको आधारमा व्यवस्थापन गरिनेछ। वडा कार्यालयहरूबाट दिइने सिफारिस सेवाहरूको समीक्षा गरी तिनीहरूको सान्दर्भिकता र उपयुक्तताको आधारमा कर तथा दस्तुरका दर पुनर्निर्धारण गरिनेछ, जसले सेवा र राजस्वबीच सन्तुलन कायम गर्नेछ।

यसरी आन्तरिक राजस्व प्रणालीलाई आधुनिक, सक्षम र उत्तरदायी बनाउँदै गाउँपालिकाको आर्थिक सबलीकरण र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीय सुधार ल्याउने नीति प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ। वडाबाट गाउँपालिकामा गरिने सबै प्रकारका सिफारिसहरूलाई पूर्णरुपमा निःशुल्क गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

२३. सहकारी तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी नीति

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका सबै प्रकारका सहकारी संस्था तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई सुशासन, पारदर्शिता, कानुनी प्रावधान र प्रभावकारी सेवा प्रवाहको आधारमा नियमन, अनुगमन र व्यवस्थापन गरिनेछ। गाउँपालिकाले सहकारी क्षेत्रलाई सामाजिक तथा आर्थिक रुपान्तरणको एक सशक्त माध्यमको रूपमा स्वीकार गर्दै नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा एकरूपता ल्याउने उद्देश्य राख्दछ।

क) कानुनी र संस्थागत व्यवस्थापन: गाउँपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५ लाई वर्तमान आवश्यकताअनुसार संशोधन गरी समयसापेक्ष बनाइनेछ। सहकारी संस्थाहरूलाई कानुन, कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्डको दायरामा रही पारदर्शी रूपमा सञ्चालन गर्न अनिवार्य गरिनेछ।

ख) सुशासन र क्षमता अभिवृद्धि: सहकारी संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई तालिम, कार्यशाला र अध्ययन भ्रमणमार्फत उनीहरूको क्षमता विकास गरिनेछ। संस्थामा सुशासन सुनिश्चित गर्न लेखा परीक्षण, सामाजिक लेखापरीक्षण, सदस्य सहभागिता, नियमित साधारण सभा तथा अनलाइन सेवा प्रणालीको उपयोगमा प्रोत्साहित गरिनेछ।

ग) प्रविधिमैत्री सहकारी: सहकारी सेवा प्रवाहलाई सरल, छरितो र पारदर्शी बनाउन डिजिटल प्रणालीको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइनेछ। मोबाइल एप, अनलाइन लेखा प्रणाली, डिजिटल भुक्तानीजस्ता प्रविधिहरूको प्रयोगमा सहकारीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

घ) निष्क्रिय सहकारीको पुनर्जीवन र दिगोपन: निष्क्रिय अवस्थामा रहेका सहकारी संस्थाहरूको मूल्याङ्कन गरि आवश्यक रणनीति बनाई पुनर्जीवन गरिनेछ। समावेशी, स्वावलम्बी र दिगो सहकारी प्रणाली निर्माणका लागि सक्रिय सहकारीहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।

ङ) सहकार्य र एकीकरण: गाउँमा सक्रिय रहेका साना घुम्ती कोषहरू, समूहहरू, महिला समूहहरू, युवा समूहहरू आदि सहकारीमा समायोजन गरी प्रभावकारी सहकार्यको वातावरण सिर्जना गरिनेछ। समान उद्देश्य भएका संस्थाहरूलाई एकीकृत गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।

च) गरिबी निवारण र कृषक सहयोग: गरिबी निवारणका कार्यक्रमहरूमा सहकारी संस्थामार्फत पहुँच वृद्धि गरिनेछ। कृषकहरूलाई मल, बीउ, पशुखाद्य, कृषि उपकरण लगायतका सेवा सहकारीबाट सहजीकरण गरी उत्पादनमुखी बनाइनेछ।

छ) नागरिक मैत्री सहकारी निर्माण: सहकारी संस्थाहरूले नागरिकको विश्वास जित्न सकून् भन्ने उद्देश्यका साथ पारदर्शिता, जवाफदेहिता र सेवा गुणस्तरमा विशेष जोड दिइनेछ। सहकार्यको भावना बलियो बनाउन पालिका र सहकारीबीच नियमित संवाद, नीति साझेदारी र समन्वय स्थापित गरिनेछ।

२४. सूचना प्रविधि सम्बन्धी नीति:

सूचना प्रवधिको पहुँच गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा विस्तार गर्दै वेवसाइट, सामाजिक सञ्जाल, मोबाइल एप्स, डिजिटल सूचना बोर्ड र अन्य आधुनिक प्रविधि मार्फत् सेवाको सूचना, प्रगति विवरण, गुनासो व्यवस्थापन जस्ता कार्यहरुमा जनताको सहभागिता सुनिश्चित गर्दै लगिनेछ ।गाउँपालिकाका सबै डाटा सुरक्षित गर्न डाटा व्याकअप प्रणाली, फायरवाल तथा साइबर सुरक्षाका औजारहरुको प्रयोग गरिनेछ। कृत्रिम बुद्धिमता (AI) मा आधारित कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था छ। गाउँपालिकामा एकीकृत प्रणालीको विकास उक्त प्रणालीलाई क्लाउड कम्प्युटिङमा आधारित बनाइ सेवा प्रवाहको मापदण्ड बढाइनेछ। सबै वडा तथा सम्बन्धित कार्यालयहरु एकीकृत नेटवर्कमा आबद्ध गरिनेछ।

गरिब परिवार पहिचान प्रणाली **(PHMIS)** लाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याई लक्षित वर्ग पहिचान र सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी बनाइनेछ। गाउँपालिकाका आन्तरिक प्रशासनिक कार्यहरू, फाइल टिप्पणी र निर्णय प्रक्रियालाई क्रमश: डिजिटल माध्यम (e-Governance/ई-गभरनेन्स) मा रूपान्तरण गरि **पालिका पेपरलेस अभियानमा** जोड दिईनेछ। गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरूमा स्मार्ट नागरिक डिजिटल बडापत्र जडान गरिनेछ। सार्वजनिक सुरक्षा र पालिकाको भौतिक पूर्वाधारको सुरक्षाका लागि मुख्य प्रशासनिक केन्द्र तथा बजार क्षेत्रहरूमा **NVR/CCTV** सहितको निगरानी प्रणाली र सार्वजनिक सूचना प्रवाहका लागि डिजिटल नोटिस बोर्ड प्रणालीको व्यवस्था गरिनेछ।

२५. भू-उपयोग/भू-वर्गीकरण सम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिकामा भू-उपयोग तथा भू-वर्गीकरणसम्बन्धी कार्यको पुनरावलोकन गर्न जिल्ला मालपोत कार्यालय तथा जिल्ला नापी कार्यालयसँग समन्वय गरी थप व्यवस्थित बनाइनेछ।

२६. पूर्वाधार सम्बन्धी नीति :

गाउँपालिकाभित्र रहेका सम्पूर्ण पूर्वाधारहरूलाई व्यवस्थित र दिगो रूपमा विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ। गाउँपालिका र वडा सदरमुकाम जोड्ने सडकहरुको पूर्वाधार निर्माणमा विशेष जोड दिइनेछ। अन्तरपालिका आवागमनलाई सहज बनाउने रणनीति अनुसार, बञ्चरे-चरम्बी-रवेश्वर-प्याउली-याङपाङ हुँदै षडानन्द नगरपालिका जोड्ने सडक, प्याउली-याकु-भोर्लाबोट सडक, भोर्लाबोट-याकु-पौवादुङ्गा-च्याङ्ग्रे जोड्ने सडक, प्याउली-चम्पे-हिलेभञ्ज्याङ जोड्ने सडक र जरायोटार-सिक्रेटार-पौवादुङ्गा जोड्ने सडक, प्याउली-डाँडाखेत-देउराली-बोकत्ताम-कटहरे हुँदै बोया जोड्ने सडक, हिलेभन्ज्याङ-चम्पे-याङपाङ-कुँडुलेघाट सडकजस्ता दुर्गम तर उच्च प्राथमिकताका सडकहरूलाई मुख्य प्राथमिकतामा राखी स्तरोन्नति गरिने छ। यी सडकहरूलाई रणनीतिक पूर्वाधारका रूपमा पहिचान गर्दै आवश्यक बजेट व्यवस्थापन तथा प्राविधिक सहयोगका लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ।साथै पूर्वाधार सम्बन्धी कार्य तपसिल बमोजिम गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछः

- गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यको प्रक्रिया अगाडि बढिसकेकोले आगामी दुई वर्षभित्र भवन निर्माण सम्पन्न गरी नयाँ भवनबाट सेवा प्रवाह हुने विश्वास गरिएको छ।
- हाल सञ्चालमा रहेका सडकहरुको लगत कट्टा गरी सडक कायम गर्ने कार्यको प्रारम्भ गरिनेछ,
- भावी पूर्वाधार योजनाका लागि लागत तर्जुमा योजना सम्बन्धी नीति अवलम्बन गरिनेछ,
- यस गाउँपालिकामा आम जनसमुदायको प्रमुख माग सडक तथा यातायात क्षेत्रको सुधार रहेकोले गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सडकहरु बाह्रै महिना सञ्चालनमा आउन सक्ने गरी सडक स्तरउन्नति गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ,
- सडकबाट आवश्यक जमिन छोडेर मात्र स्थायी संरचना बनाउनुपर्ने प्रावधानको कार्यान्वयनका लागि जागरण/सचेतना फैलाउने कार्यलाई नागरिक समाज, सञ्चार जगत लगायतको सहकार्यमा आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ,
- महत्वपूर्ण र कृषि सडकहरुलाई उपयोगमा ल्याउन त्यस्ता सडकहरुमा सडक हेरालुको व्यवस्था गरिनेछ,
- सडक लगायतका पूर्वाधार निर्माण गर्न भनी गठित उपभोक्ता समितिहरुलाई सडकको दिगोपना र मर्मत सम्भार समेतमा विशेष जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउने नीति लिइनेछ,
- गाउँपालिकाभित्र निर्माण हुने भौतिक संरचनाको नक्सापास कार्य स्वीकृत ऐन, नियमावली र मापदण्ड बमोजिम सरल, व्यवस्थित र थप प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ। निर्माण भएका संरचना तथा विकास आयोजनाको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गरी व्यवस्थित गरिनेछ।
- अरुण गाउँपालिका उज्यालो कार्यक्रम अन्तरगत सडक, वडा कार्यालयहरु तथा बजार क्षेत्रमा सौर्य बत्ती जडान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ,
- गाउँपालिका क्षेत्रको व्यवस्थित, दीर्घकालीन एवम् वातावरणमैत्री दिगो विकासको लागि आवधिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ,
- आगामी आ.व. २०८३/०८४ मा प्रत्येक वडामा कम्तिमा एउटा र आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकास्तरीय गौरवका आयोजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ,
- प्रत्येक वडामा भौतिक पूर्वाधार निर्माणको लागि एक जना प्राविधिक कर्मचारीको व्यवस्था भइसकेकोले प्राविधिक कार्यमा गुणस्तरीयता कायम गरिनेछ।
- गाउँपालिका केन्द्रबाट वडा केन्द्र जोड्ने सडकहरुलाई थप स्तरोन्नति गर्ने कार्य तीव्रताका साथ अगाडि बढाइनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका सडकहरु बाह्रै महिना सञ्चालन गर्न स्थानीयस्तरमा ग्राभेल खानीको पहिचान गरी नियमानुसार कानूनी प्रक्रिया पूरा गरी ग्राभेल उत्खनन गरी सडकमा प्रयोग गरिनेछ।

- गाउँपालिका भित्रका सबै वडाहरुमा फोहोर व्यवस्थापन केन्द्रको निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- गाउँपालिकाका अधुरा/निर्धाणाधीन आयोजनाहरुलाई क्रमशः सम्पन्न गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने योजनालाई प्रभावकारी, गुणस्तरीय बनाउनलाई सबै वडामा अभिमुखीकरण तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- अरुण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उपयुक्त स्थानको पहिचान गरी हेलीप्याड निर्माण कार्य यसै आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ ।
- अरुण गाउँपालिबाट सञ्चालित व्याकहोलोडर प्रयोगको दर समयसापेक्ष बनाइदै लगिनेछ ।

२७. सुरक्षित आवास सम्बन्धी नीति :

अरुण गाउँपालिकाभित्र सुरक्षित, स्वच्छ र टिकाउ आवास सुनिश्चित गर्नका लागि "फुसरहित छानो" कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाइनेछ। हालसम्म संघीय सरकारको लगानीमा सञ्चालन हुँदै आएको यो कार्यक्रम पछिल्ला वर्षहरूमा बजेट अभावका कारण अवरुद्ध हुँदै गएको अवस्थामा, गाउँपालिकाले नै यस योजनालाई निरन्तरता दिने उद्देश्यले आवश्यक नीतिगत र वित्तीय व्यवस्था मिलाउनेछ।

यस योजनालाई प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्न नागरिक, प्रदेश, संघ सरकार तथा अन्य सरोकार निकायहरूसँग सहकार्य र समन्वयमा दिगो संरचना बनाइनेछ। यस अन्तर्गत विशेष गरी विपन्न र जोखिममा रहेका परिवारहरूलाई प्राथमिकतामा राखी चरणबद्ध रूपमा फुसको छानो हटाइ आधुनिक, सुरक्षित र वातावरणमैत्री छानो निर्माण गरिनेछ।

भवन पूर्वाधारको सन्दर्भमा, गाउँपालिकाले आवश्यकताका आधारमा सामुदायिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य तथा सेवा केन्द्र भवनहरूको निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गर्नेछ। भवन पूर्वाधारको विकासलाई दिगो, समावेशी र नागरिकमुखी बनाउने गरी आवश्यक नीतिगत ढाँचा तयार गरी सम्बन्धित निकायहरूसँग सहकार्यमा कार्य अघि बढाइनेछ।

२८. विपद् व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी नीति

गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरणसम्बन्धी नीति सशक्त ढंगले अवलम्बन गरिनेछ। वर्तमानमा जलवायु परिवर्तन, वातावरणीय असन्तुलन र विभिन्न प्रकारका प्राकृतिक तथा मानवजनित विपद्को सम्भावना बढ्दो क्रममा रहेको सन्दर्भमा, जोखिम न्यूनीकरणलाई दीर्घकालीन दृष्टिकोणका साथ व्यवहारिक रूपमा अगाडि बढाउनु अत्यावश्यक भइसकेको छ।

यस सन्दर्भमा, गाउँपालिकाले विपद् पश्चात उद्धार, राहत तथा पुनःस्थापना कार्यहरूलाई निरन्तरता दिने साथै विपद् पूर्व तयारीलाई नीति तथा कार्यान्वयनको मुख्य प्राथमिकता बनाउनेछ। पूर्व तयारी कार्य अन्तर्गत जोखिम नक्सांकन संवेदनशील क्षेत्रहरूको पहिचान, सामुदायिक सचेतना अभिवृद्धि, विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण, तथा स्थानीय स्रोत र परिचालन गरिनेछ। यसले गर्दा विपद् आउनु अगावै सतर्कता अपनाई जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिने विश्वास लिइएको ।

त्यस्तै, जोखिम न्यूनीकरणका कार्यहरूलाई वैज्ञानिक र व्यवहारिक ढंगले अघि बढाइनेछ। स्थानीय स्तरमै विपद् व्यवस्थापन समिति, उद्धार टोली तथा आपतकालीन सामग्रीको तयारी सुनिश्चित गरिनेछ। विपद् प्रतिरोधात्मक पूर्वाधार निर्माण, विपद् प्रतिकार्य अभ्यास, विद्यालयस्तरीय आपतकालीन योजना, र सामाजिक सहभागिता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछन्।

गाउँपालिकाले विपद् घट्नै नदिने किसिमका पूर्व-तयारी तथा रणनीतिहरूलाई तीव्रता दिने र आवश्यक नीति, स्रोत तथा क्षमता विकास मार्फत दीर्घकालीन विपद् जोखिम न्यूनीकरण सुनिश्चित गर्नका लागि आवश्यक तयारी गरिनेछ।

२९. ढुवानी तथा भाडादर व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिः

अरुण गाउँपालिकामा ढुवानी सेवा प्रणालीलाई व्यवस्थित, नागरिकमैत्री र पारदर्शी बनाउन ढुवानी तथा भाडादर निर्धारण सम्बन्धी नीतिको क्रमिक कार्यान्वयन गरिनेछ। हाल ट्याक्टर, अटो, टेम्पोजस्ता ढुवानीका सवारी साधनहरूलाई करको दायरामा ल्याउन आवश्यक कार्यविधि स्वीकृत गरी ढुवानी तथा भाडादरलाई व्यवस्थित बनाउँदै लगिनेछ ।

३०. नदी/खोलाजन्य गिटी, ढुङ्गा, बालुवा सङ्कलन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पर्ने सबै नदी तथा खोलाहरूबाट प्राप्त हुने गिटी, ढुङ्गा, बालुवा लगायतका नदीजन्य पदार्थहरूको उत्खनन, सङ्कलन र व्यवस्थापन कार्य नेपालको प्रचलित कानुन, नीति, कार्यविधि तथा प्रदेशस्तरीय निर्देशिकाको पूर्ण पालना गरी गरिनेछ। यस्ता स्रोतहरूको उपयोग गर्दा वातावरणीय सन्तुलन, जलमार्गको सुरक्षा, जनधनको जोखिम न्यूनीकरण तथा दीगो विकासका मापदण्डहरूलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।

गैरकानुनी तथा अनियन्त्रित रूपमा गरिने अव्यवस्थित उत्खनन कार्यलाई नियन्त्रण गर्न पालिकाले आवश्यक नीतिगत कडाइ, नियमित अनुगमन तथा कानुनी कारबाहीका उपायहरू अवलम्बन गर्नेछ। यस्ता कार्यहरू वातावरणीय विनाश, भूमि कटान, बाढीका जोखिम लगायतका समस्याको कारक हुने भएकाले, पालिकाले संरक्षणमुखी दृष्टिकोण अपनाउनेछ।

अरुण गाउँपालिकाको समग्र भौतिक पूर्वाधार विकास, संरचना निर्माण तथा स्थानीय आवश्यकता अनुरूपका परियोजनाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थहरूको व्यवस्थापन संयमित र पारदर्शी ढङ्गबाट गरिनेछ। यस प्रक्रियामा स्रोतको न्यायोचित उपयोग, वातावरणीय मूल्याङ्कन, स्थानीय सहभागिता तथा राजश्व संकलनलाई पनि नीतिगत रूपमा समावेश गरिनेछ।

यस नीतिको उद्देश्य स्रोतको दिगो उपयोग, कानुनी पालना, पारदर्शी व्यवस्थापन, पर्यावरणीय संरक्षण तथा विकासका कार्यहरूलाई सन्तुलनसहित अगाडि बढाइनेछ। पालिकाले यो नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यकता अनुसार कार्यविधि तथा अनुगमन संयन्त्रलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

३१. एकीकृत बस्ती निर्माण सम्भाव्यता अध्ययनसम्बन्धी नीति:

आधुनिक परिवेश र समय सुहाउँदो रुपमा नयाँ, दिगो विकास र समृद्धिका लागि गाउँपालिकाले एकीकृत बस्ती निर्माण सम्भाव्यता अध्ययनसम्बन्धी नीति अवलम्बन गरिनेछ। यस नीतिले गाउँपालिकाभित्र रहेका विभिन्न साना-ठूला जमिनहरूलाई समेटेर व्यवस्थापन योजना अन्तर्गत ठूलो, व्यवस्थित बस्ती विकास गर्ने सम्भाव्यता अध्ययन गरी नयाँ सोच र प्रविधिको प्रयोगमार्फत अगाडि बढ्ने लक्ष्य हो।

नीतिअनुसार गाउँपालिकाभित्र सम्पूर्ण जमिन र बस्ती क्षेत्रहरूको गहन सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ, जसले भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय पक्षलाई समेटेर प्रभावकारी योजना निर्माण गर्न सहयोग पुऱ्याउनेछ। यसले व्यवस्थित सडक नेटवर्क, जल व्यवस्था, विद्युत आपूर्ति, हरियाली क्षेत्र विस्तार र स्वास्थ्य-शिक्षा सुविधा पहुँच सुधार गर्न सकिने सुनिश्चितता गर्दछ।

यस नीति अवलम्बनले गाउँपालिकालाई नवीनतम् सोचका साथ योजनाबद्ध विकासतर्फ अग्रसर भई समृद्ध, सुरक्षित र दिगो बस्ती निर्माणको मार्गमा अगाडि बढ्न उत्प्रेरित गर्नेछ। यसले स्थानीय स्रोत र समुदायको सहभागितालाई पनि सुदृढ पार्दै समग्र विकासमा नयाँ आयाम थप्ने विश्वास गरिएको छ।

३२. बसाइँसराई नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

पछिल्लो समयमा बसाइँसराई जाने दर तीव्र रुपमा बढ्दै गएको हुँदा गाउँबस्ती शून्य हुने अवस्था बन्दै गएको छ। तसर्थ अन्य स्थानहरुबाट यस गाउँपालिकामा बसाइँसरी आउने व्यक्तिहरुलाई गाउँपालिकाको तर्फबाट विशेष सुविधा उपलब्ध गराई उनीहरुको सहज जीवनयापनका लागि आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराई गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा सुरक्षाको सुनिश्चिततालाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।

३३. विद्युत विस्तार तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति:

अरुण गाउँपालिकाले सुरक्षित र व्यवस्थित विद्युत सेवाको व्यवस्थापन गर्दै जाने नीति लागु गरिनेछ । हालसम्म विद्युत पहुँचबाट वञ्चित रहेका घरपरिवारहरूको विस्तृत तथ्याङ्क सङ्कलन गरी, तिनीहरूको घरघरमा विद्युत सेवा पु-याउने कार्यलाई पालिकाले प्रमुख प्राथमिकता राख्नेछ । यसका लागि पालिकाले सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय र पहल गर्नेछ। विद्युत विस्तार भइरहेका स्थानहरूमा जोखिम र जटिलता उत्पन्न हुने सम्भावना भएकाले सो कार्यको न्यूनीकरण र व्यवस्थापन गर्न लेमिनेसन (एबीसी केबुल), कभर केबुल, काठको पोलको सट्टा स्टिल पोलको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

त्यसैगरी अरुण गाउँपालिका भित्रका वडा सदरमुकाम, बजार क्षेत्र तथा धार्मिक एवं सांस्कृतिक महत्वका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण ठानिएका सार्वजनिक स्थलहरुमा सडक सोलार बत्तीको व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।

३४. वितरणमुखी कार्यक्रम निरुत्साहित गर्ने सम्बन्धी नीति:

गाउँपालिकामा स्रोत र सेवाको समान पहुँच सुनिश्चित गर्दै न्यायसंगत विकास प्रक्रिया अगाडि बढाउने उद्देश्यले पालिकामा अति वितरणमुखी कार्यक्रमहरूलाई आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ देखि क्रमशः निरुत्साहित गरिने नीति अवलम्बन गरिएको छ।

आर्थिक स्रोतको स्पष्ट सुनिश्चितता नभएसम्म जिन्सी सामाग्रीहरु जस्तैः पाइप, त्रिपाल, हिलट्याङ्क लगायतका सामग्रीहरु वितरण गरिने छैन। यसको विकल्पमा दिगो, समान, सीपमूलक र उत्पादनमुखी कार्यक्रमहरूमा जोड दिइनेछ। तथापि, कुनै प्राकृतिक विपद्, दुर्घटना वा आकस्मिक घटनाबाट सिर्जित अवस्था आएको खण्डमा भने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा सम्मानित कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार राहत सामग्री वा आवश्यक जिन्सी सहयोग वितरण गर्न सकिनेछ।

"माछा दिनु होइन, माछा मार्न सिकाउनु" उचित भन्ने दृष्टिकोणलाई आत्मसात गर्दै, जिन्सी सामग्री वितरणको सट्टा सीप विकास, आयआर्जनमूलक, व्यवसायिक तालिम तथा दीगो जीवनयापन प्रणालीमा नागरिकलाई प्रोत्साहन गर्दै गाउँपालिकावासीलाई समभावले हेर्ने, समतामूलक, पारदर्शी र जवाफदेही स्थानीय शासन व्यवस्थाको अभ्यासको थालनी गरिनेछ।

गाउँ सभा अध्यक्षज्यू
एवं सम्मानित गाउँसभामा उपस्थित सम्पूर्ण सभा सदस्यज्यूहरू,

आज पेश गरिएको नीति तथा कार्यक्रम विगत वर्षहरूको तुलनामा विषयवस्तु, शैली, सामग्री र प्रस्तुतिमा व्यापक सुधार गर्दै यस आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि समयानुकूल, वस्तुनिष्ठ, व्यवहारिक र वैज्ञानिक सोचमा आधारित भएर तयार पारिएको छ। गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा संस्थागत अवस्थाको यथार्थ मूल्याङ्कन गरी, उपलब्ध स्रोत साधनको भरपूर उपयोग गर्दै दीर्घकालीन विकास लक्ष्यप्रति लक्षित नीतिगत मार्गचित्रका रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

प्रचलित कानून, नीति, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरूको अधीनमा रहेर निर्मित यस दस्तावेजले पालिकाको समग्र रुपान्तरण, समृद्धि र सशक्तीकरणका लागि सुदृढ आधार तय गर्ने अपेक्षा लिएको छ। यद्यपि, यसको सफल कार्यान्वयन पालिकाको एकल प्रयासले मात्र सम्भव नहुने भएकाले, यसमा सबै राजनीतिक दलहरू, जनप्रतिनिधि, बुद्धिजीवी वर्ग, कर्मचारी, सामाजिक अभियन्ता तथा सम्मानित स्थानीय बासिन्दाहरूको साझा सहभागिता, रचनात्मक सुझाव तथा सक्रिय सहकार्य अपरिहार्य रहनेछ।

हामी विश्वासका साथ भन्न सक्छौं, यो नीति तथा कार्यक्रम गाउँपालिकाको सामाजिक न्याय, आर्थिक समृद्धि र भौतिक पूर्वाधार विकासको मार्गमा ऐतिहासिक खाका सावित हुनेछ, जसले दिगो विकासका महत्त्वपूर्ण लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न टेवा पुऱ्याउनेछ।

यस नीति तथा कार्यक्रमको निर्माण प्रक्रियामा गहन योगदान पुऱ्याउनु हुने "नीति तथा कार्यक्रम मस्यौदा लेखन तथा निर्माण समिति", कार्यपालिका सदस्यहरू, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

त्यसैगरी, आदरणीय गाउँवासीहरूप्रति हामी निरन्तर सहयोग, सुझाव र समर्थनका लागि कृतज्ञ छौं र आगामी दिनमा पनि यही निरन्तरता कायम रहने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, गाउँपालिकाको निमन्त्रणामा सोह्रौँ गाउँसभामा उपस्थित हुने सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू तथा सम्पूर्ण कर्मचारीहरुप्रति हार्दिक धन्यवाद तथा विशेष आभार प्रकट गर्दछु।

धन्यवाद।

♦ ♦ ♦

आर्थिक ऐन, २०८३

<u>अरुण गाउँपालिकाको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन</u>

सभाबाट स्वीकृत मितिः २०८३।०३।१०

प्रस्तावनाः

अरुण गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क सङ्कलन गर्ने, छुट दिने तथा आय सङ्कलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम अरुण गाउँपालिकाको सम्मानित गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यस ऐनको नाम **"अरुण गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८३"** रहेको छ ।

  २. यो ऐन सम्मानित गाउँ सभाबाट पारित भए पश्चात सालवसाली ऐनको रुपमा २०८३ साल श्रावण १ गतेदेखि अरुण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र लागू हुनेछ।

२. **सम्पति करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम एकीकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

३. **घरधुरी र भूमि कर (मालपोत)**: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम घरधुरी र भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

४. **घर बहाल करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असुल गरिनेछ।

५. **व्यवसाय करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

६. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छालाजस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची (५) बमोजिमको कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

७. **सवारी साधन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।

८. **विज्ञापन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।

९. **मनोरञ्जन करः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।

१०. **बहाल बिटौरी शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा सञ्चालन गरेका अनुसूची (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा भएको व्यवस्था अनुसार बहाल बिटौरी शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ।

११. **पार्किङ शुल्कः** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१२. **ट्रेकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र न्याफ्टिङ शुल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, क्यानोइङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र न्याफ्टिङ सेवा वा व्यवसाय सञ्चालन गरे बापत अनुसूची (११) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१३. **सेवा शुल्कः** गाउँपालिकाले निर्माण, सञ्चालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (१२) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

१४. **पर्यटन शुल्कः** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूची (१३) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

१५. **बिक्री तथा निकासी शुल्कः** अरुण गाउँपालिकाले आफ्नो स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति वा आफ्नो रेखदेखमा रहेको सार्वजनिक स्थलबाट उत्पादन हुने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ, दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरिढुङ्गा आदि प्राकृतिक एवं खानिजजन्य वस्तुहरुको बिक्री गर्न सक्नेछ। साथै, आफ्नो क्षेत्रभित्र उत्पादन भई आफ्नो सीमा क्षेत्रभन्दा बाहिर निकासी हुने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ, दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरिढुङ्गा आदि प्राकृतिक एवं खानिजजन्य वस्तुको बाह्य निकासीमा अनुसूची (१४) मा उल्लेख भए अनुसारको दरमा बिक्री तथा निकासी शुल्क लगाइनेछ ।

१६. **कर छूटः** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छूट दिइने छैन।

१७. **कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धी कार्यविधिः** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ।

१८. **दण्ड र जरिवानाः** यस ऐनको उल्लङ्घन गरे वापत हुने विभिन्न किसिमका दण्ड र जरिवाना यस ऐनमा उल्लिखित भएको अनुसूची (१५) मा व्यवस्था भए अनुसार हुनेछ।

•••

अनुसूची-१
(दफा २ सँग सम्बन्धित)
सम्पत्ति कर

१. आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा सम्पत्ति कर लगाउने सम्बन्धमा सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ।

अनुसूची-२
(दफा ३ सँग सम्बन्धित)
घरधुरी र भूमि कर (मालपोत)

१. **घरधुरी र भूमि कर (मालपोत):-** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र घरधुरी र भूमि कर (मालपोत) देहाय बमोजिम बमोजिम लगाइने तथा असुल उपर गरिनेछ।

क) मालपोत असुली दरः प्रतिरोपनी					
क्र.सं.	**विवरण**	**अब्बल**	**दोयम**	**सिम**	**चाहार**
१	खेत	रु. १५	रु. १२.५	रु. १०	रु. ७.५
२	पाखातर्फ	रु. १२.५	रु. १०	रु. ७.५	रु. ५
३	आवास पालिका केन्द्र, प्याउली बजार	रु. २००	रु. १८०	रु. १६२	रु. १४६
४	आवास वडा केन्द्र	रु. १५०	रु. १३५	रु. १२१	रु. ११०
५	राजमार्ग दायाँबायाँ आवास क्षेत्र	रु. १००	रु. ९०	रु. ८१	रु. ७३
नोटः- न्यूनतम मालपोत दर रु.२०।- कायम गरिएको छ।					
ख) घरधुरी करः					
क्र.सं.	**घरको प्रकार**	**पक्की**	**च्यादर**	**टायल**	**फुस**
१.	दर	रु. ५००	रु. ५०	रु. ५०	रु. २५

अनुसूची-३
(दफा ४ सँग सम्बन्धित)
घर बहाल कर

अरुण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा देहाय अनुसार घर बहाल कर लगाइने र असुल उपर गरिने छ।

क्र.सं.	**घर बहाल कर**	**कैफियत**
१	अरुण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा सम्झौता रकमको १० प्रतिशतका दरले घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।	

अनुसूची-४
(दफा ५ सँग सम्बन्धित)
व्यवसाय कर

अरुण गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र व्यापार व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारको आधारमा देहाय बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछः-

१. व्यवसाय करको दररेट देहाय बमोजिम पारित गरिएको छः-

सि.नं.	व्यवसायको नाम दर्ता/नवीकरण			करको दर			
		दर्ता	नवीकरण	श्रेणी क दर रु.	श्रेणी ख दर रु.	श्रेणी ग दर रु.	श्रेणी घ दर रु.
१	किराना पसल दर्ता			१०००	८००	५००	३००
२	किराना पसल नवीकरण			७५०	६००	३७५	२२५
३	थोक बिक्रेता	३५००	२६२५				
४	होटल एण्ड लज	३०००	२२५०				
५	रेस्टुरेण्ट	१५००	११२५				
६	रेस्टुरेण्ट एण्ड बार	५०००	३७५०				
७	होटल	१०००	७५०				
८	मासु पसल	१०००	७५०				

९	चिया नास्ता पसल	५००	३७५				
१०	मिठाई पसल	१०००	७५०				
११	भाँडावर्तन पसल	१०००	७५०				
१२	फेन्सी/तयारी पोशाक पसल	१०००	७५०				
१३	श्रृङ्गार सामग्री पसल	१०००	७५०				
१४	कपडा पसल			१०००	८००	५००	३००
१५	कपडा पसल नवीकरण			७५०	६००	३७५	२२५
१६	हार्डवयर पसल			५०००	३०००	२०००	१०००
१७	हार्डवयर पसल नवीकरण			३७५०	२२५०	१५००	७५०
१८	सुनचाँदी तथा गहना पसल			५०००	३०००	२०००	१०००
१९	सुनचाँदी तथा गहना पसल नवीकरण			३७५०	२२५०	१५००	७५०
२०	पत्रिका स्टेसनरी पुस्तक पसल	१०००	७५०				
२१	फोटो स्टुडियो (कलर ल्याब)	१०००	७५०				
२२	दन्त हस्पिटल	५०००	३७५०				
२३	निजी हस्पिटल, नर्सिङ होम	५०००	३७५०				
२४	निजी क्लिनिक	३०००	२२५०				
२५	भेटेरीनरी चिकित्सा	१०००	७५०				
२६	चश्मा पसल	१०००	७५०				
२७	स्टिल फर्निचर पसल	१०००	७५०				
२८	काठको फर्निचर उद्योग	३०००	२२५०				
२९	ब्युटी पार्लर	१०००	७५०				
३०	टेलरिङ सेन्टर पसल	१०००	७५०				
३१	दुध बिक्री वितरण डेरी	१०००	७५०				
३२	साइनबोर्ड बनाउने तथा आर्ट पसल	१०००	७५०				
३३	ग्यास डिलर	२०००	१५००				
३४	घडी, रेडियो, क्यासेट, सिडी पसल इलेक्ट्रोनिक सामान बिक्री पसल	२०००	१५००				
३५	बिजुलीका सामान बिक्री पसल	१०००	७५०				
३६	टिभी, रेफ्रीजेरेटर, कम्प्युटर, मोबाइल पसल	३०००	२२५०				
३७	मोटर पार्ट्स, मिल मेशिनरी	२०००	१५००				
३८	कानूनी/प्राविधिक परामर्श सेवा	१०००	७५०				
३९	लेखापढी व्यवसायी	१०००	७५०				
४०	नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैंक			२५०००	१५०००	१००००	५५००
४१	खनिजजन्य उद्योग			१५०००	१००००	५०००	३०००
४२	सहकारी बैंक	२५००	१८७५				
४३	बिमा कम्पनी	७५००	५६२५				
४४	बिमा व्यवसाय एजेन्ट	१०००	७५०				
४५	ढुवानी सेवा व्यवसाय प्रति गाडी	१०००	७५०				
४६	टिभी, कम्प्युटर, टेलिफोन, पङ्खा, रेडियो, घडी, माइक, एम्प्लिफायर क्यालकुलेटर, आदि मर्मत	१०००	७५०				
४७	पेय पदार्थ जुस उत्पादन	१०००	७५०				
४८	पाउरोटी/केक/पेस्टी/डुनट उद्योग	१०००	७५०				
४९	चाउचाउ/थुक्पा उद्योग	१०००	७५०				
५०	कुटानी पिसानी उद्योग	१०००	७५०				

५१	कृषि, मल, बिउ, औजार तथा किटनाशक औषधी पसल	१०००	७५०				
५२	होजियारी पसल	१०००	७५०				
५३	पेट्रोल पम्प	१६५००	१२३७५				
५४	पोल्ट्री फर्म	२०००	१५००				
५५	ड्राई क्लिनिक	१०००	७५०				
५६	फलामे घरेलु सामान बिक्री पसल	१०००	७५०				
५७	रेडियो, एफ.एम. प्रशारण केन्द्र	१०००	७५०				
५८	ढाका बुनाई, बेत बाँस फर्निचर	१०००	७५०				
५९	ईँटा, टायल, व्लक उद्योग	३०००	२२५०				
६०	बिरुवा नर्सरी	१०००	७५०				
६१	भाषा प्रशिक्षण कोचिङ सेन्टर	१०००	७५०				
६२	मनि ट्रान्सफर	३०००	२२५०				
६३	निजी क्षेत्रका क्याम्पस	१५००	११२५				
६४	सिनेमा हल	२०००	१५००				
६५	औषधी पसल	३०००	२२५०				
६६	पुल स्नुकर	१०००	७५०				
६७	हस्तकला सामान पसल	१०००	७५०				
६८	मोटरसाइकल वर्कसप	२७५०	२०६५				
६९	बस/ह्याभी गाडी मर्मत ग्यारेज	५०००	३७५०				
७०	शैलुन	१०००	७५०				
७१	सामान ढुवानीकर्ता कम्पनी तथा कुरियर्स	१०००	७५०				
७२	चिठ्ठीपत्र कुरियर्स	१०००	७५०				
७३	कम्प्युटर प्रशिक्षण केन्द्र	२५००	१८७५				
७४	केबुल व्यवसाय (इन्टरनेट)	३३००	२४७५				
७५	फलफुल/तरकारी खुद्रा पसल	१०००	७५०				
७६	हवाई सेवा	१०००	७५०				
७७	जुता चप्पल पसल	१०००	७५०				
७८	मध्य बजार क्षेत्रभन्दा बाहिरका ग्रामीण क्षेत्रमा खोलिएका किराना पसल तथा साना होटल	५००	३७५				
७९	निजी क्षेत्रको उच्च मा.वि.	२५००	१८७५				
८०	अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था	५५००	४१२५				
८१	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१५००	११२५				
८२	वैदेशिक रोजगार सेवा प्रदान गर्ने म्यानपावर कम्पनी	३३००	२४७५				
८३	सीपमूलक स्वरोजगार सेवा प्रदान गर्ने संस्था	१५००	११२५				
८४	भिडियो मेकर, फ्लेक्स प्रिन्टिङ	१०००	७५०				
८५	डिष्टिलरी मदिरा व्यवसाय (थोक विक्रेता)	५०००	३७५०				
८६	डिष्टिलरी मदिरा व्यवसाय (खुद्रा विक्रेता)	२५००	१८७५				
८७	सुर्तिजन्य पदार्थ थप गर्ने	१०००	७५०				
८८	पार्क उद्यान, वनभोज स्थल शुल्क	५००	३७५				
८९	कन्सल्टेन्सी संस्था दर्ता	५०००	३७५०				
९०	हाउजिङ कम्पनी तथा घरजग्गा खरिद बिक्री व्यवसाय दर्ता	५०००	३७५०				
९१	प्रिन्टिङ प्रेस, छपाई तथा प्रकाशन (अफसेट प्रेससहित)	२०००	१५००				

९२	आइसक्रिम बेच्ने पसल	५००	३७५				
९३	मूर्ति/उपहार पसल	१०००	७५०				
९४	सवारी साधन बेच्ने पसल	५०००	३७५०				
९५	पान पसल	५००	३७५				
९६	माटोको भाँडा पसल	५००	३७५				
९७	हस्तकला सामग्री पसल	५००	३७५				
९८	बाखापालन व्यवसाय	५००	३७५				
९९	बंगुरपालन व्यवसाय	५००	३७५				
१००	दुग्ध उद्योग	१०००	७५०				
१०१	मत्स्यपालन व्यवसाय	५००	३७५				
१०२	गोलिया काठ चिरान उद्योग	२७५०	२०६५				
१०३	डिसहोम सेवा कम्पनी	२०००	१५००				
१०४	सोलर विद्युत सामग्री पसल	१०००	७५०				
१०५	माछापालन उद्योग	१०००	७५०				
१०६	माछा जलारी	५००	३७५				
१०७	रुद्राक्ष/बुद्धचित्त/बोधिचित्त व्यापारी (प्रति व्यापारी)	५०००	३७५०				
१०८	कुखुरा निकासी शुल्क (प्रतिगोटा)	५	०				
१०९	रुद्राक्ष सामान्य दाना निकासी (प्रति के.जी.)	५० पैसा	०				
११०	बुद्धचित्त/बोधिचित्त सामान्य दाना निकासी (प्रति के.जी.)	५० पैसा	०				
१११	राँगा/भैंसी निकासी शुल्क (प्रति गोटा)	२००	०				
११२	गाई/गोरु निकासी शुल्क (प्रति गोटा)	१००	०				
११३	सुँगुर निकासी शुल्क (प्रति गोटा)	५०	०				
११४	खसी, बोका निकासी शुल्क (प्रति गोटा)	५०	०				
११५	सुँगुरको पाठो निकासी शुल्क (प्रति गोटा)	५०	०				
११६	कार्यालयबाट फोटो प्रिन्ट A4 पेपर प्रति पाना	१५०	०				
११७	कार्यालयबाट गरिने फोटोकपी प्रतिपाना	५	०				
११८	रुद्राक्ष/बोधिचित्त/बुद्धचित्त व्यापारी (बहुमूल्य/मुखद्वार दाना) बिक्री मूल्यको ५%						
११९	अलैंची व्यापारः २५ लाखसम्मको रु.३८५०/-, २५ लाखभन्दा माथि रु. ५५००।-						
१२०	भाँडा उद्योगः ३ लाखसम्मको रु.५००।-/ ३ लाखभन्दा माथि रु.१५००।-						
१२१	निजी क्षेत्रका विद्यालयः आधारभूत विद्यालय रु.२०००/- माध्यमिक विद्यालय रु.३०००/-						
१२२	माइक्रोहाइड्रोः १० कि.वा.सम्म रु. २०००।-/ १० कि.वा. भन्दा माथि रु.५०००।-						
१२३	खोटो सङ्कलनः प्रति गाडी रु.५५००/वा प्रति टिन रु.२०/वा प्रति के.जी. रु.१।-						
१२४	कवाडी व्यवसायः प्रति ठूलो गाडी रु.१०००।-/ प्रति सानो गाडी रु. ५००।-						
१२५	अलैचीको विरुवा स्वदेश निकाशी प्रति गोटा रु. ५० पैसा						
१२६	अलैचीको विरुवा विदेश निकाशी प्रति गोटा रु. १ रुपैया						
१२७	रुद्राक्ष/बोधिचित्त विरुवा रु. ५ रुपैंया						
१२८	सबै प्रकारका फलफुलका विरुवा प्रतिगोटा रु. १ रुपैयाँ						
१२९	धान, मकै, कोधो लगायतका खाद्य वालिहरु प्रति के. जी. रु.५० पैसा						
१३०	पराल प्रति ट्याक्टर रु.२५०। र प्रति ठूलो गाडी रु.५००।						
१३१	आधिकारिक रुपमा दर्ता भएका क्रसर उद्योगको वार्षिक व्यवसाय कर रु. ५००००।-						
१३२	तरकारी निकासी सिफारिस (प्रति भ्यान) रु. ५००						
१३३	आधिकारिक रुपमा दर्ता भएका साना क्रसर उद्योगको वासिङ्ग समेतको कार्य गर्ने वार्षिक व्यवसाय कर रु. २५०००।-						
१३४	सुर्ति (प्रति भारी) रु. १००						
१३५	बदाम (प्रति बोरा) रु. ५०						
१३६	बाँस निकासी सिफारिस (प्रतिट्रक) रु. २५००						

१३७	अदुवा अम्लिसो प्रतिकिलो निकासी रु. १.५
१३८	अलैंची निकासी सिफारिस (प्रतिकेजी) रु. ९
१३९	चिराइतो तथा अन्य जडिबुटी निकासी सिफारिस (प्रतिकेजी) रु. २.५
१४०	दलहन निकासी सिफारिस (प्रतिकेजी) रु. २
१४१	खयर निकासी सिफारिस शुल्कः प्रति ट्याक्टर रु. ५५००/प्रति मिनिट्रक रु. ८५००/प्रति एलपी/ट्रक रु. १३०००।-
१४२	खुर्सानी (प्रति सानो गाडी रु. ५००।- वा प्रति ठूलो गाडी रु. १०००।- वा प्रति बोरा रु. २५।—प्रति क्यारेट रु. १५।-
१४३	फलफुल निकाशी प्रति सानो गाडी रु. ५००/ ठूलो गाडी रु.१०००।-

२. समूह, संघ, संस्था तथा निर्माण व्यवसाय वार्षिक दर्ता, नवीकरण एवं सूचीकृत समेतको देहाय बमोजिम शुल्क निर्धारण गरिएको छः-

क्र.सं.	दर्ता हुने व्यवसायको नाम	दर्ता शुल्क वार्षिक	नवीकरण शुल्क	प्रतिलिपि शुल्क
१	घ वर्गको निर्माण व्यवसाय दर्ता, नवीकरण तथा प्रतिलिपि	रु. ११०००	रु. ७७००	रु. ५५००
२	जलस्रोत उपभोग अनुमतिपत्र (खानेपानी/सिँचाइ/ लिफ्टिङ/डिपबोरिङ समेत २५ लाख सम्मका आयोजना दर्ता, नवीकरण तथा प्रतिलिपि)	रु. २०००	रु. १०००	रु. १०००
३	जलस्रोत उपभोग अनुमतिपत्र (खानेपानी/सिँचाइ/ लिफ्टिङ/डिपबोरिङ समेत २५ लाखदेखि ५० लाख सम्मका आयोजना दर्ता, नवीकरण तथा प्रतिलिपि)	रु. ३०००	रु. १५००	रु. १०००
४	जलस्रोत उपभोग अनुमतिपत्र (खानेपानी/सिँचाइ/ लिफ्टिङ/डिपबोरिङ समेत ५० लाखदेखि एक करोड सम्मका आयोजना दर्ता, नवीकरण तथा प्रतिलिपि)	रु. ५०००	रु. २०००	रु. १०००
५	जलस्रोत उपभोग अनुमतिपत्र (खानेपानी/सिँचाइ/ लिफ्टिङ/डिपबोरिङ समेत एक करोडभन्दा माथिका आयोजना दर्ता, नवीकरण तथा प्रतिलिपि)	रु. ७०००	रु. २५००	रु. १०००
६	कृषि तथा पशुपालन समूह दर्ता/नवीकरण/प्रतिलिपि	रु. ५००	रु. २५०	रु. २५०
७	अन्य प्रकृतिका समूह संघ संस्था दर्ता, नवीकरण तथा प्रतिलिपि उपभोक्ता समिति समेत	रु. १०००	रु. ५००	रु. ५००
८	व्यक्तिगत रुपमा दर्ता भएका सम्पूर्ण फर्महरुको सूचीकृत शुल्क	रु. ३००	रु. १५०	रु. १५०
९	सबै प्रकृतिका जल उ.स./संघ संस्थाहरुको नवीकरणको बिलम्ब शुल्क पौष मसान्तसम्म	नियमित लाग्ने करको २५ प्रतिशत		
१०	सबै प्रकृतिका जल उ.स./संघ संस्थाहरुको नवीकरणको बिलम्ब शुल्क पौष मसान्तभन्दा पछिको हकमा कार्यपालिकाबाट निर्णय भई एकमुष्ट	नियमित लाग्ने करको ५० प्रतिशत		
११	व्यक्तिगत रुपमा दर्ता भएका सम्पूर्ण फर्महरुको बिलम्ब शुल्क एकमुष्ट	नियमित लाग्ने शुल्कको एकमुष्ठ ५० प्रतिशत		
१२	मेलमिलाप कर्ता सूचीकृत	रु. ५०		
१३	कुनै पनि सेवा परामर्श, आपूर्तिकर्ता पसल, फर्म, कम्पनी सूचीकृत रु.२५ लाखसम्मको पूँजी भएको	रु. ५००		
१४	कुनै पनि सेवा परामर्श, आपुर्तिकर्ता पसल, फर्म, कम्पनी सूचीकृत रु. २५ लाखभन्दा माथि पूँजी भएको	रु. १०००		
१५	कुनै पनि सेवा परामर्श, आपुर्तिकर्ता पसल, फर्म, कम्पनी सूचीकृत रु. ५० लाखभन्दा माथि पूँजी भएको	रु. २०००		
१६	लेखापरीक्षण आबद्धता सूचीकृत	रु. १५००		
१८	मेलमिलापकर्ता सूचीकृत दस्तुर			

नोटः-

- माथि लेखिएका करको दरमा नसमेटिएका विषयहरुमा आर्थिक ऐन, २०८३ बमोजिम न्यूनतम दर कायम हुने गरि सिफारिस गरिएको छ।
- व्यवसाय कर प्रयोजनका लागि व्यवसायको श्रेणी विभाजन देहाय बमोजिम पारित गरिएको छः-

घ श्रेणी	ग श्रेणी	ख श्रेणी	क श्रेणी
रु. ३ लाखसम्म	रु. ३ देखि ५ लाखसम्म	रु. ५ देखि १५ लाखसम्म	रु. १५ लाखभन्दा माथि

अनुसूची-५
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)
जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर

अरुण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले उन, जडिबुटी, वनकस, कवाडी, माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएका जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छालाजस्ता वस्तुको व्यावसायिक कारोबार गरेबापत देहाय बमोजिमको कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछः-

क्र.सं.	राजस्वका क्षेत्रहरु	आ.व. २०८३/०८४ को दर	कैफियत
१.	उन, जडिबुटी, बनकस, कवाडी, माल र प्रचलित कानुनले निषेध गरिएका जीवजन्तु बाहेक अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छालाजस्ता वस्तु	ठूलो गाडी प्रति पटक रु. २०००/- सानो गाडी प्रति पटक रु. १०००/-	

अनुसूची-६
(दफा ७ सँग सम्बन्धित)
सवारी साधन कर

(क) वार्षिक सवारी कर (गाउँपालिका क्षेत्रभित्र) दररेट देहाय बमोजिम स्वीकृत गरिएको छः-

क्र.सं.	सवारीको प्रकृति	वार्षिक दर्ता शुल्क	नवीकरण हुने प्रकृतिको हकमा नवीकरण शुल्क (वार्षिक)
१	बस, ट्रक तथा अन्य हेभी गाडी	रु. ३०००	
२	भाडाका कार जीप	रु. १०००	
३	भाडाका मिनीबस	रु. १५००	
४	निजी कार, निजी मिनी बस	रु. १०००	
५	स्कुटर, मोपेड, मोटरसाइकल	रु. १००	
६	टेम्पो/अटो तीनपाङ्ग्रे सवारी	रु. १५००	रु. १०००
७	ठेलागाडा लगायत अन्य सवारी साधन	रु. ५००	
८	ब्याकहोलोडर (वार्षिक)	रु. १५०००	
९	स्काइभेटर (वार्षिक)	रु. ३००००	

(ख) पटके सवारी करको दररेट देहाय बमोजिम पारित गरिएको छः-

सि.नं.	सवारीको प्रकृति	एक पटकको
१	बस, ट्रक, ट्र्याक्टर तथा अन्य ह्याभी सवारी साधनहरु	रु. १००
२	सानो जीप कार	रु. ५०

अनुसूची ७
(दफा ८ सँग सम्बन्धित)
विज्ञापन कर

अरुण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा देहाय बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ तर प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछः-

सि.नं.	राजश्वका क्षेत्रहरु	आ.व. २०८३/०८४ को दर	कैफियत
१	होर्डिङ बोर्ड मुख्य सडकहरु	रु. ५० प्रति वर्गफिट	
२	होर्डिङ बोर्ड मुख्य सडकसँग जोडिएका शाखा सडकहरु	रु. ३० प्रति वर्गफिट	
३	होर्डङ बोर्ड अन्यत्र	रु. २० प्रति वर्गफिट	
४	फ्लेक्स बोर्ड	रु. १० प्रति वर्गफिट	
५	माथि उल्लेखित प्रकरण बाहेकको हकमा	रु. १० प्रति वर्गफिट	
६	व्यानर	रु. ५०० (प्रति दुईहप्ता)	
७	व्यानर व्यापारिक प्रति गोटा (दुई हप्ताका लागि)	रु. २० प्रतिवर्ग फिट	
८	गेट राख्न गाउँपालिकाको स्वीकृति लिएर मात्र	रु. १००० प्रतिदिन	
९	प्रचार प्रसार सिटी, रिक्सा समेतबाट माइकिङ गरेको	रु. ५० प्रतिदिन	
१०	प्रचार प्रसार गाडीबाट	रु. १०० प्रतिदिन	

अनुसूची-८
(दफा ९ सँग सम्बन्धित)
मनोरञ्जन कर

जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट मेला सञ्चालनको स्वीकृति एवं अनुमति लिई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने मनोरञ्जनात्मक प्रकृतिका कार्यक्रम, पर्व, मेला वा महोत्सवहरु सञ्चालन गरेबापत प्रतिदिन एकमुष्ट रु. ५०००।- लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

अनुसूची-९
(दफा १० सँग सम्बन्धित)
बहाल बिटौरी शुल्क

आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ देखि अरुण गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित बजार तथा यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सबै वडाहरुमा लाग्ने बजारको बिक्रीका लागि राखिने उपभोग्य वस्तुहरुमा लाग्ने हाटबजार करको दर देहाय बमोजिम पारित गरिएको छः-

तपसिलः

क्र.सं.	विवरण	दर रेट रु.	कैफियत
१	राँगाको मासु पसल (प्रति राँगो)	रु. २००	
२	सुँगुरको मासु पसल (प्रति सुँगुर)	रु. ५०	
३	कुखुरा प्रति गोटा	रु. ५	
४	जडीबुटी पसल	रु. २५	
५	जिउँदो राँगो प्रति गोटा	रु. २००	
६	खसी, बोका प्रति गोटा	रु. ५०	
७	जिउँदो सुँगुर प्रति गोटा	रु. ५०	
८	सुँगुरको पाठो प्रति गोटा	रु. ५०	
९	खाद्यान्न सामग्री पसल	रु. १००	
१०	तरकारी पसल	रु. ५०	
११	चिउरा पसल	रु. ५०	
१२	डोका नाङ्लो पसल	रु. ५०	
१३	खुद्रा किराना पसल	रु. ५०	
१४	फलफूल पसल	रु. ५०	
१५	कच्चा सूर्ति पसल	रु. ५०	
१६	इलेक्ट्रोनिक्स सामान पसल	रु. १००	
१७	हटियाको दिन खोलिने होटल	रु. १००	
१८	पाउरोटी पसल	रु. ५०	
१९	माटाका भाँडा पसल	रु. ५०	
२०	तयारी कपडा जुत्ता पसल	रु. १००	
२१	हरेक माल खुद्रा घुमन्ते पसल	रु. ५०	
२२	खसी बोकाको मासु पसल	रु. ५०	
२३	माछा (आलो) पसल	रु. ५०	
२४	सुकुटी माछा पसल	रु. ५०	
२५	राडी गलैंचा पसल	रु. ५०	
२६	घुमन्ते जादु प्रदर्शनी/घुमन्ते पसल	रु. १००/१००	
२७	कस्मेटिक/श्रृङ्गार सामग्री पसल	रु. ५०	
२८	स्थानीय उत्पादित फलामे औजार पसल	रु. ५०	
२९	अण्डा पसल	रु. १०	
३०	छालाको सामान पसल	रु. १००	
३१	चटपटे पसल	रु. ५०	
३२	झुल, तन्ना आदि सामग्रीको घुमन्ते पसल	रु. १००	
३३	धातुका भाँडा पसल	रु. १००	

नोटः-

१. व्यावसायिक प्रयोजनको लागि अन्यत्र लैजाने खसी/बोका बङगुर प्रति गोटा रु.५०।- गाई, गोरु प्रति गोटा रु.१००।- राँगा, भैंसी प्रति गोटा रु. २०० निकासी कर कायम गरिएको छ।

२.	ढक तराजुको नाप र इकाइमा बिक्री हुने खाद्यान्न, दाल, चामल आदि सामानहरुको कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनका लागि बढीमा ५० के.जी. सम्मको सामानलाई प्रति इकाई मानी तोकिएको दरमा हटिया कर असुल गर्ने र सोभन्दा बढीको सामानहरुका हकमा प्रति ५०।५० के.जी. को सुरु तोकिएको दरमा खप्ट्याएर हटिया कर असुल गर्ने गरी पारित गरिएको छ।
३.	उल्लेखित निर्णयमा समावेश हुन छुट भएका सामानहरुको बिक्रीको लागि सबै वडाहरुमा लाग्ने हटियामा आएका सामनहरुको रु.२०।— का दरले प्रति व्यापारी असुल गर्न पारित गरिएको छ।

अनुसूची-१०
(दफा ११ सँग सम्बन्धित)
पार्किङ शुल्क

अरुण गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै पनि सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत देहाय अनुसार पार्किङ शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

क्र.सं.	राजश्वका क्षेत्रहरु	आ.व. २०८३/०८४ को दर	कैफियत
१	ट्रली, लहरी, ट्रिपर	रु. ५०	
२	बस, ट्रक, टयाक्टर	रु. ५०	
३	मिनीबस, मिनीट्रक, माइक्रोबस	रु. ३०	
४	पिकअप, कार, जीप, भ्यान	रु. २०	
५	भारतीय सवारी साधन ट्रली, बस, ट्रक	रु. २५०	
६	भारतीय सवकरी साधन कार, जीप, भ्यान, माइक्रोबस	रु. १५०	
७	भारतीय मोटरसाइकल	रु. ५०	

अनुसूची-११
(दफा १२ सँग सम्बन्धित)
ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोनिङ, बन्जी जम्पिङ, जिपफ्लायर र ऱ्याफ्टिङ शुल्क

अरुण गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कायोकिङ, क्यानोनिङ, जिपफ्लायर, बन्जी जम्पिङ तथा ऱ्याफ्टिङ सेवा वा व्यवसाय सञ्चालन गरे वापत देहाय बमोजिम शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछः-

क्र. सं.	राजश्वका क्षेत्रहरु	आ.व. २०८३/०८४ को दर	कैफियत
१	ट्रेकिङ	रु. १०००	
२	कायोकिङ	रु. १०००	
३	क्यानोनिङ	रु. १०००	
४	बन्जी जम्पिङ	रु. १०००	
५	जिपफ्लायर	रु. १०००	
६	ऱ्याफ्टिङ	रु. १०००	

अनुसूची-१२
(दफा १३ सँग सम्बन्धित)
सेवा शुल्क

(क) अरुण गाउँपालिकाको पशुपंक्षी शाखाबाट पशुहरुको परीक्षण, उपचार दर्ता शुल्क तपसिल बमोजिम असुल उपर गरिनेछ।

तपसिलः

क्र.स.	परिक्षण/उपचार विवरण	दर्ता शुल्क	कैफियत
१	गाई, भैंसी, बाछा, बाछी	रु. २०	
२	भेडा, बाखा	रु. १०	
३	बङगुर	रु. १५	
४	कुखुरा	रु. २	
५	कुकुर, बिरालो	रु. २५	
६	हात्ती, घोडा, बाँदर/अन्य	रु. ५०	
७	सबै प्रकारका जनवारहरुको शव परीक्षण	रु. ५०	
८	साना पशु उपचार सेवा	रु. १००	
९	ठूला पशु उपचार सेवा	रु. २००	

माइनर सर्जिकल सेवा			
१	घोडा	रु. २००	सुमार्ने (खसी पार्ने)
२	कुकुर, बिरालो	रु. १५०	सुमार्ने (खसी पार्ने)
३	गोरु	रु. १००	सुमार्ने (खसी पार्ने)
४	बोका, थुम्बा	रु. ३०	सुमार्ने (खसी पार्ने)
५	बङगुर	रु. १००	सुमार्ने (खसी पार्ने)
अन्य सेवा			
१	कृत्रिम गर्भाधान सेवा सामान्य सेमेन	रु. २००	
२	कृत्रिम गर्भाधान सेवा सेक्स सेमेन	रु. ५००	
३	गर्भ परीक्षण	रु. २००	
४	दुध परीक्षण	रु. १००	
५	गोबर परीक्षण	रु. २०	
६	पिसाब परीक्षण	रु. ५०	

भेटेरिनरी फिल्ड सेवा शुल्कः

क.स.	भेटेरिनरी फिल्ड सेवाको विवरण	फिल्ड सेवा शुल्क (प्रति पशु)
१.	बच्चा अड्कने (Dystocia): ठुलो पशु/सानो पशु	रु. २०००/१०००
२.	भँडार फर्कने (Prolapse): ठुलो पशु/सानो पशु	रु. १५००/७००
३.	साल अड्कने (Retention of placenta): ठुलो पशु/सानो पशु	रु. १८००/९००
४.	खसी बनाउनु (Castration): ठुलो पशु/सानो पशु	रु. ५००/२००
५.	कृत्रिम गर्भाधान(AI): सेक्स सिमेन/सामान्य सिमेन	रु. १५००/१०००
६.	बङगुरमा कृत्रिम गर्भाधान (AI)	रु. २०००
७.	अन्य लक्षणको आधारामा उपचार गर्दाः ठुलो पशु/सानो पशु	रु. १०००/५००
८.	फलोअप (Follow-up): ठुलो पशु/सानो पशु	रु. ५००/२५०
९.	रेबिज खोप (ARV Vaccine)	रु. १००

नोटः- ठुलो पशु भन्नाले गाई, भैंसी, गोरु, राँगा, पाडापाडी एवं बाच्छाबाच्छीलाई बुझिनेछ।
साना पशु भन्नाले भेडाबाखा, बङगुर, कुकुर एवं पाठापाठीलाई बुझिनेछ ।

(ख) अरुण गाउँपालिकाले उपलब्ध गराएको विभिन्न सेवा सुविधा एवं सिफारिसमा लाग्ने सेवा शुल्क तथा सिफारिस दस्तुर निम्नानुसार निर्धारण गर्ने र असुल उपर गरिनेछ।

सि.नं.	विवरण	दररेट रु.
१. घर नक्सा पास दस्तुर		
क	पक्की घर (क र ख वर्गको) नक्सा पास दस्तुर	रु. १० प्रति वर्गफिट
ख	पक्की घर (ग वर्गको) नक्सा पास दस्तुर	रु. ५ प्रति वर्गफिट
ग	कच्ची घर (घ वर्गको) नक्सा पास दस्तुर	रु. १.५ प्रति वर्गफिट
घ	नक्सा किताब/दरखास्त फारम दस्तुर	रु. २५०/-
ङ	धरौटी रकम पक्की घर (क र ख वर्गको)	रु. कुल भवनको वर्ग फिट * ८
च	धरौटी रकम पक्की घर (ग वर्गको)	रु. कुल भवनको वर्ग फिट * ६
छ	धरौटी रकम कच्ची घर (घ वर्गको)	रु. कुल भवनको वर्ग फिट * ५
२. घर नक्सा अभिलेखीकरणको दस्तुर सम्बन्धी व्यवस्थाः		
क	पक्की घर (क र ख वर्गको) अभिलेखीकरण दस्तुर	रु. १० प्रति वर्गफिट
ख	पक्की घर (ग वर्गको) अभिलेखीकरण दस्तुर	रु. २.५ प्रति वर्गफिट
ग	कच्ची घर (घ वर्गको) अभिलेखीकरण दस्तुर	रु. १.५ प्रति वर्गफिट
घ	अभिलेख किताब दरखास्त फारम दस्तुर	रु. ५०/-
३	घर नक्सा पास तथा अभिलेखको निम्ति नक्सा तयार गर्ने परामर्श दाताको सूचीकृत दस्तुर	रु. ३०००/-
४	घर निर्माण गर्ने निर्माण व्यवसायीको सूचीकृत/दर्ता शुल्क	रु. ३०००/-
५	तालिम प्राप्त निर्माणकर्मी/डकर्मी/सिकर्मी आदि दक्ष जनशक्तिको सूचीकृत/दर्ता शुल्क	रु. २०/-
६	घर नामसारी दस्तुर	रु. १५००/-

७	नक्सा संशोधन	नक्सा पास दस्तुरको २५ प्रतिशत
८	कित्ता संशोधन	नक्सा पास दस्तुरको २५ प्रतिशत
९	म्याद थप दस्तुर	नक्सा पास दस्तुरको ५ प्रतिशत

(ग) अमिन सेवा प्रयोगः जग्गा नापजाँच तथा कित्ता काटको लागि फिल्डमा अमिन सेवा प्रयोग गरे बापत देहाय बमोजिम शुल्क निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स.	विवरण	रोपनी	नापजाँच दररेट	कित्ता काट दररेट
१	अरुण गा. पा. १ देखि ७ नं. वडा क्षेत्र भित्र	१० सम्म	रु. ३०००	रु. १५००
२	अरुण गा. पा. १ देखि ७ नं. वडा क्षेत्र भित्र	१० देखि २०	रु. ४०००	रु. २०००
३	अरुण गा. पा. १ देखि ७ नं. वडा क्षेत्र भित्र	२० देखि ३०	रु. ५०००	रु. २५००
४	अरुण गा. पा. १ देखि ७ नं. वडा क्षेत्र भित्र	३० देखि ५०	रु. ६०००	रु. ३०००
५	अरुण गा. पा. १ देखि ७ नं. वडा क्षेत्र भित्र	५० भन्दा माथि	रु. ८०००	रु. ४०००
६	अरुण गा. पा. १ देखि ७ नं. वडा क्षेत्र भित्र	१०० भन्दा माथि	रु. १५०००	रु. ७५००
७	घडेरी तर्फ	प्रति घडेरी	रु. ३०००	रु. १५००

(घ) अरुण गाउँपालिकाले सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा नियमनका लागि देहाय बमोजिमको सेवा शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

क्र.सं.	सेवाको किसिम	शुल्क रकम
१	कार्यालयबाट गरिने सामान्य सर्जिमिन	रु. ५००
२	स्थलगत सर्जिमिन	रु. १०००
३	नक्कल दस्तुर प्रति पाना (प्रतिलिपी)	रु. १०
४	हरेक निवेदन दर्ता शुल्क प्रति गोटा	रु. २०
५	व्यवसाय दर्ता निवेदन शुल्क	रु. २००
६	स्थलगत प्राविधिक सेवा शुल्क	रु. ५००
७	साँध सिमाना प्रमाणपत्र पक्की सडक क्षेत्रको	रु. १०००
८	साँध सिमाना प्रमाणपत्र कच्ची सडक क्षेत्रको	रु. ५००
९	नागरिकता प्रमाणपत्र सिफारिस/प्रतिलिपि सिफारिस	रु. २५०/२५०
१०	कक्षा ८ को ग्रेड सिटको प्रतिलिपि	रु. ५००
११	लिखत तथा जनप्रतिनिधि रोहवरमा बसे वापत	रु. ५००
१२	जग्गाको वर्गीकरण तथा घरबाटो सिफारिस	रु. ५००
१३	दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकैहो भन्ने वा फरक जन्म मिति संसोधन सिफारिस	रु. ३००
१४	जातजाति प्रमाणित सिफारिस	रु. २५०
१५	पारिवारिक विवरण प्रमाणित सिफारिस	रु. ५००
१६	व्यवसाय सञ्चालन तथा बन्द गर्नको लागि कर कार्यालय तथा अन्य निकायमा गरिने सिफारिस	रु. ५००
१७	नियुक्ति भई २ वर्ष कार्यावधि पूरा नभएको हकमा शिक्षक सरुवा सहमति सिफारिस प्रा.वि.	रु. २०००
१८	नियुक्ति भई २ वर्ष कार्यावधि पूरा नभएको हकमा शिक्षक सरुवा सहमति सिफारिस नि.मा.वि.	रु. ३०००
१९	नियुक्ति भई २ वर्ष कार्यावधी पूरा नभएको हकमा शिक्षक सरुवा सहमति सिफारिस मा.वि.	रु. ४०००
२०	नियुक्ति/सरुवा रमाना भई आएको २ वर्ष कार्यावधी पुरा भएको हकमा शिक्षक सरुवा सहमति सिफारिस प्रा.वि.	रु. १०००
२१	नियुक्ति/सरुवा रमाना भई आएको २ वर्ष कार्यावधी पुरा भएको हकमा शिक्षक सरुवा सहमति सिफारिस नि.मा.वि.	रु. १०००
२२	नियुक्ति/सरुवा रमाना भई आएको २ वर्ष कार्यावधी पुरा भएको हकमा शिक्षक सरुवा सहमति सिफारिस मा.वि.	रु. २०००
२३	नियुक्ति भई २ वर्ष कार्यावधी पुरा नभएको हकमा सहायकस्तरको कर्मचारी सरुवा सहमति सिफारिस	रु. ३०००
२४	नियुक्ति भई २ वर्ष कार्यावधि पुरा नभएको हकमा अधिकृतस्तरको कर्मचारी सरुवा सहमति सिफारिस	रु. ४०००
२५	नियुक्ति/सरुवा रमाना भई आएको २ वर्ष कार्यावधि पुरा भएको हकमा सहायकस्तरको कर्मचारी सरुवा सहमति सिफारिस	रु. १०००
२६	नियुक्ति/सरुवा रमाना भई आएको २ वर्ष कार्यावधी पुरा भएको हकमा अधिकृतस्तरको कर्मचारी सरुवा सहमति सिफारिस	रु. २०००
२७	जग्गा नामसारी सिफारिस	रु. ५००
२८	नामथर संशोधन सर्जिमिन समेत	रु. ५००

२९	नामथर संशोधन सिफारिस	रु. ५००
३०	निजी जग्गाको रुख कटानका लागि जिल्ला वन कार्यालयमा सिफारिस	रु. १०००
३१	व्यापार व्यवसाय नामसारी दस्तुर	रु. १०००
३२	घर कायम (कच्ची)	रु. ५००
३३	घर कायम (पक्की)	रु. ७५०
३४	बन्दुक नवीकरण	रु. १५००
३५	अस्थायी टहरा निर्माण अनुमति	रु. १५००
३६	छुट जग्गा दर्ता प्रति रोपनी	रु. १०००
३७	निजी धारा, विद्युत, टेलिफोन जडान	रु. ५००
३८	आचरण सम्बन्धी सिफारिस	रु. १०००
३९	व्यक्तिगत घटना दर्ता विलम्ब शुल्क (३५ दिनसम्म निःशुल्क)	रु. २००
४०	व्यक्तिगत घटना दर्ताको प्रतिलिपि शुल्क	रु. ५००
४१	विवाह प्रमाणीकरण (स्वदेशी दुलहीसँग)	रु. ५००
४२	विवाह प्रमाणीकरण (विदेशी दुलहीसँग)	रु. १०००
४३	अविवाहित प्रमाणीकरण	रु. ५००
४४	सडक दूरी प्रमाणित	रु. ५००
४५	जन्म प्रमाणीकरण	रु. ५००
४६	नाता प्रमाणित	रु. ३५०
४७	बसोबास प्रमाणित	रु. ५००
४८	नाफामूलक संस्था दर्ता सिफारिस	रु. १०००
४९	सेवामूलक संस्था दर्ता सिफारिस	रु. ५००
५०	मोही नामसारी सिफारिस	रु. ५००
५१	ठूला उद्योग स्थापना सिफारिस	रु. २०००
५२	मझौला उद्योग स्थापना सिफारिस	रु. १०००
५३	साना उद्योग स्थापना सिफारिस	रु. ५००
५४	जीर्ण रुखको हाँगाबिगा काटछाँट स्वीकृति	रु. ५००
५५	नेपाली पेन्सनपट्टा सम्बन्धी सिफारिस	रु. ५००
५६	भारतीय पेन्सनपट्टा सम्बन्धी सिफारिस	रु. १०००
५७	अन्य मुलुकको पेन्सनपट्टा सम्बन्धी सिफारिस	रु. १०००
५८	अपुताली सबन्धी सिफारिस	रु. १०००
५९	नेपाली/अंग्रेजी रुपान्तरित प्रमाणित कागजात (प्रति गोटा)	रु. १०००
६०	नेपाली/अंग्रेजी रुपान्तरित प्रमाणित प्र.प्र.अ. बाट (प्रति गोटा)	रु. ५००
६१	घुमन्ते जादुगर	रु. ५००
६२	सर्कस इलेक्ट्रोनिक्स पिङ समेत (प्रति दिन)	रु. ५००
६३	उद्योग नामसारी सिफारिस	रु.१०००
६४	आय प्रमाणित	
	रु. १ लाखदेखि ५ लाखसम्म	रु. ५००
	रु. ५ लाखदेखि १० लाखसम्म	रु. १०००
	रु. १० लाखदेखि १५ लाखसम्म	रु. १५००
	रु. १५ लाखदेखि २५ लाखसम्म	रु. २०००
	रु. २५ लाखभन्दा माथि	रु. ३०००
६५	जग्गा मूल्याङ्कन मूल्याङ्कित अङ्कको	१ प्रतिशत
६६	पेट्रोल पम्प स्थापना सिफारिस	रु. २५००
६७	विद्युत जडान सिफारिस	रु. ३००
६८	चारकिल्ला प्रमाणित	रु. ३००
६९	विद्यार्थी (वैदेशिक प्रयोजनका लागि मात्र)	५०% छुट
७०	अन्य कुनै प्रकारका सिफारिस (अन्य निकायमा योजना आयोजना मागको लागि साथै सामाजिक र वडा	५०० (न्यूनतम)

	कार्यालयबाट गाउँपालिकामा गरिने सिफारिस बाहेक)	
७१	चिलाउने, उत्तिस, पात्ले, सल्लो, लगाएतका कुकाठ, गोलिया निकासी सिफारिस (प्रति ट्रक)	३०००
७२	ज्येष्ठ नागरिक/बालबालिका/अपाङ्गता भएका व्यक्ति/बिरामी/असहाय व्यक्ति/ अति विपन्न सिफारिस	निःशुल्क
७३	व्याकहोलोडर प्रयोग बापत (प्रतिघण्टा) जिल्ला दर रेट अनुसार प्रयोग गरिने।	
७४	निजी विद्यालय सञ्चालन सिफारिसः आधारभूत तह रु.१५००/माध्यमिक तह रु.२५००।-	
७५	निजी विद्यालय कक्षा थप सिफारिसः आधारभूत तह रु.१०००/माध्यमिक तह रु.१५००।-	

(ङ) एम्बुलेन्स सेवा प्रयोग गरे बापतको दररेट देहाय बमोजिम पारित गरिएको छः-

१. गाउँपालिका सदरमुकाम देखि ३ किलोमिटरभित्र न्यूनतम रू. ११५०।
२. कच्ची सडक ३ किलोमिटर भन्दा माथि थप प्रति किलोमिटर रू. २३०।
३. ग्राभेल सडक ३ किलोमिटर भन्दा माथि थप प्रति किलोमिटर रू. १९५।
४. पक्की सडक ३ किलोमिटर भन्दा माथि थप प्रति किलोमिटर रू. ९५
५. अक्सिजन शुल्क सिलिण्डर खर्चको आधारमा हुनेछ।

पुनश्चः गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरूको लागि उल्लिखित भाडादरमा १० प्रतिशत छुट हुनेछ।

- गर्भवती महिलाको हकमा जिल्लाभित्र प्रसूति प्रयोजनमा एम्बुलेन्स सेवा निःशुल्क प्रदान गरिनेछ।
- ८४ वर्षभन्दा माथिका जेष्ठ नागरिक, "क" वर्गको अपाङ्गता भएको व्यक्तिको लागि आर्थिक अवस्था अनुसार निःशुल्क वा छुटको व्यवस्था गरिनेछ।
- अति विपन्न वर्गको नागरिक र बेसहारा वर्गको लागि एम्बुलेन्स सेवा संरक्षण तथा अनुगमन समितिको निर्णय बमोजिम निःशुल्क वा छुटको व्यवस्था गरिनेछ।

(च) जनसहभागिता सम्बन्धी दररेट

- खरिद तथा ठोस/पक्की निर्माण कार्य वापत १० प्रतिशत जनसहभागिता अनिवार्य हुनुपर्नेछ।
- कच्ची (कटिङ तथा ग्राभेल) कार्य वापत १२ प्रतिशत जनसहभागिता अनिवार्य हुनुपर्नेछ।
- ठोस तथा कच्ची मिश्रित कार्य वापत १५ प्रतिशत जनसहभागिता अनिवार्य हुनुपर्नेछ।
- कृषि तथा पशुपालन र अन्य मेसिनरी उपकरण वितरण गरिने अनुदानका कार्यक्रमा (विउ तथा विषाधी बाहेकका) २५ प्रतिशत जनसहभागिता अनिवार्य हुनुपर्नेछ।

अनुसूची-१३
(दफा १४ सँग सम्बन्धित)
पर्यटन शुल्क

यस गाउँपालिकाको आफ्नो क्षेत्रभित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुलाई पर्यटन शुल्क लगाइने कार्यलाई यसै आ. व. २०८३/०८४ बाट सुरु गर्न आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ।

अनुसूची-१४
(दफा १५ सँग सम्बन्धित)
बिक्री तथा निकासी शुल्क

अरुण गाउँपालिकाको आफ्नो स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति वा आफ्नो रेखदेखमा रहेको सार्वजनिक स्थलबाट उत्पादन हुने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, काठ, दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरिढुङ्गा आदि प्राकृतिक एवं खानीजन्य वस्तुहरुको बाह्य निकासीमा देहाय बमोजिमको बिक्री तथा निकासी शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ।

क्र.सं.	विवरण	सङ्कलन वापत	निकासी वापत	जम्मा	कैफियत
१.	**ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा**				
	ट्रिपर (१२ घनमिटर)	रु. ३३५०	रु. ४८०	रु. ३८३०	
	ट्रिपर (७ घनमिटर)	रु. १९५५	रु. २८०	रु. २२३५	
	ट्रिपर (५ घनमिटर)	रु. १४००	रु. २००	रु. १६००	
	ट्राक्टर	रु. ५६०	रु. ८०	रु. ६४०	
२.	**माटो**				
	ट्रिपर	रु. १०००			
	ट्रक	रु. ५००			

	ट्राक्टर	रु. २००	

अनुसूची (१५)
(दफा १८ सँग सम्बन्धित)
दण्ड तथा जरिवाना

सि.नं.	विवरण	आ.व. २०८३/०८४ को दर रु.	कैफियत
१.	व्यक्तिगत घटना दर्ताहरु	३५ दिनभित्र निःशुल्क	मृत्युदर्ताको हकमा निःशुल्क
२.	३५ दिन कटेपछि दर्ता हुने व्यक्तिगत घटना	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली, २०७७ बमोजिम हुने।	
३.	गाउँपालिकाले तोकेको निषेधित क्षेत्र तथा छिमेकीलाई असर पर्ने गरी घर छेउ, चोक लगायतका सार्वजनिक क्षेत्रमा फोहोर फाल्नेको हकमा	१०००	फोहोर उठाउन लागेको रकम समेत लिने।
४.	निषेधित प्लास्टिक प्रयोगमा ल्याउनेको हकमा	१००	
५.	जथाभावी चौपाया छोड्नेका हकमा प्रतिदिन प्रति चौपाया	५०	७ दिनसम्म पनि चौपाया धनी चौपाया लिन नआएमा गाउँपालिकाले लिलाम गर्नेछ।
५.१	खसी, बाखा, भेडा, च्याङ्ग्रा आदि	१००	पाठापाठीको हकमा खुराकी खर्च प्रति दिन रु.७५।-
५.२	गाई, गोरु, राँगा, भैंसी, घोडा, सुँगुर बङ्गुर, घरपालुवा कुकुर, लगायत	२००	खुराकी खर्च थप प्रतिदिन रु. १००।- बाछाबाछी र पाडापाडीको हकमा सो को ५० प्रतिशत थप
५.३	माथि उल्लेखित बाहेकका चौपायाको हकमा	१०० देखि २०० सम्म	खुराकी खर्च थप रु.१००।- प्रतिदिन।
६.	मालपोत बक्यौता जरिवाना	गत आ.व. को मालपोत नतिरेको हकमा गत आ.व.को आर्थिक ऐन अनुसार र अन्य आ.व.को हकमा चालु आ.व.को आर्थिक ऐन अनुसार असुल गर्ने। त्यस्तो रकममा थप १० प्रतिशत रकम लिने	
७	झुठ्ठा विवरण पेश गर्नेका लागि		
७.१	उद्योग, व्यापार तथा व्यवसायको विवरण	मूल्याङ्कनको थप ०.१%	
७.२	गाउँपालिकाले मागेको अन्य विवरण	५००	
८.	अर्कालाई अप्ठेरो पार्ने नियतले रुख, पर्खाल लगाउने, घर टहरा निर्माण गर्ने	प्रचलित कानूनमा तोकेको भए कानुन बमोजिम हुने। गाउँपालिकाले हटाउँदाको खर्च समेत थप गरी लिने।	
९.	सबै प्रकारका पसल तथा व्यवसाय र अन्य कुनै व्यवसाय गाउँपालिकामा दर्ता नगरी अनुमति बेगर सञ्चालन गरिरहेको वा नवीकरण नगरेको (प्रथम वर्षका लागि)	चालु आ.व.को आर्थिक ऐन बमोजिम	
१०.	क) एक वर्षसम्म नआएकोलाई आधार दरमा थप	१०%	
११	ख) एक वर्षदेखि माथि दुई वर्षसम्म नआएकोलाई आधार दरमा थप	२० %	
१२.	ग) दुई वर्षभन्दा बढी नआएकोलाई आधार दरमा थप	२५ %	
१३.	सार्वजनिक बाटो लगायत सौंध सँधियारीलाई बाधा अवरोध पुग्ने गरी ढल, नाली, चर्पी, सेफ्टी टैंक बनाउनेलाई	२०००	१. गाउँपालिकाले हटाउँदाको खर्च समेत थप गरी लिने। २. बाटोमा १२ नं. र १३ नं. मा भएको घटनाका आधारमा हुने सम्भावित हानि नोक्सानीको जिम्मेवारी समेत सम्बन्धित व्यक्तिबाटै असुल उपर गर्ने।
१४.	इजाजत बिना सार्वजनिक स्थान, बाटो, घोडेटो, गोरेटो घेर्ने, गाई वस्तु बाँध्ने, माटो, गिटी, बालुवा तथा ढुङ्गा लगायतका सामान राखि आफ्नो प्रयोगमा ल्याउनेलाई	१५००	

१५.	बिना अनुमति सार्वजनिक सम्पतिको हानी नोक्सानी, अतिक्रमण वा अपचलन गर्ने	२५००	त्यस सम्पतिलाई दुरुस्त पार्न लाग्ने खर्च समेत थप असुल गर्ने।
१६.	बिना अनुमति सार्वजनिक जग्गामा वा त्यस्तो जग्गा मिची घर, टहरा आदि निर्माण गर्ने	५०००	घर टहरा भत्काउदा र हटाउँदा लागेको खर्च समेत असुल गर्ने।
१७.	कुनै किसिमका यन्त्र उपकरण जोडी वा कुनै उपकरण वा मनोरञ्जनका साधनद्वारा छरछिमेक वा समाजमा शान्ति भङ्ग हुने कृयाकलाप गर्नेलाई	१००	हटाउँदा लागेको खर्च समेत असुल गर्ने।
१८.	पसलहरुमा मूल्य सूची नराख्नेलाई	१५०० देखि ५१०० सम्म	व्यवसायको प्रकृति हेरी अनुगमन टोलीको सिफारिसमा कार्यपालिकाले निर्णय गर्ने
१९.	निशेधित क्षेत्रबाट ढुङ्गा, गिटी, बालुवा, माटो लगायतका चिज वस्तु निकालेमा वा निकासी गरेमा		
	(क) प्रति ट्याक्टर	६०००	प्रतिपटक दोब्बर हुँदै जानेछ।
	(ख) प्रति टिपर	१८०००	प्रतिपटक दोब्बर हुँदै जानेछ।
	(ग) नदीजन्य सामग्रीको हकमा नम्बरी जग्गाबाट समेत निकाल्न पाइने छैन। यदि निकालेको हकमा सम्बन्धित जग्गा धनीलाई एकमुष्ठ	१००००	प्रतिपटक दोब्बर हुँदै जानेछ।
२०.	लकडीको चोरी निकाशी गरेबापतको जरिवाना	रु. १५००	
२१.	झुटा तथा किर्ते कागजात पेश गरी प्रतिलिपि लिएमा	रु. ५००	
२२.	बिस्फोट एवं बिषादी प्रयोग गरी माछा मारेमा	रु. ५०००	हातहतियार जफत
२३.	जल उपभोक्ता संस्था/संघ/संस्था/समूह नवीकरण नभएको अवस्थामा आ.व. २०८३/०८४ को लागि लाग्ने अतिरिक्त शुल्क	चालु आ.व.मा लाग्ने नवीकरण शुल्कको पहिलो वर्ष ५ प्रतिशत/ २ देखि ५ वर्षसम्मको १० प्रतिशत र ५ वर्षभन्दा माथिकोलाई २५ प्रतिशत	

- यसका साथै उल्लिखित कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिन सकिने छैन र अन्य कर तथा शुल्क सङ्कलन सम्बन्धी निश्चित ऐन, नियम, कार्यविधि तथा कानूनी प्रकृया पूरा गरी गाउँपालिकाले तोके बमोजिम निर्धारण गरी लागू गर्न सकिनेछ।
- उल्लिखित कर तथा सेवा शुल्क प्रत्येकको फरक फरक कर लगाउँदा भौगोलिक कठिनाइका कारण सङ्कलन गर्न कठिनाई हुने भएकोले कुनै एक वा सोभन्दा बढी अनुसूचीमा उल्लेखित विवरण भएको दररेटलाई एकमुष्ट ठेक्का व्यवस्था गर्न सकिनेछ।

नोटः- अरुण गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८३ मा नसमेटिएका राजस्वका शीर्षकहरु नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ।

♦♦♦

आ.व. २०८३/०८४ को आय अनुमान

राजस्व संकेत नं.	आय शिर्षक	आ.व. २०८३/८४ को आय अनुमान
अ.	**आन्तरिक आय**	**९६६६००० **
आ.	**राजस्व बाँडफाँड**	**९१८३७१२५**
आ.१	राजस्व बाँडफाँड संघ	८४९५६०००
११४११	संघ राजस्व बाँडफाँड मुल्य अभिवृद्धि कर	५९४६९०००
११४११	संघ राजस्व बाँडफाँड अन्तशुल्क	२५४८७०००
आ.२	राजस्व बाँडफाँड प्रदेश	६८८११२५
११४११	प्रदेश बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	६८८११२५
इ.	**संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदान**	**३३००००००० **
१३३११	वित्तीय समानिकण अनुदान	८६४०००००
१३३१२	सशर्त अनुदान चालु	२२११०००००
१३३१३	सशर्त अनुदान पूँजीगत	६५०००००
१३३१४	विशेष अनुदान	१००००००००
१३३१५	समपुरक अनुदान	६००००००
ई.	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**	**३३२१६०००**
१३३११	वित्तीय समानिकण अनुदान	७४७१०००
१३३१२	सशर्त अनुदान चालु	६०४५०००
१३३१३	सशर्त अनुदान पूँजीगत	९७०००००
१३३१५	समपुरक अनुदान	१००००००००
उ.	**मौज्दात**	**३४४४५०९२**
३२१२२	गत आ.व. को बैंक मौज्दात/ अल्या अनुमान	२५४४८१६५।८४
३२१२२	ऋणात्मक आय(घाटा बजेट)	८९९६९२६।१६
कूल जम्मा आय		**४९९१६४२१७**

अरुण गाउँपालिकाको आ.व. २०८३/०८४ को चालु तर्फको व्यय विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	विनियोजन
८०१०७५०११०१ अरुण गाउँपालिका				
१	चण्डेश्वरी आधारभूत विद्यालय भवन मर्मतसम्भार अरुण २	२२२३१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
२	कर्मचारी क्षमता विकास तालिम	२२५११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
३	बहिरा महासंघ भोजपुर	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
४	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१९,५०,०००.००
५	सार्वजनिक सुनुवाई	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३,००,०००.००
६	दलित लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
७	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम (वडा नं. ५, ६ र ७ लाई पूर्णता)	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	३,६६,१२०.००
८	स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१७,१०,०००.००
९	गाउँपालिका गान निर्माण	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
१०	बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम (वडा नं. १ र २)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००

११	गाउँ विकास कार्यक्रम तथा गरिवी निवारण	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१२	स्वास्थ्य सहायता तथा स्वास्थ्य व्यवस्थापन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५,००,०००.००
१३	श्रम तथा रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालनको लागी स्थानीय तहको शतप्रतिशत साझेदारी रकम(प्रदेश तर्फको लागी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,००,०००.००
१४	अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	४,००,०००.००
१५	पदाधिकारी क्षमता विकास तालिम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२,००,०००.००
१६	जनजाति लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८,००,०००.००
१७	सुरक्षा व्यवस्थापन	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२,००,०००.००
१८	अरुण बहुमुखी क्याम्पस	२५३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,००,०००.००
१९	आर्थिक सहायता	२७१११	आन्तरिक श्रोत	१०,००,०००.००
२०	अन्य सामाजिक सहायता (विपन्न तथा जेष्ठ नागरिक एम्बुलेन्स भाडा फिर्ता)	२७११२	आन्तरिक श्रोत	२,००,०००.००
२१	स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम (ग र घ वर्गका अपाङ्गता भएका व्याक्तिहरुको प्रति परिवार ५ जना)	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	८,००,०००.००
८०१०७५०११०३ महिला तथा बालबालिका शाखा				
२२	लैंगिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियानको लागी व्यानर छपाई तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,०००.००
२३	नारी दिवस कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
२४	तीज विशेष नारी सशक्तीकरण एवं सचेतनामूलक कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
२५	नवजात शिशु भेटघाट तथा सुत्केरी महिला पोषण कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६,८०,०००.००
८०१०७५०११०४ पशुपंक्षी विकास शाखा				
२६	उन्नत जातको पशुपन्छी बिमा सचेतना कार्यक्रम	२२२१४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२७	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	२२४१९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
२८	व्यावसायिक पशुपालन सम्बन्धी तालिम	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२९	पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३०	रेबिज रोग बिरुद्धको खोप अभियान तथा जनचेतनामुलक कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
३१	औषधी खरिद तथा ढुवानी कार्यक्रम	२७२१३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६,००,०००.००
८०१०७५०११०५ सहकारी शाखा				
३२	क्रियाशिल सहकारी संस्थाहरु संगको समिक्षा तथा अन्तक्रिया कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,०००.००
३३	साधारण सभाको व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,०००.००
३४	सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३५	ऋण लगानी तथा असुली प्रक्रियामा सहजिकरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
८०१०७५०११०६ न्यायिक समिति				
३६	मेलमिलापकर्तालाई मुद्दा मामिलामा छलफल गराए वापत पाउने पारिश्रमिक	२११३९	आन्तरिक श्रोत	२०,०००.००
३७	न्यायिक समितिको बैठक भत्ता	२११३९	आन्तरिक श्रोत	१,२०,०००.००
३८	मेलमिलाप केन्द्रको कार्यालय व्यवस्थापन	२२३१९	नेपाल सरकार -समानिकरण अनुदान	८०,०००.००
३९	समुदाय तथा विद्यालयहरुसँग न्यायिक समिति (कानुनी सचेतना तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम)	२२५२२	नेपाल सरकार -समानिकरण अनुदान	२,८०,०००.००

८०१०७५०११०९ पञ्जिकरण शाखा				
४०	पञ्जीकरण शाखा व्यवस्थापन तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार -समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
४१	घुम्ती शिविर मार्फत वडा कार्यालयबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रम	२७१११	नेपाल सरकार -समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
८०१०७५०१११० अरुण गाउँपालिका प्रशासनिक चालु				
४२	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,५५,००,०००.००
४३	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	आन्तरिक श्रोत	६०,००,०००.००
४४	पारिश्रमिक पदाधिकारी	२१११२	आन्तरिक श्रोत	१२,९४,५००.००
४५	पारिश्रमिक पदाधिकारी	२१११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३९,०५,५००.००
४६	पोशाक	२११२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७,५०,०००.००
४७	स्थानीय भत्ता	२११३१	आन्तरिक श्रोत	५,००,०००.००
४८	स्थानीय भत्ता	२११३१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१२,००,०००.००
४९	महंगी भत्ता	२११३२	आन्तरिक श्रोत	४,००,०००.००
५०	महंगी भत्ता	२११३२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१४,००,०००.००
५१	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२११३४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९,००,०००.००
५२	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२,००,०००.००
५३	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,००,०००.००
५४	पदाधिकारीअन्य सुबिधा	२११४२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५,००,०००.००
५५	कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृतभरण तथा उपदान कोष खर्च	२१२१२	आन्तरिक श्रोत	५,००,०००.००
५६	कर्मचारी कल्याण कोष	२१२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३५,००,०००.००
५७	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	५,००,०००.००
५८	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७,००,०००.००
५९	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२८,१५,०००.००
६०	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१५,००,०००.००
६१	बिमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	४,००,०००.००
६२	एम्बुलेन्स व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१२,००,०००.००
६३	एम्बुलेन्स व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	आन्तरिक श्रोत	२,००,०००.००
६४	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२,५०,०००.००
६५	मसलन्द तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,५३,८७५.००
६६	मसलन्द तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१,८६,१२५.००
६७	पुस्तक, सामग्री तथा सुचना छपाई खर्च	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२,००,०००.००
६८	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५,००,०००.००
६९	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	२२३१९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	८,३५,०००.००
७०	भैपरी आउने चालु खर्च	२२३१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२,००,०००.००
७१	RedBook तथा योजना किताब छपाई खर्च	२२३१९	आन्तरिक श्रोत	३,००,०००.००
७२	सेवा र परामर्श खर्च	२२४११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५,००,०००.००
७३	करार सेवा शुल्क	२२४१३	आन्तरिक श्रोत	४८,६१,३७५.००
७४	करार सेवा शुल्क	२२४१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,५८,३८,६२५.००
७५	सरसफाईसेवा शुल्क	२२४१४	आन्तरिक श्रोत	४,००,०००.००
७६	सरसफाईसेवा शुल्क	२२४१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७,५०,०००.००
७७	विविध कार्यक्रम खर्च	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	८,००,०००.००
७८	अनुगमन तथा मूल्यांकन खर्च	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	४,००,०००.००
७९	भ्रमण खर्च	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	९,५०,०००.००

८०	भ्रमण खर्च	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१२,००,०००.००
८१	विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	२२६१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
८२	अन्य भ्रमण खर्च	२२६१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५,००,०००.००
८३	विविध तथा अतिथी सत्कार खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	२३,१०,०००.००
८४	सभा सञ्चालन खर्च	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	९,००,०००.००
८५	सरकारी निकाय, समिति, प्रतिष्ठान एवं बोर्डहरूलाई निःशर्त चालु अनुदान तथा सदस्यता शुल्क	२६४११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
८६	घरभाडा	२८१४२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६,००,०००.००
८७	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	२८१४३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	११,५५,०००.००
८०१०७५०११२९ रोजगार शाखा				
८८	उत्पादन र उद्यमशीलता मार्फत रोजगारी सिर्जना तथा न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूति, सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र पुनः एकीकरण सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालनको लागी स्थानीय तहको शत प्रतिशत लागत साझेदारी रकम (संघ तर्फको लागी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	११,४७,०००.००
८०१०७५०११३० कृषी विकास शाखा				
८९	अगुवा कृषक तालिम	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
९०	उको बिउ खरिद, ढुवानी तथा वितरण कार्यक्रम तालिम समेत	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
९१	२५% कृषक लागत साझेदारी सुन्तला, कागति, लिची बिरुवा खरिद, ढुवानी तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
९२	मकैको बिउ खरिद, ढुवानी (वडा कार्यालय सम्म) तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
९३	आकस्मिक वाली संरक्षण तथा पुरानो बगैंचा व्यवस्थापन, विषादी खरिद, ढुवानी तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
९४	तरकारीको बिउ खरिद, ढुवानी तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
८०१०७५०११३१ शिक्षा, युवा तथा खेलकूद विकास शाखा				
९५	विविध बैठक- (शिक्षा समिति/प्रधानाध्यापक बैठक/आकस्मिक बैठक)	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
९६	शैक्षिक क्यालेण्डर प्रकाशन	२२३१५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,९०,०००.००
९७	तलब (ईसिडी/लेखापाल/कार्यालय सहयोगी) विद्यालय अनुदान	२२४१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,०५,५०,०००.००
९८	पालिका तथा वडास्तरीय अतिरिक्त तथा सहकार्यकलाप/सिकाइ मेला संचालन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
९९	कक्षा ८ र १० र १२ कक्षाको वार्षिक परीक्षामा पालिका भित्रबाट सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याउने एक छात्र र एक छात्रालाई सम्मान कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१००	कक्षा ४-१० को पालिका स्तरीय परीक्षा सन्चालन तथा व्यवस्थापन	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,२०,०००.००
१०१	सामुदायिक विद्यालयमा गणित ल्याव व्यवस्थापन	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
१०२	शिक्षक दिवस/शिक्षकमैत्री खेलकूद कार्यक्रम विविध	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१०३	विद्यालय अनुगमन/सुपरीवेक्षण तथा नमुना पाठ प्रदर्शन	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१०४	विविध कार्यक्रम खर्च (दिवसहरु, विपद, ढुवानी, आकस्मिक बैठक,संचार आदि)	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	४०,०००.००
८०१०७५०११३२ सूचना प्रविधि शाखा				
१०५	सूचना प्रविधि शाखामा आवश्यक सामाग्रीहरु खरिद	२२२२१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,०००.००

	तथा मर्मत			
१०६	वडा सचिवहरुका लागि केन्द्रीकृत नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम	२२५११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१२,०००.००
१०७	LGPAS सम्बन्धी कर्मचारीहरुलाई तालिम	२२५११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,०००.००
१०८	आधारभूत अस्पतालका कर्मचारीहरुको कम्प्युटर सीप अभिवृद्धि सम्बन्धी ४ दिने तालिम	२२५११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२८,०००.००
१०९	अरुण गाउँपालिका अन्तर्गतका मा.वि. हरुका कक्षा ११ र १२ का विद्यार्थीहरुलाई नक्कली इमेल र अनलाइन ठगी (Financial Fraud) बाट बचाउन Cyber Security सम्बन्धी सचेतना तालिम।	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,०००.००
११०	नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिने स्फ्टवेयर सम्बन्धी सरोकारवालहरुलाई तालिम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,०००.००
१११	श्री शारदा मा.वि. मा स्नातक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि ४ दिने Cyber Security र AI सम्बन्धी तालिम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
११२	अरुण गाउँपालिका तथा वडा पालिकाका कर्मचारीहरुका लागि Microsoft Teams तालिम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,०००.००
११३	अरुण गाउँपालिका मातहतका इ-हाजिरी जडान भएका कार्यालयहरुमा E-attendance सम्बन्धी तालिम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
११४	Microsoft 365 तथा अन्य Software licence खरिद	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,०००.००
११५	LGPAS सम्बन्धी बैठक खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,०००.००
८०१०७५०११३३ स्वास्थ्य शाखा				
११६	स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न तालिम सञ्चालन कार्यक्रम	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
११७	नसर्ने रोगहरु सम्बन्धी जनचेतनामूलक तथा शिविर सञ्चालन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
११८	आमा समूह, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा अन्य सरोकारवालाहरुसँग मानसिक रोगहरु सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
११९	दुर्गम बस्तीका गर्भवती एवं सुत्केरी तथा २४ महिना मुनिका बालबालिकाहरुलाई पोषण सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा स्क्रिनिङ कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१२०	eHMIS नवीकरण, प्रशासनिक एवं सञ्चार तथा विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२,००,०००.००
१२१	स्वास्थ्य संस्थाहरुको लागि औषधी खरिद तथा ढुवानी कार्यक्रम	२७२१३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००,०००.००
१२२	सर्जिकल एवं स्वास्थ्य सामाग्री खरिद तथा ढुवानी कार्यक्रम	२७२१३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
८०१०७५०११३४ लघु उद्यम शाखा				
१२३	लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८०१०७५०१२०१ अरुण गाउँपालिका वडा नं.१, याङपाङ				
१२४	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२४,०००.००
१२५	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१५,०००.००
१२६	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	११,०००.००
१२७	इन्धन	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६०,०००.००
१२८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३०,०००.००
१२९	सामान ढुवानी तथा मेसिनरी सामान मर्मत	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१५,०००.००

१३०	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,१५,०००.००
१३१	अस्थायी प्रहरी पोष्ट याङपाङ इन्धन खर्च	२२३१४	आन्तरिक श्रोत	३०,०००.००
१३२	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१५,०००.००
१३३	सडक हेरालु	२२४१९	आन्तरिक श्रोत	२,८८,०००.००
१३४	महिला तथा युवा लक्षित कम्प्यूटर तालिम	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
१३५	विद्युत विस्तार कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१३६	नारी दिवश तथा तीज विशेष कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,०००.००
१३७	जनजाती लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१३८	ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४०,०००.००
१३९	खेलकुद विकास कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
१४०	विविध योजना तथा कार्यक्रम	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
१४१	अनुगमन मूल्याङ्कन खर्च (कर्मचारी)	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
१४२	भ्रमण खर्च (पदाधिकारी)	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५०,०००.००
१४३	भ्रमण खर्च (कर्मचारी)	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	८०,०००.००
१४४	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,२५,०००.००
१४५	वडा परिषद खर्च	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,०००.००
१४६	कोशी आधारभूत विद्यालय अनुदान	२५३११	आन्तरिक श्रोत	३,८५,०००.००
१४७	दाउने विद्यालय अनुदान	२५३११	आन्तरिक श्रोत	१,५०,०००.००
१४८	स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम	२५३१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१४९	विपद व्यवस्थापन तथा आर्थिक सहयोग	२७२१९	आन्तरिक श्रोत	३०,०००.००
८०१०७५०१२०२ अरुण गाउँपालिका वडा नं.२, चम्पे				
१५०	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२४,०००.००
१५१	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
१५२	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,०००.००
१५३	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
१५४	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७५,०००.००
१५५	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९०,०००.००
१५६	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९,०००.००
१५७	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	२२३१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,०००.००
१५८	सडक हेरालु	२२४१९	आन्तरिक श्रोत	१,५०,०००.००
१५९	चम्पे मा.वि. विद्यालय व्यवस्थापन तथा कम्प्युटर तालिम	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
१६०	बहु साँस्कृतिक महोत्सव	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
१६१	अपाङ्ग लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,०००.००
१६२	चण्डेश्वरी आ.वि. र सिद्धकाली आ.वि. का विद्यार्थीलाई ट्रयाकसुट वितरण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	६५,०००.००
१६३	गर्भवती महिला पोषण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,३०,०००.००
१६४	वालवालिका लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,०००.००
१६५	लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१६६	महिला लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६०,०००.००
१६७	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१६८	विविध योजना तथा कार्यक्रम	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,१०,०००.००
१६९	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
१७०	भ्रमण खर्च कर्मचारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६५,०००.००
१७१	भ्रमण खर्च पदाधिकारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९०,०००.००
१७२	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९७,०००.००
१७३	अस्थायी प्रहरी पोष्ट सुरक्षा व्यवस्थापन	२२७११	आन्तरिक श्रोत	५०,०००.००

१७४	वडाको डकुमेन्ट्री	२२७११	आन्तरिक श्रोत	५०,०००.००
१७५	सभा सञ्चालन खर्च	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,०००.००
१७६	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२५३१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८०,०००.००
१७७	अरुण बहुमुखी क्याम्पसमा अध्यनरत अरुण -२ का विद्यार्थी लाई छत्रवृति कार्यक्रम	२७२११	आन्तरिक श्रोत	५०,०००.००
८०१०७५०१२०३ अरुण गाउँपालिका वडा नं.३, प्याउली				
१७८	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२४,०००.००
१७९	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
१८०	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१६,०००.००
१८१	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७०,०००.००
१८२	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
१८३	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९५,०००.००
१८४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५,०००.००
१८५	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	२२३१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३०,०००.००
१८६	प्याउली बजार फोहोर व्यवस्थापन	२२४१४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१८७	सार्वजनिक शौचालय सरसफाई	२२४१४	आन्तरिक श्रोत	३६,०००.००
१८८	सडक हेरालु	२२४१९	आन्तरिक श्रोत	२,१६,०००.००
१८९	महिला लक्षित सिपमूलक तालिम	२२५१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१९०	अरुण बहुमुखी क्याम्पस छात्रवृति कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१,००,०००.००
१९१	दलित लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१९२	जेष्ट नागरिक सम्मान कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१९३	परिदि मिडियाद्धारा वडाको वृत्तचित्र (Vidio Documentery) निर्माण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	५५,०००.००
१९४	युवा तथा खेलकुद विकास कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१९५	तरकारीको बीउ बिजन खरिद, ढुवानी तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१९६	बालमैत्री शासन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१९७	अपाङ्गता लक्षित कार्यक्रम (बीउ पुँजी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,०००.००
१९८	ओम आध्यात्मिक सरस्वती भजन मण्डली कार्पेट तथा अन्य सामग्री व्यवस्थापन	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१९९	विविध कार्यक्रम खर्च	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३५,०००.००
२००	भ्रमण खर्च कर्मचारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	८०,०००.००
२०१	भ्रमण खर्च पदाधिकारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९०,०००.००
२०२	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	८०,०००.००
२०३	विविध योजना तथा कार्यक्रम	२२७११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
२०४	वडा परिषद् खर्च	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
२०५	सरस्वती आधारभूत विद्यालय व्यवस्थापन	२५३११	आन्तरिक श्रोत	१,५०,०००.००
२०६	सवारी साधन भाडा तथा मेशिनरी औजार मर्मत	२८१४३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१५,०००.००
८०१०७५०१२०४ अरुण गाउँपालिका वडा नं.४, चरम्बी				
२०७	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२४,०००.००
२०८	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,०००.००
२०९	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,०००.००
२१०	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	८०,०००.००
२११	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७०,०००.००
२१२	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
२१३	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,०००.००
२१४	अस्थायी प्रहरी पोष्ट व्यवस्थापन तथा पेट्रोलिङ्ग	२२३१४	आन्तरिक श्रोत	३५,०००.००

२१५	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	२२३१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,०००.००
२१६	सडक हेरालु	२२४१९	आन्तरिक श्रोत	३,००,०००.००
२१७	युवा तथा खेलकुद	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२१८	ग्रीननेट, टनेल, मल्चिङ खरिद तथा वितरण कार्यक्रम (५०% लागत साझेदारी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
२१९	इन्टरनेट जडान कार्यक्रम विजय आ.वि.	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	२५,०००.००
२२०	तिज विशेष कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२२१	महिला लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२२२	साहित्य विकास कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२२३	स्काउट विकास कार्यक्रम जालपा आ.वि.	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२२४	दुग्ध प्रवर्धन कार्यक्रम गाई खरिद टोल नं. ७, ८ र ९ (५०% लागत साझेदारी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
२२५	विविध कार्यक्रम खर्च	२२५२९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	४०,०००.००
२२६	भ्रमण खर्च कर्मचारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५०,०००.००
२२७	भ्रमण खर्च पदाधिकारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२५,०००.००
२२८	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
२२९	श्री अरुणोदय मा.वि. शैक्षिक सुधार तथा रंगिन प्रिन्टर खरिद	२५३११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,४१,०००.००
२३०	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	२५३१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००.००
२३१	दीर्घरोगी औषधी खरिद	२७२१३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,६५,०००.००
८०१०७५०१२०५ अरुण गाउँपालिका वडा नं.५, याकु				
२३२	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२४,०००.००
२३३	याकु (सोलार) लिफ्ट खानेपानी तथा सरसफाई उ.स. विद्युत महसुल भुक्तानी	२२१११	आन्तरिक श्रोत	२,५०,०००.००
२३४	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
२३५	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,०००.००
२३६	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५०,०००.००
२३७	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७५,०००.००
२३८	प्रहरी चौकी इन्धन तथा मर्मत	२२३१४	आन्तरिक श्रोत	३५,०००.००
२३९	सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
२४०	सडक हेरालु	२२४१९	आन्तरिक श्रोत	१,४५,०००.००
२४१	सम्मान, कला साहित्य तथा प्रकाशन	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२४२	खेलकुद विकास कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५,०००.००
२४३	कृषि तथा पशुपालन (४०% लागत साझेदारी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
२४४	टनेल वितरण (२५% लागत साझेदारी) कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५,०००.००
२४५	सामाजिक समावेशीकरण, लैङ्गिक समता कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००.००
२४६	वडाअध्यक्षसँग शिक्षा कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५,०००.००
२४७	विविध योजना, कार्यक्रम, मर्मत, भैपरी तथा आर्थिक सहयोग	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,३१,०००.००
२४८	भ्रमण खर्च (कर्मचारी)	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६०,०००.००
२४९	भ्रमण खर्च (पदाधिकारी)	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६०,०००.००
२५०	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
२५१	श्री पञ्चकन्या आ वि कट्टी अनुदान	२५३११	आन्तरिक श्रोत	२,०५,०००.००
२५२	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	२५३१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८०१०७५०१२०६ अरुण गाउँपालिका वडा नं.६, जरायोटार				
२५३	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२४,०००.००
२५४	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१०,०००.००
२५५	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	११,०००.००

२५६	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	८०,०००.००
२५७	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६०,०००.००
२५८	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,००,०००.००
२५९	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२२३१४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५,०००.००
२६०	फोहोरमैला व्यवस्थापन	२२४१४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७०,०००.००
२६१	स्प्रेयर मेसिन खरिद कार्यक्रम (२५% लागत साझेदारी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८०,०००.००
२६२	लकुद विकास कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,५०,०००.००
२६३	वालबालिका लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२६४	बादर नियन्त्रण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
२६५	विविध योजना तथा कार्यक्रम	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,९०,०००.००
२६६	वडा डकुमेन्ट्री निर्माण	२२५२९	आन्तरिक श्रोत	७०,०००.००
२६७	भ्रमण खर्च कर्मचारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५०,०००.००
२६८	भ्रमण खर्च (पदाधिकारी)	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५०,०००.००
२६९	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	९०,०००.००
२७०	वडा परिषद खर्च	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
२७१	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	२५३१२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२७२	विद्यालय पोशाक तथा छात्रावृत्ती कार्यक्रम	२७२११	आन्तरिक श्रोत	२,७५,०००.००
८०१०७५०१२०७ अरुण गाउँपालिका वडा नं.७, सिक्रेटार				
२७३	अन्य भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२४,०००.००
२७४	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	५०,०००.००
२७५	संचार महसुल	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	८,०००.००
२७६	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३६,०००.००
२७७	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३५,०००.००
२७८	स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम	२२२१४	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
२७९	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१२,०००.००
२८०	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७०,०००.००
२८१	प्रहरी चौकी जरायोटार इन्धन खरिद	२२३१४	आन्तरिक श्रोत	३०,०००.००
२८२	सन्देशमूलक तथा लोक कल्याणकारी सूचना सम्प्रेषण कार्यक्रम	२२३१५	आन्तरिक श्रोत	५०,०००.००
२८३	लक्षित कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२८४	तिज विशेष कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२८५	खेलकुद सामग्री खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२८६	गर्भवती पोषण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
२८७	कृषि तथा पशुपंक्षी विकास कार्यक्रम (२५% लागत साझेदारी)	२२५२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
२८८	विविध कार्यक्रम खर्च (चालु)	२२५२९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
२८९	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
२९०	भ्रमण खर्च कर्मचारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	६०,०००.००
२९१	भ्रमण खर्चभ्रमण खर्च पदाधिकारी	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	७०,०००.००
२९२	विविध खर्च	२२७११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१,१५,०००.००
२९३	वडा परिषद् सञ्चालन खर्च	२२७२१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	२०,०००.००
२९४	सगरमाथा माध्यामिक विद्यालय शैक्षिक अनुदान	२५३११	आन्तरिक श्रोत	९,००,०००.००
८०१०७५०१५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)				
२९५	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,०७,००,०००.००

२९६	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,२३,०००.००
२९७	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,११,००,०००.००
२९८	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	४६,०००.००
२९९	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९,९४,००,०००.००
३००	एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००
३०१	रोजगार संयोजकको पोसाक	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०,०००.००
३०२	द्रुत प्रतिकार्य समितिको नियमित बैठक तथा द्रुत प्रतिकार्य टोलि अध्यावधिक	२११३९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००
३०३	नियमित तथ्याङ्कको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम् अर्धबार्षिक र बार्षिक समिक्षा	२११३९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,४०,०००.००
३०४	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)	२११३९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१६,००,०००.००
३०५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१३,७७,०००.००
३०६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	३,९४,०००.००
३०७	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,९७,०००.००
३०८	रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च (मसलन्द, अनुगमन/ईन्धन, रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण, अन्य विविध खर्च)	२२३१९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००,०००.००
३०९	निर्माण सम्पन्न भै हस्तान्तरण भएका ५/१०/१५ शैय्याका आधारभूत अस्पताल संचालन खर्च	२२३१९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८५,००,०००.००
३१०	कृषि स्नातक करार	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,२५,०००.००
३११	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	३,४७,०००.००
३१२	रोजगार संयोजकको तलव	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,६८,०००.००
३१३	उद्यम विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक (एकमुष्ट)	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,१९,०००.००
३१४	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२४,०३,०००.००
३१५	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता (सहायक पाचौं तह) को करार सेवा शुल्क (५० प्रतिशत रकम संघ सरकार मार्फत विनियोजन)	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,१२,०००.००
३१६	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,७३,०००.००

	विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान		[एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	
३१७	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,३१,०००.००
३१८	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,४९,०००.००
३१९	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१२,१४,०००.००
३२०	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१२,०१,०००.००
३२१	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८५,०७,०००.००
३२२	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,१५,०००.००
३२३	"म स्वास्थ्य मेरो सामुदाय स्वास्थ्य" घरटोलमा स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम	२२४१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,६०,०००.००
३२४	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्य कर्मीहरुको लागि PAMS V2 सम्बन्धि अभिमुखिकरण	२२५११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६०,०००.००
३२५	स्थानिय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,२४,०००.००
३२६	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१,४६,०००.००
३२७	माटो स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००,०००.००
३२८	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र सञ्चालन तथा अभियान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,००,०००.००
३२९	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,१२,०००.००
३३०	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५,०००.००
३३१	परिवार योजना सेवा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४५,०००.००
३३२	बालापनको रक्षा भविष्यको सुरक्षा (बाल संरक्षण प्रणाली सुदृढीकरण)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,००,०००.००
३३३	उत्पादन र उद्यमशीलता मार्फत रोजगारी सिर्जना तथा न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूति, सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र पुनः एकीकरण सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन (स्थानीय तहको शत प्रतिशत लागत साझेदारी अनिवार्य)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	११,४७,०००.००
३३४	अनौपचारिक/परम्परागत शिक्षा सञ्चालन अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	८८,०००.००
३३५	विद्यालयको विस्तृत भौतिक पूर्वाधार सर्वेक्षण तथा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,५२,०००.००

	प्रतिवेदन तयारी		[एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	
३३६	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण, समता तथा पहुच कार्यक्रम)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,००,०००.००
३३७	अनौपचारिक / परम्परागत शिक्षा सञ्चालन अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	४४,०००.००
३३८	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	५,०५,०००.००
३३९	राष्ट्रिय फल सुन्तला बिषेश कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,७५,०००.००
३४०	स्वीकृत स्थानीय शिक्षा योजना कार्यान्वयनका लागि अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,२८,०००.००
३४१	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३५,३८,०००.००
३४२	स्वीकृत स्थानीय शिक्षा योजना कार्यान्वयनका लागि अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१,५१,०००.००
३४३	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (बैदेशिक)]	३,००,०००.००
३४४	आधारभूत सिकाइ (Foundational Learning) प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४,९७,०००.००
३४५	शैक्षिक सुशासन प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय तहमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	९३,०००.००
३४६	स्थानीय तह/रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा समुदायस्तरमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा सूचना प्रवाह कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८८,०००.००
३४७	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१०,११,०००.००
३४८	रेबिज, सर्पदंश आदिको जनचेतनासम्बन्धि प्रचार प्रसार तथा दिवस मनाउने पशु पंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा, बर्ड फ्लु, ए यम आर सिष्टिसर्कोसिस, टक्सोप्लाज्मोसिस आदी विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम र सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२०,०००.००
३४९	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७०,०००.००
३५०	अनौपचारिक / परम्परागत शिक्षा सञ्चालन अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,०८,०००.००
३५१	विद्यालयको विस्तृत भौतिक पूर्वाधार सर्वेक्षण तथा प्रतिवेदन तयारी	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,२६,०००.००
३५२	पशुपन्छिमा महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण तथा NAHIS रिपोटिङ्ग कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४०,०००.००
३५३	विद्यालयको विस्तृत भौतिक पूर्वाधार सर्वेक्षण तथा प्रतिवेदन तयारी	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	८,८२,०००.००
३५४	पोषण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,३२,०००.००
३५५	रोजगारी सिर्जना एवं प्रवर्द्धन सम्बन्धी सरोकारवालासँग	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५,०००.००

	रणनीतिक संवाद तथा छलफल कार्यक्रम			
३५६	कुकुरमा रेबिज नियन्त्रण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६०,०००.००
३५७	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७०,०००.००
३५८	आधारभूत सिकाइ (Foundational Learning) प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	७१,०००.००
३५९	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,१३,०००.००
३६०	सामुदायिक विद्यालयहरुमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१९,२५,०००.००
३६१	आधारभूत सिकाइ (Foundational Learning) प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१,४२,०००.००
३६२	डिजिटल श्रम तथा रोजगार सेवा सम्बन्धी सरोकारवाला अभिमुखिकरण एवं प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५,०००.००
३६३	स्वीकृत स्थानीय शिक्षा योजना कार्यान्वयनका लागि अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	७६,०००.००
३६४	मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन तथा आत्माहत्या रोकथाम सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	४०,०००.००
३६५	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि,२०८२ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,५६,०००.००
३६६	उत्पादन र उद्यमशीलता मार्फत रोजगारी सिर्जना तथा न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूति, सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र पुनः एकीकरण सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन (स्थानीय तहको शत प्रतिशत लागत साझेदारी अनिवार्य)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६,००,०००.००
३६७	शैक्षिक सुशासन प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय तहमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	४७,०००.००
३६८	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६८,०००.००
३६९	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०,०००.००
३७०	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, नियमित खोपमा विद्यालय केन्द्रित खोप अभियान सञ्चालन, सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरता, खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरूको खोजपड्ताल तथा निगरानी, खोप महिना, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दिगोपनाका लागि व्यवस्थापन खर्च	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,७२,०००.००
३७१	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	७३,०००.००
३७२	सामुदायिक विद्यालयहरुमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने	५,५०,०००.००

			ऋण (बैदेशिक)]	
३७३	समुदाय स्तरमा नसर्ने रोग सम्बन्धि स्क्रिनिङ्ग (फागुन महिना) तथा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,७०,०००.००
३७४	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१३,८९,०००.००
३७५	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८२ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५५,०००.००
३७६	डेंगी तथा अन्य कीटजन्य रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रण, हात्तीपाइले रोग विरुद्ध आम औषधि सेवन अभियान, हात्तीपाइलेका बिरामीहरूको स्व-हेरचाह समूह गठन तथा सञ्चालन, औलो ग्रामीण कार्यकर्ता परिचालन तथा व्यवस्थापन, लक्षित जनसंख्यामा आधारित औषधि सेवन कार्यक्रम, औलो कालाजार ए सी डी, निवारण उन्मुख रोगहरूको केश अनुसन्धान, निगरानी र माईग्रान्ट केन्द्रित कृयाकलाप सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५०,०००.००
३७७	क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम र पि.बि.सि बिरामीका घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क परिक्षण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१,०५,०००.००
३७८	शैक्षिक सुशासन प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय तहमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३,२५,०००.००
३७९	सामुदायिक विद्यालयहरुमा शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	२,७५,०००.००
३८०	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याकं अध्यावधिक कार्यक्रम	२२५२९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	३५,०००.००
३८१	मनोसामाजिक परामर्शकर्ताको दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात र सञ्चार खर्च	२२७११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	६०,०००.००
३८२	स्थानीय तह कार्यक्रम कार्यान्वयन समितिको बैठक व्यवस्थापन खर्च	२२७११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१५,०००.००
३८३	कार्यपालिकाको पदाधिकारी तथा विषयगत शाखासँग वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सेवालाई संस्थागत गर्ने सम्बन्धमा बैठक	२२७११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२५,०००.००
३८४	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी र स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण तथा क्षयरोग कार्यक्रमको योजना तर्जुमा तथा कोहर्ट विश्लेषण	२२७११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	९५,०००.००
३८५	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२३१११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	९२,०००.००
३८६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१,०७,०००.००
३८७	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	२,१४,०००.००

३८८	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	७,५१,०००.००
३८९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	३,३३,०००.००
३९०	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	६,६६,०००.००
३९१	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६४१२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२३,३१,०००.००
३९२	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	४१,०००.००
३९३	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१,७०,०००.००
३९४	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	८५,०००.००
३९५	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	८१,०००.००
३९६	विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	५,९७,०००.००
३९७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	२,८५,०००.००
३९८	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	२७२१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१०,८७,०००.००
३९९	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यासर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने रकम	२७२१९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१७,४०,०००.००
८०१०७५०१५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)				
४००	पशुपन्छी खोप कार्यक्रम संचालन व्यवस्थापन	२२५२२	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान चालु	४५,०००.००
४०१	श्रम तथा रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रम (लागत साझेदारी)	२२५२२	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान चालु	२५,००,०००.००
४०२	लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि संरक्षण कोष	२२५२२	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान चालु	१,००,०००.००
४०३	अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान चालु	७,००,०००.००
४०४	प्राङ्गारिक खेति प्रवर्द्धन गर्न प्राङ्गारिक/जैविक मल अनुदान कार्यक्रम	२२५२२	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान चालु	७,००,०००.००
४०५	ऐतिहासिक झाक्रीस्थान संरक्षण अरुण ३	२५३१४	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान चालु	२०,००,०००.००
			कुल जम्मा	**३६,१६,३८,१२०.००**

अरुण गाउँपालिकाको आ.व. २०८३/०८४ को
पूँजीगत तर्फको व्यय विवरण

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	विनियोजन
८०१०७५०११०१ अरुण गाउँपालिका				
१	भुजेल समाज भवन निर्माण अरुण ५	३११११	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
२	गुरुकुल भवन निर्माण	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण	५२,००,०००.००

			अनुदान	
३	अरुण गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७८,२३,२५६.००
४	अरुण गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण	३११११	आन्तरिक श्रोत	८१,७६,७४४.००
५	श्रीखण्ड आधारभूत विद्यालय भवन निर्माण अरुण ५	३११११	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
६	सिंह बाल विकास केन्द्र घेराबारा अरुण ५	३१११३	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
७	प्रगतिशील अपाङ्गता संजाल (3 in 1 Printer र कम्प्युटर खरिद)	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५,०००.००
८	पञ्चकन्या आधारभूत विद्यालय कार्यालय व्यवस्थापन अरुण ५	३११२३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
९	फालिटार याकु सडक डिपिआर अरुण ५	३११३५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५४,०००.००
१०	फालिटार याकु सडक डिपिआर अरुण ५	३११३५	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,९६,०००.००
११	नसुवा खोला ट्रस पुल अरुण ७	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
१२	प्याउली पञ्चेदोबाटो-खानिगाउँ-घ्याङ्सिङ यागुवा खोला अधुरो सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१२,९१,८७२.००
१३	प्याउली पञ्चेदोबाटो-खानिगाउँ-घ्याङ्सिङ यागुवा खोला अधुरो सडक निर्माण	३११५१	आन्तरिक श्रोत	२१,४२,८१९.००
१४	कटहरे-खानीटार सडकखण्डको सिम्लेखोलामा सोलिङ तथा स्तरोन्नति अरुण २ र १	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१५	कुनाखर्क कृष्ण मन्दिर जाने सडक निर्माण अरुण २	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१६	प्याउली रबेश्बर पिपलडाँडा अधुरो सडक निर्माण	३११५१	आन्तरिक श्रोत	३८,५४,०२६.००
१७	देउराली चम्पे सडक सोलिङ अरुण २	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१८	थापागाउँ अगते सडक अरुण ६	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१९	लेवाङ डाँडादेखि चरम्बी जाने सडक स्तरोन्नति अरुण ४	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
२०	बलखु खत्रीनिबारी गोलेटार सडक निर्माण अरुण ४	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,७५,०००.००
२१	भोर्लाबोट देखी याकु जाने सडक स्तरोन्नती अरुण ५	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,००,०००.००
२२	जरायोटार सिक्रेटार सडक स्तरोन्नती, अरुण गाउँपालिका वडा नं. ६ र ७, भोजपुर (प्रदेश समपुरक २०% साझेदारी)	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,००,०००.००
२३	खोलिटार पाल्पाले अधुरो सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	११,२४,८७२.००
२४	खोलिटार पाल्पाले अधुरो सडक निर्माण	३११५१	आन्तरिक श्रोत	८,३३,१२४.००
२५	खोलिटार सडक निर्माण अरुण ४	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
२६	बेलटार सालघारी सडक निर्माण अरुण २	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
२७	गहते सारुडाँडा सडक स्तरोन्नति अरुण 1	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण	२,५०,०००.००

			अनुदान	
२८	प्याउली-चम्पे-कुनाखर्क-हिलेभज्याङ सडक निर्माण(संघीय समपुरक 20% साझेदारी)	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१५,००,०००.००
२९	थापागाउँ सडक मर्मत अरुण ४	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
३०	खर्केलीटार झोलुङ्गे पुल जाने सडक स्तरोन्नति अरुण १	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
३१	कुटाङ सडक स्तरोन्नती अरुण ६	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३२	कुखुरे पुछार जाने सडक तथा देवीथान मर्मत अरुण ३	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
३३	अरुण खानेपानी मुहान सडक निर्माण	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
३४	कटहरे यागुवा खोला सडक निर्माण अरुण 2	३११५१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
३५	याकु सिचाई पोखरी निर्माण अरुण ५	३११५५	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
३६	लागुवा खोला सिँचाई कुलो निर्माण अरुण 1	३११५५	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
३७	खानेपानी समपुरक	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२०,००,०००.००
३८	महेन्द्रधारा खानेपानी ट्याङ्की निर्माण अरुण ६	३११५६	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
३९	अरुण आध्यात्मिक प्रतिष्ठान व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
४०	कैलाश पर्वत हरित हिल व्यवस्थापन अरुण ७	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
४१	धनेश डाँडा मन्दिर मर्मत अरुण ६	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
४२	राधाकृष्ण अमात्यश्वर मन्दिर निर्माण अरुण १	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६,००,०००.००
४३	पौवादुङ्मा गाउँपालिका पञ्चकन्या मन्दिर	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००,०००.००
४४	पाल्पाले साकेला पार्क निर्माण अरुण ६	३११५९	आन्तरिक श्रोत	२,००,०००.००
४५	खानीगाउँ दलित भवन शौचालय निर्माण अरुण ६	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
४६	साङ्गे छ्योलिङ गुम्बा अरुण १	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
४७	अरुण गाउँपालिका अधुरो कभर्ड हल निर्माण	३११५९	आन्तरिक श्रोत	८४,४४,३८४.००
४८	आन्तरिक पर्यटन प्रवर्धन ट्री हाउस निर्माण पुरनटार अरुण ४	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
४९	छ्याम्ताङ मन्दिर मर्मत अरुण ४	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
५०	पञ्चवली टहरो निर्माण अरुण-६	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
५१	नवलपुरमा यात्रु प्रतीक्षालय निर्माण अरुण 3	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
५२	सिक्रेटार वालउद्यान व्यवस्थापन अरुण ७	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण	३,००,०००.००

			अनुदान	
५३	विश्वप्रेमी माध्यमिक विद्यालय होस्टल व्यवस्थापन अरुण ५	३११५९	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
५४	सगरमाथा मा.वि. झ्यालढोका मर्मत अरुण ७	३११६१	कोशी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
५५	मर्तम संभार कोष	३११७१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१५,००,०००.००
८०१०७५०११०४ पशुपंक्षी विकास शाखा				
५६	ल्यापटप खरिद तथा ढुवानी कार्यक्रम	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८०१०७५०११०८ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन				
५७	विपद् व्यवस्थापन	३११५७	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,८५,०००.००
५८	विपद् व्यवस्थापन	३११५७	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	३०,१५,०००.००
८०१०७५०१११० अरुण गाउँपालिका प्रशासनिक चालु				
५९	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
८०१०७५०१२०१ अरुण गाउँपालिका वडा नं.१, याङपाङ				
६०	थामी समाजको भवन व्यवस्थापन	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
६१	फुसको छानो हटाउने कार्यक्रम	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००,०००.००
६२	वडा कार्यालय जाने बाटो तथा गेट व्यवस्थापन	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
६३	दलित टोल सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२२,०००.००
६४	वडाभरिको सडक सरसफाई तथा स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७,००,०००.००
६५	केन्द्रिय खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
६६	दाउने खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
६७	अमात्यश्वर मन्दिर व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
६८	कटका मा.वि. घेराबारा (क्रमागत)	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
६९	जोगी गाउँ मलामी खाजाघर निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८०१०७५०१२०२ अरुण गाउँपालिका वडा नं.२, चम्पे				
७०	फुसको छाना हटाउ अभियान जस्तापाता खरित तथा वितरण	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००,०००.००
७१	साविक ९ टोलभवन ढोका मर्मत	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,०००.००
७२	सिद्धकाली आ.वि. ब्लक भवन मर्मत तथा व्यवस्थापन	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३०,०००.००
७३	आइतवारे सामूदायिक भवन फर्निचर व्यवस्थापन	३११२३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२५,०००.००

७४	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	३११२३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
७५	डाडाखेत देउराली बोक्ताम कटहरे बेल्टार सडक डि.पि.आर	३११३५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
७६	वोक्ताम सिधेनि पाखा देखी ज्यामिरे खेत जाने सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२०,०००.००
७७	वडा भरीका सम्पूर्ण सडक स्तरउन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	९,००,०००.००
७८	बाङ्गुरे देखी भो.न.पा. जोड्ने नयाँ सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
७९	खरिबोटे खानेपानी मर्मत	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,३०,०००.००
८०	साविक ८ नौलेटोल खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३०,०००.००
८१	सुर्योदय आ.वि. अपुग घेरावारा तथा व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८२	कटहरे खाडीखेत खेलमैदान व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८३	अरुण बहु सास्कृतिक सामुदायिक होमस्टे व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८४	माचुङ्ग पञ्चकन्या देविथान निर्माण/व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८०१०७५०१२०३ अरुण गाउँपालिका वडा नं.३, प्याउली				
८५	रवेश्वर आधारभुत विद्यालय फर्निचर खरिद तथा व्यवस्थापन	३११२३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
८६	दोबाटो गर्भेणी खोला सडक विस्तार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
८७	अष्टमी बजार धोवीखोला हुँदै शिवालय मन्दिर मेन रोड सम्म सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८८	तामाङहरुको समाधीस्थल सम्म सडकबाटो विस्तार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
८९	अमलाबारी, आलेबारी फुयल चौतारा नयाँ सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
९०	छ्यामताङ चेपाङ सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
९१	प्याउली बाट ज्यामिरे जाने गोरेटो बाटो ढलान प्लाष्टर	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
९२	तितृबोट लागुवा खोला सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
९३	भेडेटार मगरगाउँ दोबाटो सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
९४	बिजयबास माचुङ सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	९०,०००.००
९५	वडाभित्रका समग्र सडक सरसफाई	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,५०,०००.००
९६	प्याउली खोकुम्बु सडकको नाली व्यवस्थापन	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
९७	नस्पाती डाँडा कुलाको मूहान सडक विस्तार	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण	६०,०००.००

			अनुदान	
९८	लागुवा खोला वोहोरी बोटे कुलो मर्मत	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
९९	पाईप खरिद वितरण कार्यक्रम (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१००	खोकुम्बु खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
१०१	टारगाउँ दोबाटो खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१०२	हिलटयाङ्क खरिद वितरण कार्यक्रम (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
१०३	अष्टमी बजार ढल ब्यवस्थापन	३११५८	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१०४	आईतवारे देवीथान मन्दिर व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१०५	पञ्चकन्या आधारभूत विद्यालय व्यवस्थापन	३११५९	आन्तरिक श्रोत	१,००,०००.००
१०६	राधाकृष्ण तथा भिमसेनथान मन्दिर व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
१०७	शारदा माद्यामिक विद्यालय खेलमैदान व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१०८	विजयवास आधारभूत विद्यालय व्यवस्थापन	३११५९	आन्तरिक श्रोत	७३,०००.००
१०९	बिजयबास शिवालय मन्दिर व्यवस्थान	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,५०,०००.००
११०	बतासे खेलमैदान स्तरोन्नती	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
८०१०७५०१२०४ अरुण गाउँपालिका वडा नं.४, चरम्बी				
१११	माझखर्क नेवारी सांस्कृतिक भवन निर्माण	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
११२	सामुदायिक महिला भवन निर्माण	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	८,००,०००.००
११३	शुद्ध पिउने पानी यन्त्र खरिद योजना जालपा आ.वि.	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
११४	पावर टिलर खरिद तथा वितरण (4०% लागत साझेदारी)	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
११५	आधुनिक मौरी घार वितरण (५०% लागत साझेदारी)	३११३१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
११६	ललङ्गटार भञ्याङ्ग जलकिनी अरुण नदि सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
११७	लेवाङ्ग डाडा बैद्यगाँउ पैदल मार्ग निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
११८	ग्रमिण सडक अधुरो योजना	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
११९	तोक्चेलुङ्ग प्रवेशद्वार जालपा आ.वि. सम्मको बाटो सोलिङ् कार्य	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१२०	हिउँदे सिचाँई योजना पाइप खरिद (५०% कृषक साझेदारी)	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
१२१	टोल नं. ७ र ८ पिउने पानी टयाङ्की खरिद (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००

१२२	साकेला थान भवन तथा टहरा निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१२३	चरम्बी प्रवेशद्वार निर्माण (बन्चरे)	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,५०,०००.००
१२४	साङ्गे छ्योलिङ गुम्बा ट्वाइलेट निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
८०१०७५०१२०५ अरुण गाउँपालिका वडा नं.५, याकु				
१२५	टोल भवन व्यवस्थापन टोल नं. ५	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१२६	फुसको छाना हटाउ अभियान	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,५०,०००.००
१२७	आरुखर्क सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई भवन व्यवस्थापन	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,५०,०००.००
१२८	श्री पञ्चकन्या आ.वि. व्यवस्थापन	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१२९	फालीटार हरेलोडाँडा जिमीगाउँ सडक स्तरउन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१३०	सानातिना सडक सरसफाई तथा विस्तार	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
१३१	टापु हुँदै माझखर्क ऐसेलुडाँडा जोड्ने सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१३२	कोकले खेत कुलो निर्माण	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१३३	खानेपानी मर्मत, सम्भार, व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५,०००.००
१३४	श्री विश्वप्रेमी मा.वि. पहिरो व्यवस्थापन तथा सिढी निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	४,००,०००.००
१३५	सितलादेवी शौचालय निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१३६	श्री श्रीखण्ड आ. वि दिवाखाजा भवन निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२५,०००.००
१३७	वराहपोखरी सुर्केनागी पर्यटन प्रवर्द्धन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
१३८	प्रहरी चौकी व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	६५,०००.००
१३९	खेलमैदान निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
८०१०७५०१२०६ अरुण गाउँपालिका वडा नं.६, जरायोटार				
१४०	दलित सरोकार मञ्च भवन निर्माण	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,२०,०००.००
१४१	कुटाङ इ.सि.डी. भवन निर्माण	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१४२	फुसको छानो विस्थापन कार्यक्रम	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१०,००,०००.००
१४३	स्मार्ट टि.भी. खरीद कार्यक्रम	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,७५,०००.००
१४४	सडक सरसफाइ तथा नयाँ ट्र्याक ओपन	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००

१४५	बगुवा क्षेत्र सडक विस्तार,स्तरोन्नती तथा ग्याविङ	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१४६	दमार झोलुङ्गे पुल सिढी निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००.००
१४७	फोक्सेलिङ पोखरी निर्माण	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००.००
१४८	कालडाडा केपनाङ खानेपानी पाइप खरिद (25% लागत साझेदारी)	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१४९	केराबारी पोखरी निर्माण	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,७५,०००.००
१५०	पाइप खरीद कार्यक्रम (25% लागत साझेदारी)	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१५१	रनगढ पोखरी निर्माण	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१५२	तल्लो रानिटार पोखरी निर्माण	३११५५	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१५३	माझीगाउ लिफ्ट खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१५४	मोटर खरीद कार्यक्रम (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१५५	वगुवा धाउखानी लिफ्ट खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१५६	टोड्केधारा खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७०,०००.००
१५७	पाल्पाले खानेपानी व्यवस्थापन	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
१५८	सिमखोला तारजाली निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१५९	जुनेली क्लव भवन मर्मत व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१६०	वडा कार्यालय घेराबारा	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१६१	फेरीबजार फुलबारी तथा डस्बिन स्टेन्ड निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१६२	महेन्द्रोदय मा.वि.स्टेज निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,५०,०००.००
१६३	खाँनिगाउ दलित भवन शौचालय भवन निर्माण साझेदारी	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	७५,०००.००
१६४	चोन्ताङ खेलमैदान निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१६५	सिम्टार स्पोटीङ क्लव भवन प्लाष्टर	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८०१०७५०१२०७ अरुण गाउँपालिका वडा नं.७, सिक्रेटार				
१६६	महिला भवन निर्माण, सिक्रेटार	३११११	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
१६७	नसुवाखोला वेलिब्रिज निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
१६८	पराजुली टर्निङ क्षेत्रीवारी सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण	३,००,०००.००

			अनुदान	
१६९	आहालडाडा- साकेवा स्कुल सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५,००,०००.००
१७०	ढुङ्ग्रेखोला- खाल्ले सडक स्तरोन्नती	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	२,००,०००.००
१७१	जनश्रम वालकल्याण आवि घेरावारा	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१७२	वडा स्तरीय सडक मर्मत तथा सरसफाई	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
१७३	खाल्ले डाडाटोल खानेपानी व्यवस्थापन (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१७४	लुङछुङ खानेपानी मुहान मेसिनरी वाल निर्माण	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१७५	घुन्ताङ खानेपानी मर्मत	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१७६	कात्तिके खानेपानी व्यवस्थापन तथा पाइप खरिद (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१७७	खाल्ले खानेपानी पाइप खरिद तथा व्यवस्थापन (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
१७८	प्लाष्टिक पाइप खरिद (25% लागत साझेदारी)	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	३,००,०००.००
१७९	सार्वजनिक भवन तथा सडकमा वत्ती व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१८०	जग्रे कृषि भवन मर्मत	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१८१	वेल्टार ढुकुरथान घेरावारा	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	५०,०००.००
१८२	लभ हिल प्रतिक्षालय निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,५०,०००.००
१८३	साकेवा आवि कक्षा व्यवस्थापन	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१,००,०००.००
८०१०७५०१५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)				
१८४	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :-कोशी प्रदेश को भोजपुर जिल्ला क्षेत्र नं. १ अन्तर्गत अरुण गाउँपालिका- 7४६ वटा (स्वीकृत आवास संख्या अनुसार आ.व. २०८2/०८3 सम्म सम्झौता भएका लाभग्राहीका लागि भुक्तानी गर्न)	३११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	३५,००,०००.००
१८५	स्वीकृत गुरुयोजनाका आधारमा साझेदारीमा विद्यालय पुर्वाधार विकास	३११५९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	३,००,०००.००
१८६	स्वीकृत गुरुयोजनाका आधारमा साझेदारीमा विद्यालय पुर्वाधार विकास	३११५९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	६,००,०००.००
१८७	स्वीकृत गुरुयोजनाका आधारमा साझेदारीमा विद्यालय पुर्वाधार विकास	३११५९	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	२१,००,०००.००
८०१०७५०१५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)				
१८८	अरुण नदी बराह पोखरी लिफ्टिङ खानेपानी आपूर्ति	३११५६	नेपाल सरकार - विषेश अनुदान	१,००,००,०००.००

	आयोजना		पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	
८०१०७५०१५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)				
१८९	प्याउली-चम्पे-कुनाखर्क-हिलेभज्याङ सडक निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समपुरक अनुदान चालु [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	६०,००,०००.००
८०१०७५०१५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)				
१९०	न्यून दरवन्दी भएका सामुदायिक माविलाई डिजिटल सिकाइ सामग्री अनुदान, कटका मा.वि. अरुण वडा नं. १	३११२२	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	५,००,०००.००
१९१	रातमाटे शिव मन्दिर पूर्णता, अरुण गापा १, भोजपुर	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	५,००,०००.००
१९२	राधाकृष्ण अमात्येश्वर शिव मन्दिर निर्माणअरुण गापा १, भोजपुर	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	७,००,०००.००
१९३	नाछोङ साकेला बुङ्ताङ निर्माण, अरुण गापा १, भंगेरी, भोजपुर	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	६,००,०००.००
१९४	रवेश्वर शिवालय मन्दिर पुर्वाधार निर्माण, खोकुम्बु , अरूण ३, भोजपुर	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	५,००,०००.००
१९५	कृषि बजार टहरा निर्माण अरुण गापा -४ भोजपुर	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	८,००,०००.००
१९६	चरम्बी रयाङ साङ्गे छोलिङ गुम्वा निर्माण अरुण ४	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	५,००,०००.००
१९७	भोजपुर अरुण ७ सिक्रेटार राधाकृष्ण मन्दिर निर्माण अरुण ७	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	५,००,०००.००
१९८	ओमडाँडा त्रिधार्मिक क्षेत्र, आवश्यक संरचना निर्माण, अरुण -३, भोजपुर	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	३०,००,०००.००
१९९	चम्पे मावि अधुरो घेराबारा निर्माण	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	६,००,०००.००
२००	पेन्सनगढी डाँडा, आवश्यक पर्यटकीय संरचना निर्माण, अरुण -१ भोजपुर	३११५९	कोशी प्रदेश - शसर्त अनुदान पुँजीगत	१५,००,०००.००
८०१०७५०१५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)				
२०१	जरायोटार सिक्रेटार सडक स्तरोन्नती, अरुण गाउँपालिका वडा नं. ६ र ७, भोजपुर	३११५१	कोशी प्रदेश - समपुरक अनुदान पुँजीगत	१,००,००,०००.००
			कुल जम्मा	**१३,७५,२६,०९७.००**
			आ.व. २०८३/०८४ को कुल जम्मा चालु तथा पुँजीगत व्यय	**४९,९१,६४,२१७.००**

♦♦♦

अरुण गाउँपालिकाका गाउँ सभा सदस्यहरुको नामावली

क्र.सं.	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१	शालिकराम खत्री	अध्यक्ष	९८४१५९८८००
२	बिनिता ढकाल	उपाध्यक्ष	९७४९४८४४६१
३	राम कुमार तामाङ्ग	गाउँ सभा सदस्य	९८४२२२८५७४
४	इन्द्र बहादुर पुलामी मगर	गाउँ सभा सदस्य	९८६२०३०६१९
५	कुमार कार्की	गाउँ सभा सदस्य	९८४२०५७५६२
६	जंग बहादुर राई	गाउँ सभा सदस्य	९८४२५६५६८७
७	युवराज ढकाल	गाउँ सभा सदस्य	९८५२०५२६३३
८	गणेश कुमार राई	गाउँ सभा सदस्य	९८०४०११८८७
९	कुमार थापा	गाउँ सभा सदस्य	९८५२०५२०२८
१०	रुपा देबि श्रेष्ठ	गाउँ सभा सदस्य	९८१४३५७३४५
११	देवी तामाङ(राई)	गाउँ सभा सदस्य	९७६२२१५६९३
१२	मैना राइ	गाउँ सभा सदस्य	९८४८८८११४७
१३	अनिशा विश्वकर्मा	गाउँ सभा सदस्य	९८१२३३०७०५
१४	ललित कुमार राई	गाउँ सभा सदस्य	९८४१८१२५४९
१५	भक्त बहादुर भुजेल	गाउँ सभा सदस्य	९८१७३७५५८५
१६	रमिला खत्री/कार्की	गाउँ सभा सदस्य	९८४२४६४६९०
१७	गीता दर्जी	गाउँ सभा सदस्य	९८६२०८७४७७
१८	गणेश प्रसाद गौतम	गाउँ सभा सदस्य	९८६१९१२५२३
१९	नवराज खत्रि	गाउँ सभा सदस्य	९८६२९८३६११
२०	मुना दर्जी	गाउँ सभा सदस्य	९८२७०३६२५९
२१	शिव कुमार खत्री	गाउँ सभा सदस्य	९८४२१७९६३९
२२	लीला बहादुर रैका मगर	गाउँ सभा सदस्य	९८४४०१०२१३
२३	ज्ञानिमाया सार्कि(पाहाडि)	गाउँ सभा सदस्य	९८२९३९२३५४
२४	खगेन्द्र कार्की	गाउँ सभा सदस्य	९८४२२८४५४५
२५	केदार मान राई	गाउँ सभा सदस्य	९८६५३८३५२३
२६	दुर्गा देवी पराजुली	गाउँ सभा सदस्य	९८००९१५६२६
२७	दुर्गा माया विश्वकर्मा	गाउँ सभा सदस्य	९८०४३८२७०४
२८	विरेन्द्र बहादुर पुलामी	गाउँ सभा सदस्य	९८०७३९१९८४
२९	तिर्थ कुमार बैध	गाउँ सभा सदस्य	९८१९३४१७७४
३०	सुकुन राई	गाउँ सभा सदस्य	९८२७३८४६१५
३१	सपना चर्मकार/पहाडी	गाउँ सभा सदस्य	९८०२४५०८७९
३२	केशव श्रेष्ठ	गाउँ सभा सदस्य	९८१८५१२३९८
३३	मित्र बहादुर तामाङ	गाउँ सभा सदस्य	९८४२७५६०१८
३४	दिप राज राई	गाउँ सभा सदस्य	९८१९०७६०३७
३५	बिर बहादुर खड्का	गाउँ सभा सदस्य	९८११९१८९५२
३६	हेम कुमारी सार्की	गाउँ सभा सदस्य	९८१४३५३५३१
३७	जित बहादुर राई	गाउँ सभा सदस्य	९८१९३२५१८७
३८	बम बहादुर राई	गाउँ सभा सदस्य	९८२५३२५६८१

अरुण गाउँपालिका अन्तर्गत विषयगत शाखा प्रमुखहरु, वडा सचिवहरु एवं स्वास्थ्य इन्चार्जहरु नामावली

(क) शाखा प्रमुखहरुः

सि.नं.	नाम थर	पद	शाखा	सम्पर्क नं.
१	श्री जितमान जिमी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	कार्यालय प्रमुख	९८५२०८२३३३
२	श्री शालिकराम लुइटेल	अधिकृत सातौं	जिन्सी/योजना	९८५२०५२२३२
३	श्री संजिव घिमिरे	इन्जिनियर/सातौं	पूर्वाधार विकास	९८४२५१८६३५
४	श्री मोहन सिह साउद	अधिकृत सातौं	शिक्षा, युवा तथा खेलकूद	९८४८८९१७७२
५	श्री श्यामकुमार राई	अधिकृत छैठौं	प्रशासन/न्यायिक	९८४२६३५२५५
६	श्री रविन्द्र सापकोटा	अधिकृत छैठौं	कृषि	९८४९५८३४२२
७	श्री रुपक पुलामी	अधिकृत छैठौं	स्वास्थ्य	९८४२०९२९२३
८	श्री हेमराज प्रधान	आछैठौं/.प.ले.	आ.ले.प.	९८६२२९६१३१
९	श्री निरज कार्की	सूचना प्रविधि अधिकृत	सूचना प्रविधि	९८६०६०४६५०
१०	श्री अर्जुन बहादुर विष्ट	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक/पाँचौं	पशुपंक्षी विकास	९८६४६४४६५९
११	श्री सिताराम आचार्य	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन	९८५२०८२३५०
१२	श्री धनबहादुर कार्की	सहायकस्तर पाचौं	विपद् व्यवस्थापन	९८४२०९९५४०
१३	श्री तुलसी प्रसाद ढकाल	स्वकीय सचिव	अध्यक्षज्यूको सचिवालय	९८४२०६४६९६
१४	श्री चिन्तामणी पोखेल	एम.आई.एस. अपरेटर	पञ्जीकरण	९८४२३१२८९९
१५	श्री उषा रेग्मी आचार्य	सहायक महिला विकास निरिक्षक	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण	९८६९६६५५५४
१६	श्री देवीप्रसाद तिवारी	सहायक कर्मचारी	राजश्व	९८५२०५२८१५

(ख) वडा सचिवहरु

सि.नं.	नाम थर	पद	शाखा	सम्पर्क नं.
१	श्री शिवराज तामाङ	सहायक पाचौं	१ नं. वडा सचिव	९८४२११२२१३
२	श्री सुन्दर मगर	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक/पाँचौं	२ नं. वडा सचिव	९८४२१८०१६७
३	श्री जयबहादुर वि.क.	प्राविधिक सहायक/पाँचौं	३ नं. वडा सचिव	९८६८२५८४७६
४	श्री रंजीत चौधरी	सि.अ.हे.ब./पाँचौं	४ नं. वडा सचिव	९८४९५०३७५८
५	श्री रामचन्द्र धिमाल	सहायक पाचौं	५ नं. वडा सचिव	९८४२०७१२९९
६	श्री रवि कुमार राई	सि.अ.हे.ब./पाँचौं	६ नं. वडा सचिव	९८४२११६२६३
७	श्री अशोक अधिकारी	सहायक पाचौं	७ नं. वडा सचिव	९८१९३६८१६६

(ग) स्वास्थ्य इन्चार्जहरु

सि.नं.	नाम थर	पद	शाखा	सम्पर्क नं.
१	श्री खगेन्द्र मगर	जनस्वास्थ्य निरीक्षक/छैटौं	स्वास्थ्य चौकी, याकु	९८६९८१८०७९
२	श्री काशिन्द्र कुशियैत यादव	सि.अ.हे.ब./छैटौं	स्वास्थ्य चौकी, चम्पे	९७४५८६४२९८
३	श्री पिताम्बर यादव	मेडिकल अधिकृत/आठौं	आधारभूत अस्पताल, प्याउली	९८२८५९२०१५
४	श्री रुपेश कुमार यादव	हेल्थ असिस्टेन्ट/पाचौं	स्वास्थ्य चौकी, चरम्बी	९८६२८४५४६०
५	श्री प्रमानन्द गिरी	हेल्थ असिस्टेन्ट/पाचौं	स्वास्थ्य चौकी, जरायोटार	९८०७१९३०९५
६	श्री मधुरेन्द्र कुमार यादव	हेल्थ असिस्टेन्ट/पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी, याङपाङ	९८४९४२०७०७
७	श्री सिता अधिकारी	अ.हे.ब./चौथो	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सिक्रेटार	९८६९८२१९४१

♦♦♦